

Kürt hareketinin büyük dönemeci

Öncekilerden farklı olarak bu kez "çözüm" tanımlı içermeyen "yeni süreç", Abdullah Öcalan'ın haftalardır merakla beklenen açıklamasıyla birlikte ilk safhasını geri-

de bıraktı.

İşler, olduğu kadarıyla pazarlıklar, aylardır büyük bir gizlilik, dolayısıyla kamuoyu ve halk kitleleri açısından tam bir belirsizlik içinde sürmekte idi.

Geride kalan bu ilk safhanın Öcalan'ın açıklamasıyla açıklığa kavuşan tek gerçek sonucu, PKK'ye yapılan silah bırakma ve kendini feshetme çağrısı oldu.

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2025 / 04
21 Mart 2025

Kızıl Bayrak

kizilbayrak83.net

Baskı ve zorbalık zıvanadan çıktı...

**Faşist tek adam diktatörlüğüne
geçit verme!**

**Emperyalistler dinci-faşist
rejimin arkasında**

Emperyalist güçlerin desteği de ko-
kuşmuş rejimleri her zaman kurtara-
mıyor. Emperyalistlerin desteği bu defa
despotu kurtarmaya yetmeyecebilir.

**Maçka'da yaşananlara dair
zorunlu açıklama**

Hareketin saldırı altında olan devrimci
damarını güçlendirmeksizin ve halk
hareketine mal etmeksizin bu saldırıları
furyasının püskürtülemeyeceği açıktır.

**Almanya ve AB'den
silahlanmaya devasa bütçe**

Savaş, kapitalizmin içinde debelen-
diği krizlerden çıkış yolu olarak da
görülmemektedir. Bu politikanın sonuçları
emekçiler için hep felaket olmuştur.

SDG-HTŞ anlaşmasından yansıyanlar -A. Engin Yılmaz

s.25

Yemen saldırganlığına karşı direniyor-E. Bahri

s.22

Baskı ve zorbalık zivanadan çıktı...

Faşist tek adam diktatörlüğüne geçit verme!

Toplumsal meşruiyetini büyük oranda kaybetmiş olan gerici-faşist rejim, iktidar gücünü elinde tutabilmek ve faşist tek adam düzenini kalıcılaştırmak için kirli saldırı planlarını adım adım devreye sokuyor.

İktidarın birbirine paralel ilerlettiği saldırı süreci üç ana başlıkta toparlanabilir. Bunlardan ilki, emek eksenli toplumsal mücadeleyi faşist zorbalıkla baskılamak, bu yolla olası bir sınıf ve kitle hareketinin önünü almaktır. Buna, Kürt halkının mücadelesini kısa vadede edilgen kılmayı, orta vadede ise tümüyle tasfiye etmeyi hedefleyen “saldırganlık-süreç” sarmalı eşlik etmektedir. İktidarın kirli hesaplarına dayalı planlarının üçüncü ayağını ise, düzen siyaseti içerisinde kendisine “alternatif” olarak beliren muhalif kesimleri itibarsızlaştırma, kriminalize etme,

yumruk sallayarak sindirme ve köşesinde tutma hamleleri oluşturmaktadır.

Özetle AKP-MHP iktidar bloğu, faşist tek adam rejiminin inşasında “başını ağrıtabilecek” tüm dinamikleri hedefe koyan çok yönlü bir süreç işletmektedir.

DÜZEN MUHALEFETİNE SALDIRILARDA YENİ EVRE

Son dönemde öne çıkan olaylardan hareketle, ilk olarak düzen muhalefetine dönük saldırıları ele almak isabetli olacaktır.

Bilindiği üzere Erdoğan yönetimi, “muhalefet krizi”ni dünden bugüne “tanrının lütfu” saydı. Zira sinik, kötürüm ve kritik süreçlerde iktidarın sureti gibi hareket eden düzen muhalefeti bir dizi açıdan sıkışmışlık içerisinde olan rejime

manevra alanları açıyor, ek avantajlar sağlıyordu. Vitrinde “ehlileştirilmiş” bir muhalefetin olması, iktidar payına sandık üzerinden kitlelerde illüzyon yaratmanın ve kendisine toplumsal meşruiyet devşirmenin imkanı olarak değerlendiriliyordu.

Bu açıdan son on yıl içerisinde, iktidar lehine süregelen bu “pembe tablo”-yu sarsan ve Erdoğan yönetimini zorla sokan iki önemli süreçten bahsedilebilir. İlki, 2015 Haziran seçimleri, ikincisi ise 2024 yerel seçimleri. Elbette 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde özellikle İstanbul’da yaşadıkları hezimet de bunlara eklemek gerekiyor.

AKP’nin 2015 seçimlerinde yaşadığı hezimetle Kürt hareketinin “Seni başkan yaptırmayacağız” tutumunun belirgin bir rol oynadığı biliniyor. Zira bu tutumun

toplumsal karşılığı, Kürt halk kitlelerinin açıktan iktidar karşıtı bir konuma yerleşmesi, açık ya da örtülü bir şekilde düzen muhalefeti ile yan yana düşmesi anlamına geliyordu. Bununla birlikte, AKP karşıtı önemli bir toplumsal kesimin tüm basiretsizliğine rağmen düzen muhalefeti “doğal” adres görmesi, Erdoğan’ın tek başına iktidar koltuğuna oturmasına taş koymuştu. Ortaya çıkan bu siyasal denklemin nasıl sonuçlandığı biliniyor: Kirli savaşın tırmandırılması, peşi sıra tertiplenen kanlı katliamlar, yoğunlaşan faşist baskı, kitlesel gözaltı ve tutuklama terörü, Kürt düşmanlığı ve ırkçı-şoven politikalar üzerinden düzen muhalefeti iktidara yedeklenmesi...

Tüm bu kapsamlı saldırıların ve karanlık sürecin ardından, aynı yılın Kasım ayında yapılan seçimlerde AKP yeniden

tek başına iktidar gücünü eline aldı. 2015 seçimlerini takip eden kapsamlı saldırganlığın en ağır bedelini ise Kürt halkı ve hareketi ödedi. Tırmandırılan kirli savaşla birlikte binlerce Kürt genci katledildi, HDP'ye dönük startı verilen siyasi soykırım saldırılarında yüzlerce parti yöneticisi ve üyesi tutuklandı. "Seni başkan yaptırmayacağız" söyleminin sahibi Selahattin Demirtaş ve dönemin öne çıkan diğer bir dizi aktörü tutuklanarak hapisanelere gönderildi... Özetle, toplumun başına musallat olan AKP, seçimle-sandıkla iktidar gücünü elinden bırakmayacağını daha o tarihte alenen ortaya koydu. Devam eden süreçte ise, "2016 darbe girişimini" fırsat bilen gerici-faşist iktidar, tek adam rejiminin inşasında bir hayli yol kat etti.

31 Mart 2019 yerel seçimlerinde AKP'nin İstanbul'u kaybetmesi, seçimlerin iptali ve yenilenen seçimin Kürt kitlelerinin de desteği ile büyük bir oy farkı ile kazanılması, AKP için "pembe tablo"yu bozan bir başka kırılma noktası oldu.

2024 yerel seçimlerinde ise; krizin faturasının emekçiler içerisinde biriktirdiği hoşnutsuzluk ve Kürt hareketinin "kent uzlaşısı" zemininde düzen muhalefetine sunduğu destek, AKP'nin seçimden ikinci parti olarak çıkmasına yol açtı. Esasen bu sonuç, düzen muhalefeti adına bir başarıyı ifade etmiyordu. AKP'nin ikinci parti konumuna düşmesinin gerisinde, krizin ağır faturası altında ezilen toplumsal kesimlerin desteğini almakta yaşadığı zorlanma yer alıyordu. CHP şahsında düzen muhalefetine yerel seçimlerde elde ettiği "başarı" da bu aynı olguya dayanıyordu.

Hal böyleyken ve 2015 deneyimi tüm somutluğu ile gözler önünde dururken, CHP merkezli düzen muhalefeti, daha ilk anda temelsiz bir özgüvenle iktidarla "helalleşme" söylemini gündeme getirdi. Aynı dönem içerisinde Erdoğan yönetimi de sözde "normalleşme", "yumuşama" taktiğini devreye soktu. Amacı, seçim yenilgisinin ilk şokunu atlatana kadar zaman kazanmak, bu süre zarfında ise bugünkü "sürece" uzanan çok yönlü saldırıların planını çıkarmaktı. Süreç öyle de gelişti, Erdoğan yönetimi bizzat koşullarını yarattığı ve önünü düzlediği "muhalefet operasyonunu" adım adım ilerletti. CHP nezdinde kapsamlı bir itibarsızlaştırma kampanyası başlattı. CHP'li belli isimlere irili ufaklı soruşturmalar açtı. Gerilimi ve saldırganlığı sürekli tırmandırdı, vb...

CHP'li Esenyurt Belediyesi'ne dönük kayyım saldırısı ile startı verilen ve adım adım hayata geçirilen "muhalefet operasyonu", geline aşamada İmamoğlu'nun hedefe konulması ile birlikte çok daha kapsamlı bir boyut kazanmış bulu-

nuyor.

"Yumuşak bir geçişle" iktidarı devralma hesabı yapan düzen muhalefeti ise, tüm bunlar yaşanırken kitlelerde "sandık beklentisi" yaratmaktan öteye giden bir adım atmadı. Öyle ki, sopanın ucu kendisine döndüğünde, dahası kendisini hedef alan kapsamlı saldırıların işareti sayılabilecek hamleler gündeme geldiğinde dahi düzen muhalefetine tutumunda esasa ilişkin bir değişiklik olmadı.

İKTİDARIN KIRLI DENKLEMİ: EZ-YEDEKLE, YEDEKLE-EZ!

Gericici-faşist rejim, dünden bugüne her sıkıştığında düzen siyasetini dizayn etmek ve toplumu gerici bir zeminde tıraflaştırmak için Kürt sorununu etkin bir şekilde kullandı. Bu bağlamda Kürt sorunu, Erdoğan yönetimi adına 23 yıllık iktidarı sürecinde "kullanışlı bir enstrüman" olarak görüldü. Yeri geldi kirli savaş tırmandırarak ve Kürt düşmanlığını kışkırtarak düzen muhalefetine hizaya çekti, kendisine yedekledi. Yeri geldi "demokrasi", "açılım", "barış", "süreç" vb. çeşitli söylemler üzerinden Kürt sorununu istismar ederek Kürt halkını beklentiye soktu, oyaladı ve hareketsiz kılmaya çalıştı.

İçinden geçmekte olduğumuz dönemde, bir kez daha ve elbette farklı hesaplar ve etkenlerle bağlantılı olarak Kürt sorunu üzerinden bir "süreç" işletiliyor. Konunun geniş kapsamı bir yana bırakılırsa, Erdoğan yönetimi söz konusu "süreç", iç politikada kendi bekası için etkin bir şekilde değerlendirmeye odaklanmış durumda. İktidar gücünü zorbalık yolu-

la elinde tutan rejim, "süreç" politikası üzerinden ülke ve bölge açısından önemli bir dinamik olan Kürt halkını paralyze ederek, en azından bir süreliğine "başını ağrıtmayan" bir konumda tutmak istiyor. Ajandasında yer alan bu kirli ve karanlık politikaları hayata geçirirken, Kürt hareketi cephesinden gelecek olası çelmelelerin (2015, 2019 ve 2024'de olduğu gibi) önünü almayı da hesaplıyor. "Kent uzlaşısı" üzerinden devreye sokulan saldırıların gerisindeki mesaj da esasen bunu içeriyor.

Düzen muhalefetine hedef alan saldırı sürecinin tam da böylesi bir döneme denk getirilmesi rastlantı değil. Zira, dün Kürt halkına barbarca saldırırken özellikle şoven milliyetçilik üzerinden düzen muhalefetine nasıl arkasına aldıysa, bugün de düzen muhalefetine saldırırken, Kürt hareketini "yeni süreç" aldatmacası üzerinden en azından "izleyen" bir pozisyonda tutmayı amaçlıyor.

Kısacası, iktidarın kurduğu bu kirli denklem, çok farklı ideolojik, kültürel, inançsal ve moral değerlere sahip AKP karşıtı muhalif kesimlerin parçalanması, karşı karşıya getirilerek paralyze edilmesi anlamına geliyor.

Rejimin hesabını bozacak olan sınıf eksensiz birleşik mücadeledir!

Gericici-faşist rejimin hedefinde sanıldığı gibi sadece düzen muhalefeti ya da onun bugünkü temsilcisi Ekrem İmamoğlu yer almıyor. Zira, İmamoğlu'na dönük saldırı çok daha kapsamlı hesapların sadece bir ayağını oluşturuyor.

Erdoğan yönetimi, yeni bir düzeyde pekiştirmek ve kalıcılaştırmak istediği

faşist tek adam rejiminin önünde durabilecek "her türden engeli" baskı ve zorbalıkla ortadan kaldırmayı parola edinmiş durumda. Toplumsal ve siyasal yaşamın tüm cephelerinde tırmandırdığı saldırıların ve politik manevraların varıp bağlandığı yer esasen buna hizmet ediyor. Aynı şekilde, öne çıkan aktörleri değişse de siyasal arenada bir kesimi hedef alırken ötekini "yakasını tutarak" edilgen kılmaya çalışması da öyle.

Dolayısıyla, başta işçi sınıfı, emekçiler ve mazlum Kürt halkı olmak üzere, toplumun ezilen ve sömürülen kesimleri gerici-faşist rejimin bu kirli politikalarına ve ayak oyunlarına karşı uyanık olmalı, daha da önemlisi iktidarın dolgu malzemesi olmayı reddetmelidir. Zira, Erdoğan yönetiminin oturtmaya çalıştığı rejim, en başta toplumun emekçi kesimleri ve Kürt halkı için cehennem koşulları demektir. En sıradan demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı tümüyle kural-sız ve keyfi bir yönetim, vahşi sömürü koşullarının yeni bir düzeyde emekçilere dayatılması, her türden mücadelenin sermayenin demir yumruğu ile ezilmesi anlamına gelmektedir.

Bu gidişatın engellenmesi ve faşist saldırıların geri püskürtülmesi ise, merkezinde işçi sınıfı ve emekçilerin yer aldığı birleşik, kitlesel ve militan sokak mücadelelerinin geliştirilmesi ile mümkündür. Dolayısıyla işçi sınıfı, emekçiler, Kürt halkı ve diğer tüm toplumsal mücadele güçleri "sermayenin diktatörüne ve sermaye diktatörlüğüne" karşı omuz omuza vermeli, faşist saldırılar karşısında birleşik mücadeleyi güçlendirmelidir.

Emperyalistler dinci-faşist rejimin arkasında

ABD patentli bir projenin ürünü olarak siyaset sahnesine çıkan AKP, kuruluşundan bu yana sırtını emperyalistlere dayadı. Emperyalistler ona “sağlam” bir dayanak oluştururken, dinci gericiliğin çatı partisi olarak AKP ise onların bölgesel politikalarına “eşsiz” hizmetlerde bulundu.

Zira iktidarda kalmanın emperyalistlerin desteğine bağlı olduğunu gayet iyi biliyorlardı. Kimi zaman farklı iplerde oynamaları, Rusya ile ilişkiler geliştirmeleri, hegemonya çatışmasını yarattığı boşluklara sızmaya çalışmaları, ABD-NATO hizmetkarlığını hiçbir zaman değiştirmediler.

Gericilik ve halklara düşmanlık temeline dayalı bu işbirliği-suç ortaklığı AKP/ AKP-MHP koalisyonunun 23 yıllık iktidarı boyunca sürdü.

Kimi zaman çıkan pürüzlerden dolayı Ankara’daki işbirlikçilerin burnu sürtülse de, Ortadoğu’da ABD emperyalizminin çıkarlarına yaptıkları hizmet bir an bile aksamadı.

Aynı durum soykırımcı İsrail rejimi ile kurdukları ilişkiler için de geçerlidir. Erdoğan’ın “sert” nutuklar çekmesi, çoğu zaman İsrail’e yaptığı hizmetlerin üstünü örtme telaşından kaynaklandı. Gazze’de 15 aydır devam eden soykırım savaşında bile bu hizmeti aksatmadı.

Haziran 2015 seçim hezimetinden bu yana toplumsal meşruiyetinin sürekli aşınmasına rağmen dinci-faşist rejime desteğin sürmesi, emperyalist-siyonist güçlere hizmetlerinden dolayıdır.

Özellikle Suriye’nin cihatçı terör örgütleri tarafından işgal edilmesinde oynadığı rol, ona hem Washington hem Tel Aviv’de “yüksek itibar” kazandırdı. Cihatçı-faşist HTŞ rejimine kalkan olması da bu “itibarını” artırıyor.

Zira Suriye’nin cihatçılar tarafından işgal edilmesi, soykırımcı Netanyahu rejimine sunulabilecek hizmetlerin en büyüğüdür. Bu ise, saray rejiminin 14 yıla yayılan doğrudan katkısı olmadan gerçekleştirilemezdi.

ABD’nin Ortadoğu politikası, ırkçı-siyonist İsrail rejiminin güvenliğinin sağlanmasını merkeze alır.

Elbette Erdoğan ve Bahçeli bunu çok iyi bilir ve buna göre hareket ederler. Bu sayede ABD nezdinde puan toplarken, Washington ile sıkıntı yaşadıklarında ise Yahudi lobilerine koşarlar.

Dinci-faşist AKP-MHP rejimi toplumsal meşruiyetini önemli ölçüde yitirdiği halde emperyalist-siyonist merkezlerin desteği sürüyor. Bunu, başta Suriye olmak üzere bölge halklarına karşı işlediği ağır suçların karşılığı saymak gerekiyor. Saray rejiminin 19 Mart darbesine karşı milyonların sokaklara çıkması da bu durumu değiştirmediler. ABD, AB ve Rusya Erdoğan rejiminin arkasında saf tuttular. Batılı emperyalistler ile Rus emperyalizmi Ukrayna’da fiilen savaş içinde olmalarına rağmen, Erdoğan’a destek konusunda birleşiyorlar. Zira tümü sefil çıkarlarına göre tutum belirliyor. Emperyalist güçler, potansiyelleri büyük olan Türkiye gibi bir ülkenin hiçbir yasa ve kural tanımayan bir diktatör tarafından yönetilmesini kendi çıkarlarına uygun görüyorlar.

Düzen muhalefeti dahil tüm muhalifleri zorbalıkla ezmek amacıyla tertiplenen darbeye karşı ağırlığı gençlerden oluşan dev bir kitle hareketinin patlak vermesi Erdoğan’ı diken üstünde bırakmıştır. Vahşi polis terörü, yargı aparatının tutuklama furçası, Erdoğan yönetiminin küstahça tehditleri bu defa sökmedi. Aradan bir hafta geçmesine rağmen hareketin önü kesilemedi. Milyonlar dinci-faşist rejim kabusundan kurtulmak istediğini haykırıyor. Buna rağmen emperyalistler bu gayrı meşru iktidara yola devam etmek istiyorlar.

Burada kritik rolü faşist Donald Trump yönetimi oynuyor. Zira Türkiye’nin emperyalist-siyonist planlarda uğursuz roller oynamaya devam etmesi Trump-Netanyahu ikilisi için kritik önem taşıyor. Milyonlar sokaklardayken Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın 25-26 Mart’ta ABD’ye gitmesi tesadüf değil. Ziyaretin gündemlerinden birinin Erdoğan-Trump görüşmesine zemin hazırlamak olduğu söyleniyor. Öncesinde yapılan Trump-Erdoğan telefon görüşmesine biçilen önem ise, AKP-MHP rejiminin emperyalist-siyonist güçlere hizmette yeni bir aşamaya geçeceğinin sinyali olarak değerlendiriliyor. Bu trafiğin İsrail’in Gazze’de soykırım savaşını yeniden başlattığı günlere denk gelmesi de dikkat çekiyor.

Halklara karşı yapılan bu işbirliği her zaman iğrenç pazarlıklar üzerinde şekilleniyor. Elbette saray rejimi yaptığı ve yapacağı hizmetler karşılığında yeni “mükafatlar” talep ediyor. Trump yönetimi dinci-faşist iktidara belli kırıntılar verecektir. Bunlardan birincisi de gerici rejime verilen desteğin devam etmesi olacaktır.

Emperyalist merkezlerden yapılan hiçbir açıklama Erdoğan rejimini hedef almıyor. Demokratik haklar, hukuk devleti, gösteri hakkı vb. konularda edilen riyakarca lafları, sık yinelenen “endişeli-

yiz” pespayeliği tamamlıyor. NATO üyesi Türkiye ile başında bulunan Erdoğan’ın ne kadar “kıymetli” olduğunu ima eden laflar ediyorlar. Erdoğan’dan hukuk, adalet, demokrasi beklentilerini dile getirecek, Türkiye’nin dört bir yanında sokaklara çıkanlarla adeta alay ediyorlar.

Putin yönetiminin olay karşısında takındığı tutum ise, Washington ve Brüksel’deki hasımlarından da kötü. Resmi medyada eylem haberlerine bile doğru dürüst yer verilmiyor. Erdoğan’ın açıklamalarına manşette yer verilirken, bir milyon kişinin katıldığı eylemin haberini görmek mümkün olmuyor. Sputnik, RT gibi Rus medyasının önde gelen temsilcilerinin izlediği bu yayın çizgisi Putin yönetiminin tutumunu yansıtıyor.

Devlet terörüne sarılarak bekasını korumaya çalışması, dinci-faşist rejimin toplumsal meşruiyetini yitirdiğinin kanıtıdır. Zira meşruiyeti olsaydı, vahşeti bu şekilde sokaklara taşımak ihtiyacı duymazdı. Vurgulamak gerekiyor ki, emperyalist güçlerin desteği de kokuşmuş rejimleri her zaman kurtaramıyor. Bir haftayı geride bırakan darbe karşıtı mücadeleye “Boykot, Grev, Direniş!” şiarında vurgulanan düzeyi yakalayabilirse, emperyalistlerin desteği bu defa despotu kurtarmaya yetmeyebilir.

Faşist baskı ve zorbalığa karşı birleşik direniş!

G. Umut

Gerici-faşist iktidar tarafından uzun bir dönemdir sistematik bir biçimde tırmandırılan faşist baskı ve terör, geline yerde burjuva düzen muhalefeti de kapsayacak şekilde genişletiliyor. İlerici ve devrimci güçlere, hak arayan işçi ve emekçilere, muhalif gazetecilere dönük saldırı furyası devam ederken, şimdi de soruşturmalar, gözaltı ve tutuklama terörüyle CHP'ye adeta "savaş" ilan edilmiş bulunuyor.

İmamoğlu'nun üniversitedeyken yata geçiş yaptığı için diplomasının geçersiz olduğunun öne sürülmesiyle başlatılan süreç, İstanbul Üniversitesi'nin diploması iptal etmesi, İmamoğlu'nun gözaltına alınmasıyla devam ediyor.

Belediyelere yönelik "yolsuzluk" operasyonları, "kent uzlaşısı" üzerinden estirilen tutuklama terörü, CHP kurultayına dönük "şaibe" iddiaları, İmamoğlu'nun yakın çevresindeki isimlerin mal varlıklarının dondurulması, Kent Lokantası'nda yemek yediği için soruşturulan ünlüler vb... Saldırıların son halkasını İmamoğlu'nun, Şişli ve Beylikdüzü Belediye başkanlarının yanı sıra 108 kişinin gözaltına alınması oluşturdu. Bu arada gazeteci İsmail Saymaz da Gezi davası kapsamında gözaltına alındı.

23 Mart'ta CHP tarafından yapılacak cumhurbaşkanı adaylığı ön seçiminin öncesine denk getirilen gözaltı terörünün nasıl sonuçlanacağı henüz belli değil. Gözaltı kararları İBB'ye yönelik "kent uzlaşısı" ve "CHP'de para sayma görüntüleri" olarak anılan yolsuzluk iddialarına dayandırıldı. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamaya göre, İmamoğlu hem Terör Suçları Soruşturma Bürosu hem Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından yürütülen iki ayrı soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Saray rejiminin "tetikçi aparat" olarak kullandığı yargı bir kez daha rolünü oynuyor. Oysa, tüm AKP'li belediyeler yolsuzluk, rüşvet, yağma, haraç, adam kayırmacılık gibi sayısız suç işlemlerine rağmen aynı "yargı" kılını bile kıpırdatmadı.

Erdoğan'ın "Turpun büyüğü heybede" tehdidini savurması, kapsamlı bir saldırı hazırlığı yapıldığının sinyaliydi. Faşist tek adam rejiminin bekası için her

yola başvuracağını ilan eden AKP şefi, yargı aparatına emir vererek saldırıyı başlattı. Düzen muhalefetine yöneltilen bu saldırı, saray rejiminin iyice zıvanadan çıktığını gösteriyor. OHAL uygulamaları ile yolların kapatılması, toplu ulaşımın engellenmesi, eylem yasaklarının devreye sokulması, sosyal medyada bant daraltma yoluna gidilmesi, iktidarın gelişebilecek kitlesel eylemlerden duyduğu korkuyu da gözler önüne seriyor.

Gerici-faşist rejim kendi bekasını koruyup sağlamlaştırmak için bir yandan "yeni süreç" söylemini kullanıyor, diğer yandan elinden hiç eksik etmediği kırbaçla yönetmek istiyor. Bu fütursuzluğun hedeflerinden biri kriz koşullarında bünyen hoşnutsuzluğu bastırmak, diğeri ise dikta rejimini tahkim etmektir.

Toplumsal meşruiyetini yitiren rejim tüm topluma gözdağı vererek kendini güvenceye almaya çalışıyor. Baskı ve zorbalığı bu denli çıplak hale getirmesinin gerisinde toplumsal mücadelenin büyümesinden duyduğu derin korku yatıyor. DEM Parti ile görüşmelerin yapıldığı dönemde CHP'lilere dönük saldırıların gerekçesinin "kent uzlaşısı" olması ise, arsızlıkta sınır tanımayacağını gösteriyor. Zira dikta rejimin başı "ömrü yettiğince"

saltanatını sürdürmenin hesapları yapıyor. Bunun önünde engel olduğunu düşündüğü her gücü ezmek için saldırıyor.

Gerici-faşist iktidar, "2023 dönemeçi" diye andığı dönemin ardından, ilerici-devrimci hareketi yok etmek için uyguladığı sistemli baskıyı yeni bir düzeye çıkardı. 31 Mart yerel seçimlerinin sonuçları, iktidarın seçmen desteğinde belirgin bir azalma, tersinden ise düzen muhalefetine desteğinde dikkate değer bir artış olduğunu ortaya koymuştu. Anayasa tartışmaları, TÜSİAD ile girilen dalaş ve İmamoğlu'nu hedef alan saldırı furyasında 31 Mart hezimetini önemli bir rol oynadı.

Kuşkusuz rejim CHP'ye saldırırken tüm topluma, ama özellikle de ilerici kesimlerine sopa sallıyor. Eğer düzen muhalefetine bile hedef tahtasına koyan bu rejime karşı bir direniş barikatı oluşturulamazsa, sola ve işçi hareketine daha pervasızca saldırması kolaylaşacak.

Sık sık "sandıkta hesap sorma" vurgusu yapan düzen muhalefeti, 31 Mart yerel seçimlerinde elde ettiği başarıya dayanarak "helalleşme" tartışmalarını başlatmıştı. Seçimde hezimete uğrayan

rejiminin elini rahatlatan bu politika hem saldırıların önünü açmış, hem kitleleri pasifize etmeye yaramıştı. Her türlü so-kağa çıkışı "provokasyona gelmeyelim" söylemleri ile karşılayan, sol ve ilerici muhalefete dönük gözaltılara ses çıkarmayan, grev yasaklarında kılını kıpırdatmayan, barolara ve meslek örgütlerine dönük saldırı süreçlerinde sessiz kalan, Kürt illerinde DEM'in kazandığı belediyelere uygulanan baskıları izleyen, kent uzlaşısının yapıldığı büyük illerde kayyım atamalarını sınırlı tepkiler ile geçiştiren CHP, tam da bu tutumlarıyla kendisine yönelen saldırıyı kolaylaştırdı. CHP'nin bu son saldırı karşısında ortaya koyacağı tepkinin boyutu, ısrarı, sürekliliği ve kitleselliği de sürecin seyrinde önemli bir oynayacaktır.

Gerici-faşist rejim bu kapsamlı saldırılarla olası bir kitle hareketliliğinin önünü de alabileceğini var sayıyor. Devrimcileri, ilerici-sol güçleri, Kürt halkını ve toplumun mücadeleci dinamiklerini ezmek, emekçiler içerisinde korkuyu büyütme için saldırıyor. Saldırıları boşa düşürmek, baskı ve zorbalığı geri püskürtmek için dinci-faşist rejim karşıtlarının sokaklara çıkmak, birleşip direnmek dışında bir çıkış yolları bulunmuyor.

Despot tehditlere, kitleler mücadeleye devam ediyor

E. Bahri

“Tanrı onlara ömür verdiği sürece” saltanat sürmek isteyen despotların en büyük korkusu kitlelerin başkaldırıp sokaklara çıkmasıdır. Tüm devlet kurumlarını, medyayı vb. ele geçiren despot kendini “çoban” halkı da “koyun sürüsü” gibi görür ve böyle hareket eder. Bu görüntüyü eylemlerle bozanlara kar

şı büyük bir hınç ve kin besler. Örneğin AKP şefinin Haziran Direnişi’ne hala ikide bir kin kusması, ilgili-ilgisiz pek çok kişiyi o direnişe katıldığı için zindanlara kapatması, her olayda o günlerde yaşadığı kabusun nüksetmesi bundandır. Bunu bir tür “despot travması” saymak mümkündür.

Orta çağ artığı gerici bir ideolojiye yaslanan tüm despotlar her aykırı sesi zorbalıkla ezmeye çalışmakla kalmaz, hak arama “cüretinde” bulunanlardan nefret ederler. Onları sapkın, çapulcu, yağmacı, vandal, terörist, “kutsala” dil uzatan gibi sıfatlarla anarak, histeri nöbetine tutulmuşçasına tehditler savururlar. Kolluk kuvvetlerini cepheye sürer gibi halkın üstüne salarlar.

Zira dikta rejimlerinde despota başkaldırmak “affedilmez suç” kategorisinde yer alır. Hem despot hem kullandığı aparatlar “sapkın isyankarlar”a pervasızca saldırır. Onlara etmedik hakaret, küfür, tehdit bırakmaz.

Bunları polisin sokaklara taşan azgın terörü ile tamamlarlar. Buna rağmen “korku/saldırganlık” döngüsünden kolay kurtulamazlar.

Despot ne bir kural ne bir yasa ne bir değer ne bir ilke tanır. Paraya ve iktidara tapar ve bunlardan başka “kutsal” tanımaz. Temsil ettiği sömürgeci ve asalak kapitalist sınıfın tüm “karakteristik” özelliklerini kişiliğinde barındırır. Halka büyük hizmetlerde bulunduğunu iddia eder. Aç da sefil de olsa, onur kırıcı bir yaşama mahkûm da edilse, halkın kendisine her zaman şükretmek zorunda olduğunu düşünür. Kendisine isyan edilmesini “görülmemiş vefasızlık” sayar.

Hak, hukuk, adalet, eşitlik, özgürlük, dayanışma, özveri, vicdan, onur gibi in-

san soyunun binlerce yılda biriktirdiği değerlerden ise azadedir. Bundan dolayı hak aramak için bedel ödemeyi göz almayı, insanların idealleri uğruna zorbalığın zulmüne isyana edebileceğini aklı almaz. Kolluk kuvvetlerinin gözü dönmüş saldırıları, yargı aparatının isyan edenleri zindanlara kapatması ile işin çözüleceğini sanır. Kitleler mücadele ettikçe korkuları derinleşir, bu da daha çok şiddet, daha çok zorbalık sergilemesine neden olur.

Dinci-faşist rejimin 19 Mart darbesine karşı patlak veren kitle hareketine

yönelik kaba şiddet, tehditler ve itibarsızlaştırma girişimleri sürüyor. Hareketin onuncu gününün arifesinde rejim hala aynı telden çalıyor.

26 Mart’ta AKP şefi bir kez daha küstahça tehditler savurdu, kaba-saba hakaretlerini tekrarladı. “Heybedeki asil büyük turplar dururken” sözleriyle saldırı furcasının devam edeceğini ilan etti. Camileri meyhane yaptılar, ekonomi tıkrığında, ülkeyi yağmalıyorlar, polisimize saldırıyorlar, teröristleri tespit edip üstelerine gideceğiz vb. söylemler birbirini izledi. Ortada bir halk hareketi yokmuş, kendisi ve çevresindekiler çeyrek asırdan beri ülkeyi yağmalamıyormuş, rejim emekçilerin çoğunluğunu sefalet mahkûm etmemiş, genç kuşakların geleceğini çalmamış, polis sokaklarda terör estirmemiş, yargı aparatı sarayın kullandığı bir giyotin değilmiş gibi konuştu.

Bu laf kalabalığının başına CHP ve Özgür Özel’in yerleştirilmesi ise tabloyu tamamlıyor. “Güllük-gülistanlık” ülkeyi bunlar karıştırmaya çalışıyorlar. Ancak kendileri “büyük bir kahramanlıkla” bunlara karşı mücadele ediyorlar.

Bu ve benzeri söylemlerle, ona eşlik eden baskı ve zorbalıkla Erdoğan, “tanrısının ona biçtiği ömür” tamamlanana kadar saltanatını sürdürmek istiyor. Ya direnen kitleler!..

Toplumsal meşruiyetini kaybetmiş gerici-faşist rejim, iktidar gücünü kalıcılaştırmak için her türlü yol ve yöntemi kendine mubah görüyor. Çivisi yerinden çıkmış, yapı taşları ve devlet kurumları temelinden çürümüş burjuva düzen baskı ve zorbalık üzerinden kendini yeniden inşa etmeye çalışıyor.

Çürümüş düzenin yozlaşmış güçleri birbirini itibarsızlaştırmak için giriştiği kavganın mahiyeti ne olursa olsun günlerdir sokakları meydanları dolduran emekçiler, gençler, kadınlar ise daha yaşanabilir bir ülke için mücadele ediyor. Saray rejiminin yeni bir düzeyde pekiştirmek ve kalıcılaştırmak istediği iktidara karşı set olmaya çalışıyor.

Her geçen gün büyüyen gösterilerin

Baskı ve zorbalığa karşı BDSP açıklaması

önünü kesmek için bu sabah itibariyle onlarca kentte yüzlerce kişi göz altına alındı. Gazın, jopun, polis şiddetinin yetmediği yerde yargı terörü bu sefer yüzünü örgütlü kesimleri şahsında geniş kitlelere dönmüş oldu. Sürecin başından itibaren kampüslere sığmayan, barikatları aşan, TOMA’ları püskürten gençlik başta olmak üzere meslek örgütlerinden devrimci kurumlara örgütlü kesimlerin ağırlıkta olduğu ve aralarında yoldaşlarımızın da bulunduğu yüzlerce kişiyi göz altına alan iktidarın amacı elbette eylemlerin sürekliliğini akamete uğratmaktır. Bu saldırı dalgasının ise de-

vam edeceği aşikardır.

Bu zorbalık ve saldırganlığa teslim olmayacağız. Alanlardan, meydanlardan çekilmeyeceğiz.

İnsanları göz altına alabilirsiniz. Hatta tutuklayıp cezaevlerine atabilirsiniz. Ancak yaşamını çaldığınız gençlerin, açlığa ve yoksulluğa mahkûm ettiğiniz emekçilerin, gerici ideolojinizle bir orta çağ karanlığına mahkûm etmek istediğiniz kadınların öfkesini dindiremezsiniz. Bugün baskı ile sindirmeyi başarsanız, yarın aynı öfke daha güçlü ve ilerden karşınıza çıkacak.

Korkusunu duyduğunuz ne varsa er

ya da geç başınıza gelecek.

Çağrımız tüm ilerici devrimci kurumlara, kurulmaya çalışılan bu zorbalık rejimine karşı mücadele eden herkesedir.

Gün mücadeleyi büyütme, baskıya ve zorbalığa karşı tereddütçe direnme, emekçi halkın, gençliğin, kadınların insanca bir yaşam ve onurlu bir gelecek için mücadelesini büyütme vaktidir.

Gün, zorbalığa teslim olmama, baskıyı, zulmü, kendi iktidarlarının güvenesi olarak görenlere esas gücün kimde olduğunu gösterme vaktidir.

Baskılar, gözaltılar bizleri yıldırmaz!

Baskı ve sömürü düzenine teslim olmayacağız!

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU (BDSP)

22.03.25

Tarihsel bilinç-güncel tutum bağlamında Newroz

E. Bahri

Belli bir tarihsel ve toplumsal anlamı olan günlerin anılması/kutlanması, dönemin ruhuna göre yapılır. Sınıfsal, toplumsal, ulusal mücadeleyi simgeleyen tarihler konusunda bu bağlantı özellikle belirgindir. Türkiye özelinde bakıldığında 1 Mayıs, 8 Mart gibi günlerin anılması ya da kutlanması, çok belirgin bir şekilde sınıf mücadelesinin düzeyi ve toplumsal muhalefetin gücüne bağlı olarak değişiyor. Newroz'un kutlanması ise, Kürt hareketinin güncel politik tercihleri ve devletle kurduğu ilişkilerin seyrine göre şekilleniyor. Bu dolaysız etkileşim, kuşkusuz ki eşyanın doğasına uygundur. Zira andaki duruş ve tercihler, tarihi günler ve tarihsel referanslara yapılan atıflara da hangi olayın öne alınacağına hangisinin geri plana itileceğine de etki ediyor.

21 Mart Newroz kutlamalarında bu ilişki çok belirgindir. Newroz gününe dair birçok farklı anlatı ya da efsane mevcut. Newroz, farklı halkların kültürlerinde, geleneklerinde kendine özgü anlamlar bulur. O günü kutlarken, ona farklı anlamlar yüklenir. 1980'li yıllarda gelişen Kürt hareketinin düzene karşı devrimci tutum içinde olduğu dönemde kitlesel şekilde kutlanmaya başlanan Newroz hem Kürt halkının coşkusunu yansıtmış hem eşitlik ve özgürlük talebinin yükseltildiği gösterilere sahne olmuştur. Hareketin düzen karşısındaki duruşu bu atmosferin oluşmasında rol oynamış, gelişen mücadele ile Newroz'u baskı ve ayrımcılığa karşı bir direniş günü niteliğine büründürmüştür.

Demirci Kawa'nın zalim hükümdar Dehak'a başkaldırıp, çekiciyle başını ezmesini anlatan efsane ile Kürt hareketinin baskılara, ayrımcılığa ve zorbalığa karşı geliştirdiği mücadele arasında paralellik kurulmuştur. Bunun geniş Kürt halk kitleleri tarafından benimsenmesiyle görkemli Newroz kutlamaları yapılmaya başlanmıştır. Tarihsel bilinç güncel politik bilinci pekiştirmiş, onunla harmanlanmıştır. Anlatı hem Dehakların halen işbaşında olduğunu yalın bir şekilde dile getirir hem tahakküm ve zulümden kurtulmanın tek yolunun direniş olduğu bilincini pekiştirir. Bu anlatının geniş kitleler tarafından benimsenmesi, eşsiz bir coşku ve kendini adamanın "olağan" hale gelmesiyle belirgin hale gelir.

Hareketin düzenle anlaşma arayışına girdiği dönemlerde Newroz'a yüklenen

Kürt halkının bir asırdan beri yaşadığı sorunların hem toplumsal hem ulusal boyutu dikkate alındığında, dinci-faşist rejimle şu veya bu şekilde uzlaşmasının hiçbir koşulu bulunmuyor. Bundan dolayı "resmi Newroz programı" uzlaşmayı esas alsada Kürt halkı direnişçi duruşunu Newroz alanlarına taşıyacaktır.

anlam da değişir. Kutlanmasında muhteva değişikliği görülür. Bir dönem gerici düzene karşı direnişin simgesi olan kutlama, başka bir dönemde Kürt halkına baskı ve ayrımcılık dayatan, hatta yeri geldiğinde kirli savaş yürüten devletin temsilcileri kürsüye davet edilir. İmralı teslimiyeti sonrası süreçte bu tercihler yapılmıştı. Kürt hareketinin o dönemki tercihi, Newroz kutlamalarının bir direniş simgesi olmaktan uzaklaşmasına, devlet erkanının iştirak ettiği bir tür panayıra dönüştürülmesi yönündeydi.

Newroz, Kürt halkına mesaj vermenin bir mizansen alanı olarak da kullanıldı. Devletle "çözüm süreci" yürütüldüğünde, Abdullah Öcalan, kritik çağrılarını o güne denk getirirdi. Öyle olduğunda Newroz mahiyet değiştirir, düzenle yapılan pazarlığın Kürt halkına benimsetilmesi için bir tür seremoniye dönüştürülür. Öcalan bunu önceki "süreçlerde" de yapmıştı.

2025 yılı Newroz'u öncesinde ilan edilen "yeni süreç", Kürt hareketi ile dinci-faşist rejim arasında pazarlıkların devam ettiği bir döneme denk geldi. Öcalan'ın ilan ettiği "Manifesto" düzenle bütünleşme sürecinde yeni bir aşamaya işaret ederken, bu yılın Newroz'unda yapılacak çağrının ruhunun da buna göre olması bekleniyor. Bu durumda Kürt hareketi, Newroz kutlamalarına "yeni 'çözüm' sürecine endeksli" bir mahiyet biçecektir.

Newroz kutlamaları "yeni sürecin" ruhuna göre planlansa da Kürt halkı yine coşkusunu kuşanarak alanlara çıkacaktır. Haklı olarak hiç güvenmediği dinci-faşist rejimin "bahşedeceği" şeylerle avunmaktan ziyade Newroz ateşleri etrafında halaya durarak özlemlerini, taleplerini dile getirecektir. Burada düzenle anlaşmaya endeksli "resmi program" ile halkın coşku ve taleplerini dile getirmesi arasında doğal ki bir aç oluşacaktır. Zira

hareket devrimci zeminde direndiği sürece kitleleri ileri çekerken, düzenle bağını güçlendirme noktasına geldiğinde kitlelerin gerisine düşer. Bu, olayların doğasına tamamen uygun bir durum. Zira siyasal hareketin sistemle anlaşması, halk kitlelerinin sistemden kaynaklı sorunlarını ortadan kaldırmaz.

Kürt halkının bir asırdan beri yaşadığı sorunların hem toplumsal hem ulusal boyutu dikkate alındığında, dinci-faşist rejimle şu veya bu şekilde uzlaşmasının hiçbir koşulu bulunmuyor. Bundan dolayı "resmi Newroz programı" uzlaşmayı esas alsada Kürt halkı direnişçi duruşunu Newroz alanlarına taşıyacaktır.

Faşist baskı ve saldırıları reddet!

Hakların, özgürlüğün ve geleceğin için sokağa!

Saray rejiminin faşist baskı ve zorbalığı hız kesmeden sürüyor. Toplum-sal meşrutiyetini yitiren AKP-MHP iktidarının elinde çıplak baskı ve zorbalık dışında hiçbir şey kalmamış durumda. Yıllardır işçi ve emekçilere, gençliğe, Kürt halkına dönük sürdürülen saldırılar, gelinen aşamada düzen muhalefetine kadar uzandı.

İktidarın dizginlerinden boşalan saldırıları, başta gençlik olmak üzere toplumun geniş kesimleri tarafından büyük bir öfke ile karşılandı. Yıllardır “Gezi Direnişi’ne” dönük korkularını dile getiren AKP iktidarının kabusu gerçeğe dönüştü. İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Bursa, Antalya, Çanakkale ve daha birçok kentte üniversite öğrencileri harekete geçti; kampüsler, sokaklar, meydanlar doldu taşdı! ODTÜ, İstanbul Üniversitesi, BOUN, YTÜ, Marmara, Mimar Sinan, Hacettepe, Ankara Üniversitesi, Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri başta olmak üzere, birçok üniversitede binlerce öğrencinin önce kampüslerde sonra kent meydanlarında sürdürdükleri eylem ve direnişler, gençliğin tek adam rejimine ve onun saldırılarına karşı duyduğu öfke ve rahatsızlığın dışı vurumu oldu.

Gençlik cephesinde büyüyen direniş ateşi kuşkusuz boşa değil. Zira, yirmi üç yıllık AKP iktidarı döneminde, özellikle 2015 sonrasında üniversitelere dönük artan saldırılar, eğitim hakkının gaspı, gençliği hedef alan baskı ve yasaklar, özgürlüklere dönük saldırılar ve son yıllarda derinleşen ekonomik krizin yarattığı yoksulluk ve açlık gençliğin gelecek kaygısını derinleştirdi!

Öte yandan, tek adam rejiminin kurduğu “kayımlar düzeni” belediye-lerde olduğu gibi üniversitelerimizde de hüküm sürmektedir. 2021 yılında Boğaziçi Üniversitesi’nde baskıya, yasaklara ve kayıym saldırısına karşı başlayan mücadele, bugün üniversite gençliğinin sergilediği yaygın ve kitle-sel direnişle ivme kazanmış durumda. Eylemlerde öne çıkan “kurtuluş sokakta, sandıkta değil” şiarı ise gençlik cephesinde dikkate değer bir etki alanına kavuşmuş bulunuyor.

Kampüslerden meydanlara ve so-

Tüm sıra arkadaşlarımızı faşist baskı ve zorbalık düzenine karşı sürdürdüğümüz direnişimizi büyütme-ye çağırıyoruz! Bulduğumuz her alanda, faşist tek adam rejimine geçit vermemek için örgütlenelim. Üniversitelerimizde ve sokaklarda devam eden direnişe omuz verelim!

kaklara akan bu öfke ve direniş, düzen muhalefetine yönelik saldırılara duyulan tepkiyi aşmıştır. “Haklar, özgürlükler ve gelecek” mücadelesine dönüşmüştür.

Gençlik sokaklarda “Tek adam diktasına geçit vermeyeceğiz, kendi geleceğimiz hakkında kendimiz söz söyleyeceğiz!” demektedir. Faşist tek adam düzeninin kalıcılığı için devreye sokulan saldırılara karşı çıkmaktadır! Gençlik, ekonomik krizin faturasının gençliğe ödetilmesine, artan faşist baskı ve zorbalığa karşı direnmektedir!

MÜCADELEYİ BİR ADIM DAHA İLERİ TAŞIMAK İÇİN!

Günlerdir süren direniş AKP-MHP iktidarının korkularını büyüttü! Eylemlerde ve sonrasında yüzlerce arkadaşımız gözaltına alındı. Bu direniş, haklarından, özgürlüğünden ve geleceğinden vazgeçmeyen bütün gençli-

ğin direnişidir! Bu yüzden gözaltı saldırısı aslında her birimize yapılmıştır! Gözaltına alınan arkadaşlarımıza sahip çıkmalı, bir araya gelerek direnişi daha da büyütmeliyiz.

ODTÜ, İstanbul Üniversitesi, BOUN, YTÜ, Hacettepe, Dokuz Eylül ve Ege Üniversiteleri gibi birçok üniversitede arkadaşlarımız forumlarda buluşarak baskı ve zorbalık karşısında yapılacakları tartıştılar. Çeşitli eylem ve etkinlikler yapmaktan akademik boykot örgütlemeye değin bir mücadele hattı oluşturmaya çalıştılar.

Eğitim hakkımızın gasp edildiği, özgürlük alanlarımızın elimizden alındığı, söz söyleme hakkımızın adeta yok sayıldığı, kayıym düzeninin hüküm sürdüğü üniversitelerimizde sesimizi daha da yükseltelim! Baskı ve zorbalığa karşı mücadeleyi bir adım daha ileriye taşımaktan başka çaremiz yoktur. Direniş alanına çevirdiğimiz üniversitelerde ve kampüslerde şimdi “akademik boykot” çağrısını yükseltme ve

boykotu örgütleme sorumluluğu önümüzde duruyor.

Bizleri kayıym düzenine mahkum etmek isteyenlere de, yalnızca sandıkta oy deposu olarak görenlere de geçit vermeyeceğiz! Çünkü özgürlüğümüzü ve geleceğimizi kazanmamızın yolu mücadeleden geçmektedir!

Bizlere dayatılan kayıym düzenine, artan faşist baskı ve zorbalığa, ekonomik krizin faturasına, haklarımızın gasp edilmesine ve bizlere dayatılan geleceksizliğe karşı direnişimiz büyüyor, büyüyecek!

Tüm sıra arkadaşlarımızı faşist baskı ve zorbalık düzenine karşı sürdürdüğümüz direnişimizi büyütmeye çağırıyoruz! Bulduğumuz her alanda, faşist tek adam rejimine geçit vermemek için örgütlenelim. Üniversitelerimizde ve sokaklarda devam eden direnişe omuz verelim!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ
22 MART 2025

Devrimci-ilerici kamuoyuna!

Maçka'da yaşananlara dair zorunlu açıklama

Üniversitelerden sokaklara, sokaklardan meydanlara akan gençlik kitleleri, gelişen hareketin öne çıkan temel bir dinamiği durumunda. Böyle olmasının elbette nesnel nedenleri var. Zira gençliğin özellikle emekçi kesimleri, çok yönlü sorunlarla boğuşuyor. Gençliğin dört bir koldan kuşatılıp baskı ve zorbalıkla nefessiz bırakılması, eğitim hakkının türlü yollarla gasp edilmesi, diplomalı işsiz kalma gerçeği, gelecek ümitlerinin hepten tüketilip koyu bir karanlığın dayatılması, bu sorunların başında yer alıyor. Gençlik kitlelerinin gelişen halk hareketi içerisinde güçlü bir şekilde yer almasının arka planını da bu sorunlar yumağı oluşturuyor. Hali hazırda devam eden halk hareketini ve gençliğin bu mücadele içerisindeki yerini ayrıca değerlendirme imkânımız olacaktır. Fakat bugünden itibaren çizilmesi elzem olan bazı gerçekler de önümüzde durmaktadır.

Kitle hareketleri doğası gereği ileri ve geri yarılar içerir. Bugün heterojen bir yapıya sahip olan, temelde baskı ve zorbalık karşısında büyük bir öfkeyle sokağa inen gençlik kitleleri için de bu olgu geçerlidir. Zira ilerici, sol-sosyalist değerlere yakın olan gençlik kitleleri ile burjuva milliyetçiliğinin etkisinde olan geniş bir gençlik kitlesini bir arada bünyesinde barındıran bir sokak hareketidir söz konusu olan. Verili bu durum, kendisini devrimci, ilerici ya da sosyalist olarak tanımlayan gençlik örgütlerine büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumlulukların başında ise; bir yandan gelişen gençlik mücadelesini güçlendirip kalıcı mevzilere kavuşturmaya çalışırken, öte yandan sol hareket şahsında temsil edilen hareketin ilerici-mücadeleci birikimini her adımda hareketin geneline mal etmeye çalışmak ve burjuva gericiliğinin gölgesini bu yolla gençlik kitleleri üzerinden kaldırmak görevi yer almaktadır. Bu, gençlik mücadelesinin ve hareketinin geleceği açısından kritik bir önem taşımaktadır ve başarılı olduğu koşullarda sanıldığından da öteye sonuçlar yaratacaktır.

Altını kalınca çizdiğimiz bu sorumluluktan hareketle, gençliğin Büyük Maçka Buluşması'nda yaşanan provokasyon girişimine ilişkin söyleyeceklerimize geçmek istiyoruz:

- Gün geçtikçe ivmelenen gençlik mücadelesinin en kitlesel ve güçlü ey-

lemelerinde biri olan dünkü Maçka Buluşması'nda, aralarında yoldaşlarımızın da olduğu devrimci-ilerici güçlere dönük linç girişimi yaşanmıştır. Linç güruhunun aktörleri dosdoğru ırkçı-faşist güçlerdir. Fakat bu saldırının sorumluluğunu tümüyle eylem komitesi taşımaktadır. Zira Maçka Buluşması'nın çağrısını yapan, bu bağlamda sürecin tüm sorumluluğunu üstlenen, bizzat eylem komitesidir. İkinci- si, alanda açılan ve devrimci söylem ve şiarların yer aldığı flamaların "kapatılması" için çağrı yapan, her türlü provokasyona açık bir ortamda devrimci-ilerici gençlik örgütlerini hedef haline getiren de bizzat eylem komitesidir. Üçüncüsü, saldırı sırasında ve devamında, edilgen bir şekilde olup bitene büyük oranda seyirci kalan da yine eylem komitesidir.

İşin "düşündürücü" yanı ise, eylem komitesi bileşenlerinin başta Emek Gençliği, MFT, İDP vb. olmak üzere, kendisini sol-sosyalist olarak tanımlayan farklı gençlik örgütlerinden insanların oluşturulmasıdır. Bu, akıl alamaz ve asla kabul edilemez bir durumdur!

- Maçka provokasyonu üzerinden altını çizmek istediğimiz bir diğer önemli konu ise, linç girişimi ve faşist saldırıların sadece bizi hedef almadığıdır. Söz konusu saldırıların hedefinde, toplam devrimci ve ilerici birikim yer almaktadır. Gerek

sermaye devletinin gerekse faşist güruhların gençlik hareketinin ilerici-devrimci damarını ezmeye dönük bu saldırıları, eylemde açılan pankart ve flamlarla gerekçelendirilemez ve "makul" gösterilemez! Dolayısıyla, başta eylem komitesi bileşenleri olmak üzere, kendisini devrimci, sosyalist ya da sol olarak tanımlayan tüm güçler, olup bitenlere bu gözle bakabilmeli, sorumluluklarını turnusol sayılabilecek bu olay üzerinden gözden geçirmeli, hareket içerisindeki konumlanışlarını eleştirel bir bakışla yeniden değerlendirmelidir.

- Üçüncü olarak, şunu hatırlatmak istiyoruz: Gelişen hareketi devrimci-sosyalist bir muhteva üzerinden ileriye taşımak yerine geri yarılarının gölgesine sığınmak, "küçük hesaplar" yaparak sol-sosyalist devrimci değerleri ve ilkeleri bir kenara bırakmak, hiçbir biçimde devrimci ve ilerici güçlerin işi olamaz. Şu ya da bu hesaplara devrimci-ilerici birikime, sembol ve değerlere dönük faşist saldırıları görmezden gelmek, hatta daha da ileriye giderek bu türden saldırılara yol açacak tutumlar almak ise en hafif tabiriyle ibret ve utanç vericidir. Bu türden olaylar bireylerin hafızasından silinse de devrimci mücadelenin defterine not edilen tarihsel bir leke olarak kalacaktır.

Eylem komitesi ve bileşenleri, Maçka provokasyonuna bir de bu pencereden bakabilmelidir.

- Son olarak şunu ifade etmek istiyoruz. Devrimciler, her dönem kitle hareketlerine ve sokak mücadelelerine kendi söylemleri, şiarları, pankartları, dövizleri ve değerleriyle birlikte katıldılar. Kimi zaman gelişen mücadelelere bu yolla rengini de verdiler. Bu durum, devrimci mücadele geleneğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bunu engellemeye ne sermaye devletinin gücü yetti bugüne kadar, ne de onların tetikçiliğini yapan gerici-faşist güçlerin! Bundan sonra da bunu başaramayacaklar! Ercan Kocalar'dan Alaattin Karadağlar'a uzanan mücadele geleneğine bakmak, ne demek istediğimizi daha da anlaşılır kılacaktır.

Gerici-faşist rejimin devrimci ve ilerici güçlere dönük cadı avı başlattığı, kitlesel gözaltı ve tutuklamaların yaşandığı, gelişen kitle hareketini kötürümleştirmek ve ilerici damarını ezmek için saldırılarını tırmandırdığı şu günlerde, devrimci dayanışmayı ve birleşik mücadeleyi güçlendirmek ve kitle hareketini büyütme sorumluluğu önümüzde duruyor. Tüm devrimci ve ilerici güçlere çağrımız, tümüyle bu sorumluluğa odaklanmalarıdır. Hareketin saldırı altında olan devrimci damarını güçlendirmeksizin ve bunu halk hareketine mal etmeksizin bu saldırıları furçasının püskürtülemeyeceği açıktır.

Biz DGB olarak bu sorumluluğumuzu söylemlerimizle, eylemlerimizle, sloganlarımızla, asla derleyip dürmeyeceğimiz pankart ve flamlarımızla yerine getirmeye devam edeceğiz. Devrimci-ilerici güçlerle yan yana geldiğimiz eylem birlik-teliklerini "yalpalayana en büyük destek yalpalamamaktır" bakışıyla ele alacağız.

Sözümüzü Nazım'ın şu dizelerindeki çağrıyla noktalıyoruz:

"Daha gün o gün değil, derlenip dü-rülmesin bayraklar.

Dinleyin, duyduğunuz çakalların ulu-masıdır.

Safları sıklaştıran çocuklar, bu kavga faşizme karşı, bu kavga hür-riyet kavgasıdır!"

DEVİRİMCI GENÇLİK BİRLİĞİ
26 MART 2025

Gençlik mücadelesi ve bahar dönemi

S. Dede

GÜNCEL DURUM ÜZERİNE

Ekonomik krizin derinleştiği, faşist baskı ve zorbalığın dizginlerinden boşaldığı, emperyalist savaş ve saldırganlığın tırmandırıldığı, halkların katliam, açlık ve savaş sarmalında ölüme terk edildiği bir dönemden geçiyoruz. Kuşkusuz sürecin öne çıkan en temel gündemlerinden birisi, iktisadi mali krizin kabaran faturası ve bu faturanın işçi ve emekçilere ödetilmek istenmesidir. AKP-MHP iktidarı krizin faturasını emekçilere kesmek için hayata geçirdiği Orta Vadeli Program (OVP) ile milyonlarca emekçinin yaşamını kuba çeviriyor, sonu gelmez bir yıkım dayatıyor. Bu saldırılar ile işçi ve emekçilerin yaşam koşulları günden güne ağırlaşıyor.

Sosyal yıkım saldırılarına, AKP MHP iktidarının gün be gün tırmandırıldığı faşist baskı ve zorbalık eşlik ediyor. İşçilerin grevleri yasaklanıyor, basın açıklaması ve eylemlere dizginsiz bir polis terörü uygulanıyor. Belediyelere kayyımlar atanıyor. Devrimci, ilerici ve muhalif güçlere dönük ardı arkası gelmeyen gözaltı ve tutuklama saldırıları hayata geçiriliyor.

Derinleşen ekonomik krizden ve artan faşist baskı ve zorbalıktan gençlik de payına düşeni alıyor. Gençliğin önemli bir kesimi, ekonomik krizin etkisiyle temel yaşamsal ihtiyaçlarına dahi erişemez duruma gelmiş bulunuyor. Tüm bunlara eğitim hakkının gaspı eşlik ediyor. Eğitim hakkının en temel kalemleri olan beslenme, barınma ve ulaşım peşi sıra zamlar yapılıyor. Eğitimin ticarileşmesi nedeniyle yüzbinlerce öğrenci eğitimine devam ederken çalışmak durumunda kalıyor.

Ekonomik krizin yanı sıra, AKP-MHP iktidarının dinci-gerici dayatmaları da gençliğin özgürlük ve gelecek sorununu derinleştiriyor. Üniversitelerdeki kayyım rektörler, öğrencilerin söz söyleyebileceği, bir araya geleceği kulüp ve topluluk faaliyetlerini yasaklayarak engellemek istiyor. Yandaş, gerici, faşist çetelere okullarda sınırsız bir hareket alanı açılırken, ilerici-devrimci ve muhalif öğrenciler siyaset yasakları ile karşılaşılıyor. Devrimci ve ilerici öğrencilere dönük soruşturma, uzaklaştırma saldırıları devreye sokuluyor.

Gençliği hedef alan bütün bu saldırı-

lar karşısında henüz gençlik cephesinden birleşik, kitlesel bir yanıt ortaya konulmasa da son dönemde bir dizi anlamlı tepki ortaya çıktı. Dönemin başında birçok üniversitede yemekhane zamları yapıldı. İstanbul Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi gibi bir dizi üniversitede yüzlerce öğrenci zamlar karşısında "parasız, nitelikli beslenme hakkı!" ve "zamlar geri çekilsin" talebi ile eylemler gerçekleştirdi.

Bunun yanında, Boğaziçi Üniversitesi'nde kayyım rektörlük tarafından okuldaki bir kafenin yandaş sermayeye peşkeş çekilmesi ve buna karşı gelişen tepki üzerine kayyım rektör üniversitenin bütün kulüp, topluluk ve ÖTK'lerinin faaliyetlerini yasaklayıp, yönetim kurullarını görevden aldı. Öğrenciler bu saldırı karşısında da ciddi bir tepki ortaya koydu. "Kayyım rektör istemiyoruz!" talebi ile Boğaziçi Üniversitesi'nde yüzlerce öğrencinin katıldığı kitlesel eylemler ve forumlar örgütlendi. Kayyım rektörün dayatmalarına, eğitim ve yaşam alanlarının piyasalaştırılmasına karşı Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin ortaya koyduğu kitlesel tepki son dönemin öne çıkan gelişmelerinden biri oldu.

Öte yandan üniversiteler, gerici-faşist rejimin düzen muhalefeti de kapsayan saldırganlığına karşı gelişen kitle hareketinin önemli merkezleri oldu. Başta İÜ ve ODTÜ olmak üzere, gençlik üniversitelerinde ve kampüslerde kitlesel ve militan bir mücadele pratiği ortaya koydu.

Gelişecek yeni süreçlerde benzeri hareketliliklerin yaşanacağı ise açıktır. Zira, gençliği kuşatan çok yönlü sorunlar yerli yerinde durmaktadır.

Bütün bu gelişmelere bakıldığında, gençlik hareketinin parçalı ve dağınık tablosuna rağmen gençliğin ekonomik, siyasal ve toplumsal sorunlar karşısında önemli bir mücadele potansiyeli barındırdığı görülmektedir. Önümüzdeki süreçte gençlik kitlelerini mücadeleye kazanmak, yakıcı talepleri ekseninde harekete geçirmek ve var olan hareketi/süreçleri kucaklayacak politik-pratik bir perspektif ortaya koymak devrimci gençlik güçlerinin en önemli görevidir.

KRİZİN FATURASINI, FAŞİST BASKI VE ZORBALIĞI REDDET! HAKLARINA, ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GELECEĞİNE SAHİP ÇIK!

İçerisinden geçmekte olduğumuz bahar döneminde, öne çıkan temel gündemler "ekonomik kriz" ve "artan faşist baskı ve zorbalıktır". Önümüzdeki dönemde gençlik cephesinden üniversitelerde ve kampüslerde bu iki temel sorun üzerinden bir dizi tepkinin yansıtılacağını, gençlik kitlelerini harekete geçirecek potansiyellerin giderek çoğaldığını öngörmek zor değildir. Burada önemli olan halka, gelececek süreçlerde "saldırıları reddet ve haklarına, özgürlüğüne, geleceğine sahip çık" yaklaşımını somut talepler üzerinden pratik bir mücadele konusu haline getirmektir.

Buradan hareketle:

Çalışma yürüttüğümüz üniversite ve kampüslerde, gençliğin yaşadığı özgün sorunları (bu kimi yerde yapılan zamlar, kimi yerde kayyım rektör saldırıları vb. olabilir) somut taleplere konu etmeli,

çalışmayı bu talepler ekseninde örebilmeliyiz. Bu kapsamda önümüze çıkacak sorunlar yumağı, elbette ekonomik krizin, hak gasplarının, faşist baskı ve saldırıların doğrudan bir sonucu olacaktır. Örneğin, yemekhane zammı gündeme gelen okullarda "Krizin faturasını reddet, beslenme hakkına sahip çık!" şiarını öne çıkarırken, kayyım rektörün baskı ve yasaklarının gündem olduğu okullarda "Kayyımlığın saldırılarını reddet! Özgürlüğüne sahip çık!" şiarını öne çıkarabilmeliyiz. Özellikle 1 Mayıs'a giden süreçte çalışma yaptığımız her okulun kendi özgün sorunlarını işleyebilmeli, "Saldırıları reddet - Haklarına, geleceğine, özgürlüğüne sahip çık" hattında talep ve şiarlar geliştirmeliyiz.

Bütün bunların yanı sıra, gençliğin özgürlük ve gelecek özlemini gündelik politik çalışmanın bir parçası haline getirebilmek ve mevcut kapitalist düzen ile bağını kurarak işlemek durumundayız. Son tahlilde gençliğin haklar, özgürlük ve gelecek sorununu döne döne üreten ve derinleştiren kapitalist sistemdir. Bu nedenle, gençlik kitleleri içerisinde kapitalist sisteme ve yarattığı sorunlara karşı devrim ve sosyalizm çağrısını yükseltmek temel sorumluluklarımızdan biridir.

Üstelik bu sorumluluk, içinde bulunduğumuz dönemde çok daha belirgin bir şekilde kendisini dayatmaktadır. Zira, son süreçte yaşanan siyasal gelişmeler (çözüm süreci, seçim tartışmaları vb.) üzerinden reformist-parlamentarist güçlerinin düzen için çözüm arayışı daha da belirginleşmekte, bu çizgiye dayalı ham hayaller toplumun gündemini meşgul etmektedir. Bu tablo karşısında devrimi ve devrimci birikimi sahiplenmek, gençlik içerisinde bunun tek temsilcisi/savunucusu olmanın getirdiği bir sorumlulukla hareket etmek durumundayız.

8 Mart ve Newroz'un ardından, önümüzde 1 Mayıs ve 6 Mayıs gibi bahar döneminin iki temel gündem durmaktadır. Bu dönem boyunca çalışmamızın bir boyutunu da "devrim ve sosyalizm" çağrısını yükseltmek oluşturmaktadır.

"Krizin faturasını, faşist baskı ve zorbalığı reddet! Özgürlüğüne ve geleceğine sahip çık!" çağrısını gençliğe malederek 1 Mayıs alanlarını doldurmalı, 6 Mayıs'ta ise "Denizlerin çağrısı; Düzene karşı devrim!" şiarını yükseltmeliyiz.

Haklarımız, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için!

“Yürü üstüne üstüne celladın!”

Üniversitelerde, meydanlarda ve sokaklarda büyük bir direniş ortaya koyduk. Üniversiteli gençliğin büyüten isyanı İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de ve daha birçok kentte eylem ve direnişlere konu oldu.

GENÇLİK BARİKATI AŞTI

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu ile birlikte onlarca CHP bürokrati ve yöneticisinin 19 Mart sabahı gözaltına alınması ve takip eden günlerde tutuklanmasına karşı başlayan eylemlerin ilk kıvılcımını gençlik çağı.

İstanbul Üniversitesi’nin önünde, Beyazıt’ta barikatı aşan üniversiteliler özgürlüklerine, geleceklerine ve haklarına sahip çıkarak karanlığın üzerine üzerine yürüdüler. 21 Mart’ta yine Beyazıt’tan Saraçhane’ye akın ettiler, günler boyunca önlerine çıkan barikatları zorladılar.

İsyanın ve direnişin bir başka mevziisi ise ODTÜ oldu. ODTÜ öğrencileri daha ilk günden itibaren zorbalara karşı barikat oldular, özgürlüklerini ve geleceklerini militan bir şekilde savundular. Devam eden günlerde ODTÜ öğrencilerinin yaptığı boykot çağırısı üç büyük ildeki neredeyse tüm üniversitelerde ve diğer taşra üniversitelerinde karşılık buldu.

İsyanın kıvılcımı olan üniversite gençliği, İzmir’de de kitleleri sokağa ve eyleme çağırdı, Gençliğin bu çağırısına halkın yanıt vermesiyle birlikte günlerce kitle-sel eylemler gerçekleştirildi. Dahası, Ege Üniversitesi başta olmak üzere kentteki üniversitelerde günlerce eylemler gerçekleştirildi.

İstanbul’da Beşiktaş’ta, Maçka’da, Beyazıt’ta ve Mecidiyeköy’de; Ankara’da Güvenpark’ta, Kuşulu Park’ta Seymenlerde ve Kızılay’da; İzmir’de ise Bornova’da gençliğin öncülük ettiği eylemler yapıldı.

“ZORBALAR KALMAZ GİDER!”

Halk hareketini tetikleyen şey gençliğin öfkesiydi. 23 yıllık AKP iktidarı dışında bir rejim görmeyen geniş gençlik kesimleri, geleceksizliğe karşı öfkesini meydanlara akıttı.

Gerici-faşist söylemlerle kuşatılmış, tüm hareket alanı daraltılmış, ekonomik olarak kısıtlanmış bir gençlik profili yaratan iktidar, bunun yaratacağı öfkenin

kendisine döneceğini hesap etmemiş olmalı.

Gelenen aşamada, üniversitelerden başlayan ve üniversitelere doğru yayılan gençlik isyanının örgütlü zeminlere kavuşabilmesi önemlidir. İnisiyatifli ve özgüvenli bir şekilde, yaratıcı biçimlerde örgütlenmenin yol ve yöntemini bulmak, bugün harekete kendince “gömlek” biçmeye çalışan düzen güçlerine verilebilecek en etkili yanıt olacaktır. Bunu devrimci birikimin eşsiz deneyimleri üzerinden yapabilmek ise fazlasıyla önemlidir. Gençlik isyanı bunun olanaklarını fazlasıyla içerisinde barındırmaktadır. “Faşizme karşı omuz omuza!”, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz!” sloganları bile bunu göstermektedir.

Parça parça üniversitelerde oluşturulan boykot komitelerinin, kulüp ve birliklerin gençlik isyanının somut talepler üzerinden geliştirilmesi ve koordine edilmesi ise bir diğer önemli sorumluluktur.

“BOYKOT, GREV, DİRENİŞ!”

Üniversitelerde ve eylem alanlarında yaşanan provokasyon girişimleriyle, gözaltı ve tutuklama terörüyle, bayram tatilinin uzatılmasıyla iktidar gençliğin öfkesini dizginlemek, eylemleri bastırmak ve gençliği zapturapt altına almak istiyor. Bu sürecin devamında saldırı dalgasının soruşturma terörü vb. ile sürdüleceği ise deneyimler üzerinden sabittir.

Hali hazırda devam eden ve gelecekte devreye sokulacak olası saldırıları durabilmenin yolu bir taraftan üniversitelerdeki örgütlenmeleri güçlendirmekten öte yandan gençliğin talepleri ile toplumsal muhalefetin taleplerinin birleştirilebilmesinden geçmektedir.

Eylemleri ortak talepler ekseninde fakülte fakülte, üniversite üniversite örgütlü zeminlere kavuşturmak gençliğin bütünlüklü bir hareket olarak alanlara çıkmasını sağlayacaktır.

“Boykot, grev, direniş!” şiarıyla öfkesini eyleme döken gençlik bugün,

yarını, 1 Mayıs’ı ve geleceğini kazanma bakışıyla aşağıdaki talepler üzerinden mücadelesini büyütmelidir:

-Gözaltına alınan ve tutuklananlar serbest bırakılsın!

-Kampüslerde ve meydanlarda polis-ÖGB şiddetine son! Gerici-faşist abluka kaldırılsın!

-Kulüp, topluluk vb. öğrenci örgütlenmeleri üzerindeki yasaklar kaldırılsın!

-Söz, basın, örgütlenme ve eylem hakkının önündeki tüm engeller kaldırılsın!

-Söz, yetki ve karar hakkı üniversite bileşenlerine!

-Kayyım düzenine son! Özerk-demokratik üniversite istiyoruz!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Türk-İş ve Hak-İş'in “Kamu Çerçeve Protokolü” üzerine

Kamuda çalışan 700 binden fazla işçi-yi ilgilendiren “Kamu Çerçeve Protokolü” süreci devam ediyor. Türk-İş ve Hak-İş ortaklaştıkları kamu çerçeve protokolünü açıkladılar.

Türk-İş ve Hak-İş kamu işçilerinin haklı taleplerini yok sayıyor!

Türk-İş ve Hak-İş'in ortaklaştığı tas-lakta yer alan öneriler kamu işçilerinin taleplerini yok sayıyor. İşçilere yoksul-luk sınırının altında yaşamı reva gören taslak, kamu işçilerinin talepleriyle kan uyuşmazlığı içerisinde.

Sendika ağaları taslağı yayınlamadan önce Cumhurbaşkanı ve Çalışma Baka-nı'yla görüştüler. Kamu işçileriyle görüş-mekten ise özenle kaçındılar. Devletliler-le yaptıkları görüşmelerden sonra kamu işçilerini bilgilendirmeyi göze alamadılar. Zira, işçilerin tepkisinden korktular.

Kamu işçileri iki yıllık toplu sözleşme-den en az asgari ücrete yapılan oranda zam bekliyor. Türk-İş ve Hak-İş ağaları ise işçilerin haklı/meşru talepleri karşısında üç maymunu oynuyor: Görmüyor, duy-muyor, susuyorlar...

Tayyip Erdoğan'la görüşmesinin ar-dından açıklama yapan Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, “Bir an evvel, 700 bin işçinin kamu sözleşmesinin bitmesi-ni istiyoruz. Toplumun talebi bu, Türk-İş yönetiminin talebi bu” dedi. Atalay, Erdoğan'ın ardından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'le de görüş-tü. Kamu TİS'lerini bir an önce bitirme isteğini tekrar dile getirdi. Kamu Çerçeve Protokolü'ne ilişkin görüş ve önerileri-ni işçilerin bilgisi ve onayına sunmadan açıklayan düşkün ağa takımı, belli ki sını-fın sırtına birkez daha hançer saplamaya hazırlanıyor.

KAMU İŞÇİLERİNİ SEFALETE MAHKUM ETME “ÖNERİSİ”

Sendika ağalarının önerisi kamu işçi-lerinin ikinci yıl birinci ve ikinci altı aylık ücret artışını TÜİK'in enflasyon artışı ra-kamlarına bağlıyor. Böylece AKP iktidarı-nın temel dayanağı olan “yalan makine-si” TÜİK'i kamu işçilerinin ücret artışında “hakem” olarak tayin ediyor.

Ağa takımının ücret artışına ilişkin tutumu, kamu işçilerinin ücretlerinin eri-tilmesi suçuna ortak olmakla eş değerdir. Kuşkusuz ki bu sınırlardaki ücret artışı önerisini bile AKP iktidarı kabul etmeye-

cek, kamu işçilerinin ücretlerini minimize etmek için kirli dolaplar çevirecektir.

Bütün işçilerin kadroya geçirilmesi ta-lebi Türk-İş ve Hak-İş'in önerileri arasın-da yer alıyor. 15 günlük kıdem tazminatı tavanının 35 güne çıkarılması da taslakta yer alıyor. Ücret eşitsizliğine karşı “eşit işe eşit ücret” ve “ücret skala farklarının giderilmesi” yerine eşitsizliğin ve skala farklarının korunmasını istiyorlar.

Sendika ağaları KİT'ler dahil tüm kamu kurum ve kuruluşlarında taşeron çalışan işçilerin daimi kadroya geçirilme-sini istiyor. Elbette ki bu talep önemlidir. Önceki sözleşmelerde de sendika ağala-rı bu talebi dile getirmiş ama bu uğurda mücadele etmeyi akıllarının ucundan bile geçirmemişlerdi. Süreci, sermaye-nin demir yumruğu olan rejimin insafına bıraktılar. Göstermelik de olsa kamuda taşeron köleliğinin ortadan kaldırılması uğruna mücadele etmediler. Mücadele etmek isteyen işçileri engellemek için mesai yaptılar. Bu nedenle kamu da ta-şeron işçi sayısı arttıkça arttı.

Türk-İş ve Hak-İş'in sözleşme öne-risinde geçici mevsimlik işçilerin kadro talebi yok sayılıyor, güvencesiz çalışma-larına onay veriliyor. Mevsimlik işçiliğin yasaklanması, kadrolu/güvenceli çalış-malarına dair tek söz edilmiyor. Sadece boş bulunan kadrolara mevsimlik işçile-

rin alınması talep ediliyor.

Kamu Çerçeve Protokolü önerisinde istenen zam oranı yüzde 94! Kabul edi-lirse en düşük ücret 37 bin TL'den 72 bin TL'ye çıkacak. Yani sendika ağaları yok-sulluk sınırı altında artışı kamu işçilerine reva görüyorlar. İktidar dalkavuşu yapan sendika ağaları, yoksulluk sınırının altın-daki ücret artışını bile alamazlar. İşçi sı-nıfına sefaleti dayatan sermaye iktidarın-dan bu zam oranını almalarının mümkün olmadığını en iyi bilen yozlaşmış ağa ta-kımıdır. Onlar, en fazla “Biz istedik, Şim-şek programı müsaade etmedi” diyerek rezil tutumlarına kılıf uydurabilirler.

Sendika ağaları yaptıkları öneriyle kamu işçilerine yoksulluk sınırının altın-da ücreti reva gördüklerini kanıtladılar. Öte yandan, sendika ağaları talep ettik-leri ücret artışında ısrarcı olmayacak, yine ortada bırakacaklar. AKP iktidarının istediği sözleşmeye imza atmak için hazır bekleyecekler.

“Diyalog içinde sorunları çözme” söy-lemine dillerine dolayan sendika ağaları, mücadeleyi çağırıştıran söylemlerden özenle kaçınıyorlar. Kapalı kapılar ardın-da yapılan kirli pazarlıklar sonucunda ihanet sözleşmesini imzalamaya hazırla-nıyorlar. Kamu işçisi mücadele etmezse hem sermaye sınıfı hem sendika ağaları hedeflerine ulaşacak.

KAMU İŞÇİSİ TİS SÜRECİNDE NE YAPMALIDIR?

Kamu işçileri ağırlığını koyabilmek için TİS komitelerini oluşturmalıdır. Bu komiteler işçi sınıfı mücadelesinin en et-kin araçlarından biridir. Kamu işçilerinin sürece aktif katılımının güvencesidir. TİS komiteleri, aynı zamanda sermayenin dayatmalarına karşı eylemli bir duruş ge-liştirmenin de temel yollarından birisidir.

TİS komiteleri derhal kurulmalıdır. Zira TİS komiteleri taleplerin belirlen-mesinden diğer işyerleri ve işkollarıyla koordinasyonun sağlanmasına, eylem sürecinin planlanmasından etkinlik ör-gütlemeye, sürecin her aşamasının ya-kın takibi ve denetimine kadar bir dizi sorumluluğun yerine getirilmesi için vazgeçilmezdir. Komiteler sendika bü-rokratlarından bağımsız olmalı, ancak sendikal olanakları da etkin bir şekilde kullanmalıdır.

Devam eden Kamu TİS'leri sürecinde ilerici-öncü işçilere büyük görevler dü-şüyor. Bu görevleri layıkıyla yerine getir-mek, insanca çalışma ve yaşam koşulla-rına ulaşmanın yanı sıra işçi sınıfına karşı sorumluluğun da temel gereklerinden biridir.

Tekstil sektöründe grup TİS'leri başlıyor!

TİS'i kazanmak için mücadeleye!

On bini aşkın tekstil ve dokuma işçisini ilgilendiren 27. Dönem Tekstil Grup Toplu-İş Sözleşmesi (TİS) süreci başladı. Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası ile Teksif, Öz İplik-İş ve DİSK Tekstil sendikaları arasında devam eden TİS süreci her dönem olduğu gibi işçiden kaçırılıyor. 1 Nisan'dan itibaren geçerli olacak tekstil grup sözleşmesi süreci de kapalı kapılar ardında sürdürülüyor.

Tekstil kapitalistleri daha fazla kar elde etmek için sefalet sözleşmesini dayatıyor!

Grup sözleşmesinden etkilenen olan tekstil ve dokuma işçilerinin yaşam ve çalışma koşulları son üç yılda daha da zorlaştı. Artan hayat pahalılığı ve yüksek enflasyon nedeniyle işçilerin alım güçleri düştü, tekstil ve dokuma işçileri yoksullaştı. Son Grup Toplu İş Sözleşmesi'nin kazanımları çoktan eriyip gitti. Asgari ücrete yapılan zammın ardından işçilerin ücretleri neredeyse asgari ücret düzeyine geriledi.

Grup sözleşmesi sadece sözleşme kapsamındaki tekstil işçilerini etkilemiyor. Tekstil grup TİS'i, sendikalı diğer tekstil işçilerini de doğrudan etkiliyor. Zira, grup sözleşmesi dışında kalan TİS süreçlerinde grup sözleşmesi referans olarak gösteriliyor.

Tekstil patronları her zaman yaptıkları gibi düşük ücret artışına odaklanarak sefaleti dayatıyor. "Krizden kaynaklı zarardayız" yalanına sarılarak düşük ücret artışına kılıf uydurmaya çalışıyorlar. Oysa "kriz var" dedikleri bu dönemde tekstil işçileri gece gündüz çalıştırıldı. Bu çalışma sayesinde büyüyen tek şey, kârına kâr katan tekstil baronlarının kasalarına giren para miktarı oldu.

Tekstil baronları kriz döneminde AKP iktidarının teşviklerini tepe tepe kullandı. Öte yandan, krizin faturasını tekstil işçilerine ödetmek için her şeyi yaptılar. Ücretsiz izin, kısa çalışma, telafi çalışma vb. uygulamalara hız verdiler. Kısacası, sömürüyü yoğunlaştırıp kârlarına kâr kattılar.

Tekstil işçilerinin bilinç ve örgütlülük düzeyinin geri olmasından sendika ağaları da yararlanıyor. TİS taslaklarını işçilerin bilgisi dışında hazırlıyor, onaylarını almadan satış masasına oturuyorlar. Bu defa da arka kapı diplomasisiyle TİS'i imzalamak istiyorlar. Kazananın tekstil

kapitalistleri ve sendika bürokratları, kaybedenin ise tekstil işçileri olacağı orta oyununu ustalıkla oynuyorlar.

Sendika ağaları her sözleşme döneminde işçilere sormadan TİS sürecini yönetiyor, kendi hazırladıkları taslakların bile arkasında durmuyorlar. İşçilerin onayına gerek duymadan kapitalist tekstil baronlarının dayatmalarına boyun eğiyor, satış sözleşmesine imza atıyorlar. Adı ister Teksif ister Öz İplik-İş ister DİSK tekstil olsun fark etmiyor. Sadece satışı yapan figüranlar değişiyor.

Sendika ağaları bırakın grev kararı almayı ellerinden gelse grev sözcüğünü lügatlerden tümüyle çıkaracaklar. Örneğin 2013 yılında tekstil patronlarının pervasız dayatmalarına tepki gösteren işçiler, sendika ağalarını basınç altına alarak grev kararı aldırtmıştı. Buna rağmen grevin altıncı günü tekstil patronlarının dayattığı sefalet sözleşmesini imzaladılar.

TEKSTİL İŞÇİLERİ NE YAPMALI?

Tekstil işçileri grup sözleşmesini "sınıfa karşı sınıf" duruşuyla ele almalıdır. Tekstil tekellerine karşı sendikalı işçiler, sendika farkını reddetmeli, birleşik mücadeleyi örgütlemelidir. Tekstil kapitalistlerinin sefalet ücreti dayatmasını da sendika ağalarının kuşatmasını da kırmanın biricik yolu örgütlü mücadeleyi yükselt-

mektir.

Her TİS süreci, çıkarları zıt iki sınıfın mücadelesine sahne olur. Dolayısıyla TİS süreçleri sendika ağalarının insafına terk edilmeyecek kadar önemlidir. Bu mücadeleden daha örgütlü, daha kararlı ve daha inisiyatifli davranan sınıfın kârlı çıkacağı açık bir gerçektir.

Her şeyin başı satışa dayalı toplu iş sözleşmesi yaklaşımını reddetmek, toplu sözleşme düzenini değiştirmek için tekstil işçilerinin en geniş birliğini sağlamaktır. Sendika farkını aşip, ortak talepler etrafında yan yana gelip, insanca yaşamaya yeten kazanımlar sağlayan bir TİS için birleşik mücadeleyi örmektir.

Tekstil patronları ve sermaye iktidarı, azami sömürü ile çarkları döndürmenin, sendika bürokratları da sözleşmeyi oldubittiyeye getirerek konumlarını korumanın derdindeler. Sözleşme düzenini değiştirmenin, kaybedilen hakları kazanmanın, yeni haklar elde etmenin yolu, tekstil işçilerinin tabanda birlik sağlayarak, inisiyatifli ellerine almalarından geçmektedir.

Grup sözleşmesinden tekstil işçilerinin güçlü çıkması için yapılması gereken bir diğer şey ise tabanda TİS komitelerinin kurulması ve taleplerin işçiler tarafından belirlenmesidir. Kısacası, tekstil işçileri seyirci konumundan çıkmalı, TİS sürecinin gerçek öznesi olmalıdır.

Taleplerin belirlenmesinde esas olan tekstil patronlarının ne verebileceği değil, tekstil işçilerinin neler istediğidir. Tekstil patronları birtakım gerekçeler uydurarak, yalana dayalı manevralara başvurulabilir. Ancak bu ucuz oyunlara işçiler prim vermemelidir. Zira tekstil patronlarının ihracat rekorları kırdığı ve devasa kârlar ettikleri bir sır değil.

Tekstil işçilerinin en temel talebi insanca yaşamaya yetecek ücrettir, bununla birlikte sosyal haklarda iyileştirmeler yapılmasıdır.

Hak kaybına yol açan sözleşme süresi 3 yıldan 2 yıla indirilmelidir. Esnek çalışma hükümleri sözleşme ile engellenmelidir.

Grup sözleşmesi kapsamındaki fabrikaların büyük çoğunluğunda taşeron ve sözleşmeli işçi çalıştırılmaktadır. "Kullan-at işçiliği" ve "telafi çalışması" yaygınlaştırılmaktadır. Bunlar da engellenmelidir.

Tekstil baronları disiplin hükümlerini demoklasın kılıcı gibi tekstil işçilerinin başında sallamaktadır. İşçilerin en doğal davranışları bile disiplin suçu sayılmaktadır. İşçiye ezen bu maddeler TİS'ten kaldırılmalıdır.

Tekstil, ağırlıklı olarak kadın işçilerin çalıştığı bir sektördür. Grup sözleşmesinde kadın işçilerin "eşit işe eşit ücret, "kreş", "regl izni" gibi temel talepleri mutlaka yer almalıdır.

Tekstil kapitalistlerinin dayatmalarına, sendika bürokratlarının ayak oyunlarına izin vermemenin biricik yolu tekstil işçilerinin ortak mücadelesidir. Tekstil işçileri sözleşmesine sahip çıkmalı, söz-yetki-kararı elinde tutarak ihanete geçit vermemelidir. Bunun için tabanda, tek tek tekstil fabrikalarında komiteler kurulmalıdır. Sözleşme görüşmelerine işçilerin temsilcileri katılmalıdır. Tekstil işçilerinin onayı olmadan grup TİS'lerine imza atılmamalıdır. İşçilerin talepleri sonuna kadar savunulmalıdır. Gerekirse etkili silah olan grev silahı kullanılmalı, buna uygun bir hazırlık şimdiden başlatılmalıdır.

Kürt hareketinin

Öncekilerden farklı olarak bu kez “çözüm” tanımını içermeyen “yeni süreç”, Abdullah Öcalan’ın haftalardır merakla beklenen açıklamasıyla birlikte ilk safhasını geride bıraktı. İşler, olduğu kadarıyla pazarlıklar, aylardır büyük bir gizlilik, dolayısıyla kamuoyu ve halk kitleleri açısından tam bir belirsizlik içinde sürmekte idi. Geride kalan bu ilk safhanın Öcalan’ın açıklamasıyla açıklığa kavuşan tek gerçek sonucu, PKK’ye yapılan silah bırakma ve kendini feshetme çağrısı oldu.

“YENİ SÜREÇ” VE “TARİHSEL ÇAĞRI”

Öncekilerden farklı olarak bu kez “çözüm” tanımını içermeyen “yeni süreç”, Abdullah Öcalan’ın haftalardır merakla beklenen açıklamasıyla birlikte ilk safhasını geride bıraktı. İşler, olduğu kadarıyla pazarlıklar, aylardır büyük bir gizlilik, dolayısıyla kamuoyu ve halk kitleleri açısından tam bir belirsizlik içinde sürmekte idi. Geride kalan bu ilk safhanın Öcalan’ın açıklamasıyla açıklığa kavuşan tek gerçek sonucu, PKK’ye yapılan silah bırakma ve kendini feshetme çağrısı oldu.

Açıklamayı önceleyen haftalarda böyle bir çağrının yapılacağı zaten bekleniyordu. Muhtemeldir ki bir tek iktidar zirveleri dışında beklenmeyen, bunun “kayıtsız şartsız” olması idi. İktidar çevreleri ise bunun hiçbir koşul ileri sürülmemeksizin yapılacağı konusunda açık ve kesin bir dil kullanıyorlardı. Sonuçta tam da öyle oldu. İktidarın başından itibaren kullandığı söylem olduğu gibi doğrulandı. “Tarihi” çağrı, tarihi mücadeleyi ve birikimi hiçe sayan bir tutumla “kayıtsız şartsız” olarak yapıldı.

Ortaya çıkan sonuç üzerinden bakıldığında, dinci-faşist iktidarın kendi cephesinden tutarlı bir davranış sergilediği ve önemli bir ilk başarı elde ettiği görülmektedir. Yeni süreci başlatan ilk açıklamadan itibaren ve dört ay boyunca, ortada bir Kürt sorunu yok, dolayısıyla pazarlık da yok, çağrı kayıtsız şartsız yapılmak zorunda söylemi kullanıldı. Son haftalarda ise sonuçta bunun aynen böyle olacağına dair de basına özel bilgiler sızdırıldı. İddia edildiği gibi de oldu. İmralı açıklamasının hemen ardından, Saray sözcüleri, gizleme ihtiyacı duymadıkları bir kibirlilik ve memnuniyetle bunun altını özenle ve

özellikle çizdiler. “Öcalan’ın açıklaması(-nın) baştan beri Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ve Sayın Bahçeli’nin ifade ettiği Devlet İnişiyatifinin çizdiği çerçeveye ve içeriğe uygun olduğu”nu vurguladılar. Bunu da yapılan açıklamanın söylemleri üzerinden kendilerince somut biçimde gerekçelendirdiler. Bu arada açıklamanın gereklerini yerine getirmeyecek olanları aynı kabalık ve kibirlilikle tehdit etmekten de geri durmadılar.

Tutarsızlık Kürt cephesinde, özellikle DEM sözcülerinin kamuoyunu yanıltan ve Kürt halk kitlelerinde büyük beklentiler yaratan açıklamaları üzerinden yaşandı. Bu söylemlerin dozu özellikle son haftalarda iyice arttı. İmralı’daki büyük tarihi yoğunlaşma ve derinleşme üzerine büyük umutlar yayan iddialı sözler edildi. Tüm bu abartılı söylemlerin açıklamayı izleyen ilk dolaysız sonuçları ise beklenebileceği gibi büyük bir şaşkınlık, hayal kırıklığı, endişe ve umutsuzluk oldu. Açıklamayı izlemek üzere meydanları coşku içinde doldurulan büyük kalabalıklar, açıklamanın hemen ardından hayal kırıklığı içinde sessiz sedasız dağıldılar.

İnanılması güç bu durumun, Çağrı’nın kayıt ya da koşul anlamına gelecek tek satır içermeden yapılmış olmasının yarattığı hayal kırıklığını bir nebze olsun toparlayıp dengelemek de DEM Parti çevrelerine düştü. Kullandıkları dayanak, Çağrı’nın iki dilde okunmasının ardından heyet mensuplarından birinin yaptığı “ek” açıklama oldu. Buna göre Abdul-

lah Öcalan, İmralı’da açıklamasını bizzat okuyup bitirdikten sonra sözlerine, “bu perspektifi ortaya koyarken şüphesiz pratikte silahların bırakılması ve PKK’nin kendini feshi, demokratik siyaset ve hukuki boyutunun tanınmasını gerektirir” cümlesini de eklemişti. Bu bilgi neden bu sözlerin bizzat açıklamada yer almadığına bir açıklık getiremeye bile, ilk büyük şaşkınlığın ardından bir nebze teselli işlevi gördü. DEM Parti çevreleri sözü edilen “ek”lemeyi öylesine abarttılar ki, işi “açıklamanın tüm ruhu işte o sözlerde yatıyor” demeye vardılar. Nitekim açıklamayı izleyen günlerde Kürt çevrelerinden gelen destek açıklamaları, ortak bir söylem olarak bu temayı özellikle öne çıkardı ve iktidarı bu doğrultuda adımlara çağırı. Tartışmalı Ek’e ilişkin tartışmalar, önemli bir gerçeği de bu arada açığa çıkardı. Heyette yer alan ve Çağrı’nın Kürtçesini okuyan Ahmet Türk, söz konusu Ek’in Çağrı metnine eklenmesine bizzat “devlet yetkililerinin” karşı çıktığını açıklayarak konuyu netleştirdi. Bir başka heyet üyesi de aynı gerçeği doğrularken, Ek’in herhangi bir koşul anlamına gelmediğinin altını çizirken, içerdiği temenni ve beklentinin asıl metne zaten içerilmiş bulunduğunu söyleyerek, tersinden onu önemsizleştirmiş oldu.

Açıklama, başta iktidarın zirveleri olmak üzere pek az istisnaıyla, gerici düzen çevrelerince açık bir memnuniyetle karşılandı.

Yeni sürecin başlatıcısı olarak görü-

len MHP, ilk tepkisini “büyük işler büyük cesaret gerektirir” sözleriyle ortaya koydu. Bu sözlerle yüceltilmiş olan Devlet Bahçeli’nin kendisi, PKK’dan gelen destekleyici açıklamanın ardından, Türklerin bin yıllık Anadolu egemenliği üzerine şoven milliyetçi bir manifesto metni yayınlayarak, gelişmelerden duyduğu çok özel memnuniyeti dile getirdi: “27 Şubat 2025 tarihinde DEM heyeti tarafından kamuoyuna okunan ve İmralı’da kaleme alınan açıklama baştan sona değerli ve önemlidir.” Aynı memnuniyet, herhangi bir kayıt düşülmeksizin PKK Yürütme Komitesi’nin Öcalan’ın Çağrı’sına ilişkin destek açıklaması için de dile getirildi. (Bu konuda sergilenen rahatlık, Yürütme Komitesi’nin Öcalan’ın çizdiği çerçeveyi aşan söylemlerinin ciddiye alınmadığının bir işareti sayılmalıdır.)

Tayyip Erdoğan önce atılan adımı memnuniyetle karşıladığını bildirdi. İzleyen günlerdeki ikinci bir açıklamasında ise son derece kaba, buyurgan ve aşağılayıcı bir dille tehditler savurdu: “Şayet verilen sözler tutulmaz, süreç bir şekilde oyalama, savsaklama, göz boyama, isim değiştirip bildiğini okuma gibi şark kurnazlıklarına evrilmeye çalışılırsa günah bizden gider. Halen devam eden operasyonlarımızı, gerekiyorsa taş üstüne taş, omuz üstünde baş bırakmadan son teröristi bertaraf edene kadar sürdürürüz.”

İktidar cephesinin tepkilerine şu temel önemde noktayı da eklemeliyiz: Dinci-faşist koalisyonun iki ortağının farklı

büyük dönemeci

tondaki söylemleri, herhangi bir görüş ayrılığının değil fakat daha baştan çok iyi planlanmış bir rol bölüşümünün ürünüdür. Bu rol bölüşümünde MHP'ye düşen yumuşak söylemlerle "umut"ları canlı tutmak, AKP'ye düşünse aynı umutlara sınırlar getirmek, sonradan soruna dönüşebilecek boş beklentilere daha baştan mahal vermemektir. (MHP'nin "büyük işler büyük cesaret gerektirir" sözlerini Bahçeli ve Erdoğan'ı ele ele gösteren bir görselle paylaşması, bu rol dağılımına simgesel bir vurgu sayılmalıdır.)

Ana muhalefet partisi CHP yeni süreci desteklediğini daha baştan açıklamıştı, üstelik "el yükseltme" iddiaları eşliğinde. Doğal olarak bir teslimiyet belgesi olan Çağrı'yı da destekleyecekti. CHP'yi derin kaygılar içinde bırakan sorun, iktidarın böylece elde ettiği başarının önümüzdeki dönemin düzen içi siyasal dengelerine muhtemel, dahası süreç devam ederse eğer kaçınılmaz etkisidir. Buna karşı yapabildiği ya da yapabilecek gibi görüldüğü pek bir şey yok halen. (CHP liderinin, İmralı üzerinden süren pazarlık sürecinin gerçekte bir yıl kadar geriye uzandığı, bunun için özel görevlendirmeler yapıldığı üzerine iktidarı sıkıntıya sokmaya yönelik ifşaatları biraz da bu çaresizliği bir nebze olsun dengelemek amacına yöneliktir.)

MHP'den kopma faşist partiler de dahil gerçekte tüm düzen cephesi olup bitenden fazlasıyla memnun durumdadır. Çıkan çatlak sesler ciddi kaygılara dayanan bir muhalefetin ifadesi olmaktan çok, toplumdaki şovenist birikimden güç alarak oy desteğini ve siyasal konumunu güçlendirmek hesabının bir ürünüdür. (Oy desteği gibi bir hesabı olmayan ve sürece karşı kampanya bile yürüten Perinçek partisinin, Çağrı'nın hemen ardından elde ettiği büyük başarıdan dolayı iktidarı kutlaması ve tam desteğini ifade etmesi bu açıdan anlamlı ve açıklayıcıdır.)

Başta ABD ve Avrupalı emperyalist çevreler olmak üzere hemen tüm uluslararası aktörler, çoğu durumda ikiyüzlülük kokan diplomatik açıklamalarıyla, sürecin seyrinden ve İmralı Çağrı'sından duydukları memnuniyeti dile getirdiler. İkiyüzlülük kokan diyoruz, zira belli başlı aktörlerin tümünün de Ortadoğu'nun elli milyonluk kadim halkı üzerinden kendi

politik hesapları vardır ve olacaktır.

PKK eksenli Kürt hareketinin belli başlı kurumları söz birliği halinde sürece tam desteklerini sundular ve sonuna kadar Öcalan'ın arkasında durduklarını vurguladılar. Süreç öncesinde tok açıklamalar yapan Kandil'in koşulsuz bir teslimiyet Çağrı'sını "Asrın Manifestosu" olarak selamlaması özellikle dikkat çekicidir. Halen tüm PKK propagandası, Abdullah Öcalan'ın toplum, devlet ve demokrasi üzerine tarihsel-sınıfsal bir içerikten, dolayısıyla da bilimsel bir değerden tümüyle yoksun, oradan buradan alınma eklektik, yarı anarşist yarı kaustik görüşlerini, bölgeden de öteye insanlığın kurtuluş reçetesi olarak sunma çabası inanılması güç bir girişim örneğidir.

PKK düşmanlığı dışında Kürt siyasal yaşamında gerçekte herhangi bir misyonları kalmamış dünün reformist Kürt partileri ise, Çağrı'nın silahlı çatışmanın bitmesi ve PKK'nin feshine yönelik kısmını desteklemekte, ama üniter devlet yapısını onaylamasına karşı çıkmaktadırlar. Türkiye'nin Barzanicileri ortak paydası altında tanımlanabilecek bu çevreler, ayrı bir ulusal devlet değilse bile hiç değilse federasyona dayalı bir çözüm yanlısı görünüyorlar. Bunu her iki ulustan işçi sınıfı ve emekçilerin birleşik mücadelesinin ürünü bir toplumsal devrimden beklemediklerine göre, emperyalizmin ve siyonizmin Ortadoğu'ya köklü bir yeni müdahalesiyle yaşanacak kapsamlı bir altüst oluşun sonucu olarak umuyor olmalıdırlar.

PKK'nin bölgedeki askeri varlığının yarattığı yükün altında ezilen ve Türk sermaye devletiyle bundan kaynaklanan sıkıntılar yaşayan Güney Kürdistan'ın iki büyük partisi ise, Türkiye'deki uzantılarının aksine, vurgulu bir biçimde sürece ve Çağrı'ya destek ve memnuniyetlerini dile getirdiler. (Oğul Talabani sürecin bugüne varmasında babasının '90'lı ilk yıllardaki yol açıcı katkısının taşıdığı öneme özellikle işaret etti.)

Solun tutumuna gelince. Her birinin kendine özgü belirli kaygıları olsa da reformist solun çağrısı genel olarak olumlu karşıladığını görüyoruz. EMEP'in parti başkanı üzerinden yaptığı açıklamanın şu sözleri, bu olumlu karşılamının çerçevesini de veriyor: "Abdullah Öcalan'ın im-

ralı'dan örgütüne yapmış olduğu 'kongre toplama, silah bırakma ve kendini feshetme' çağrısının Kürt sorununu çözüm sürecinde yeni bir eşik olduğu açıktır. On yıllardır süren çatışmaların sona ermesi, sürecin demokratik tartışma zemininde ele alınması ve demokratik yollardan çözülmesi için bir fırsattır."

Çatışmanın bitmesinin legal siyasal ortamı bir parça rahatlatması reformist solun asıl beklentisidir. Ne var ki A'yı onaylayan, B'ye de katlanmak durumundadır. Çağrı'nın doğal sonucu, süreci birlikte ilerletmek üzere Kürt hareketinin bir biçimde AKP'ye eklemlenmesidir. Bunun olmadığı bir durumda nelerin olacağını, her bakımdan çok daha elverişli koşullarda gündeme gelen 2013-2015 döneminin akıbetinden biliyoruz. O sürecin boşa çıkması, tek etkene elbette indirgenemez. Ama boşa çıkmasında "seni başkan yaptırmayacağız" çıkışının, dolayısıyla Kürt hareketinin o dönem AKP hesaplarına açık destek vermekten geri durmasının payı da unutulamaz. Bunu gözden kaçırmak, dinci-faşist iktidarın bu yeni süreci neden gündeme getirdiğine ilişkin etkenlerin içe dönük yönünü gözden kaçırmak demektir.

Sözü edilen eklemlenme potansiyeli, gerçekte CHP kadar reformist solun da sürece ilişkin asıl kaygısı ve handikabıdır. Nitekim bunu Sol Parti'nin Çağrı'ya ilişkin açıklaması üzerinden yorum gerektirmeyecek bir açıklıkla görebiliyoruz: "Partimiz uzun yıllardır ülkemizi bir savaş ve şiddet ortamına sürükleyen politikalarla karşı Kürt sorununda bir arada yaşam temelinde demokratik ve barışçıl çözümden yana olmuştur. Son yaşanan gelişmeleri bu yönüyle olumlu buluyoruz. Buna karşı bu konudaki gelişmelerin iktidar tarafından kendi baskıcı rejimini sürdürmek için bir fırsata çevirmeye çalışılacağı görülüyor. Muhalefet güçleri bu gerici rejimin bütün ülkenin geleceğine el koyma girişimlerine karşı durmalıdır."

Genellikle devrimci-demokratik gelenekten gelen ve uzun yıllardan beridir PKK eksenli Kürt hareketinin yürüngesinde bulunan sol gruplar ise açıklamanın yarattığı ilk sersemletici etkinin ardından farklı türden sözde açıklamalarla süreci sindirmeye ve desteklerini açıklamaya giriştiler. Başka türlü de yapamazlardı.

Zira yılları bulan kuyrukçu sürüklenişler içinde bunu olanaklı kılacak ideolojik, politik ve moral zemini çoktan ve tümünden yitirmiş durumdalar. Bulundukları yürüngede yaşamlarını sürdürebilmeleri için, Kürt hareketinin bu köklü yeni dönemecine de bir biçimde bir izah getirmeleri, bu adımı da ne edip edip rasyonalize etmeleri gerekirdi. Halen öyle de yapmaktadırlar. Bu bir ideolojik ve moral çürüme ve çöküntü tablosudur ve ibret vericidir.

II

"BARİŞ VE DEMOKRATİK TOPLUM ÇAĞRISI"

PKK Yürütme Komitesi'nin Abdullah Öcalan'ın Çağrı'sını tam olarak desteklediğini ve "yeni sürece" bir ilk karşılık olarak tek taraflı ateşkes ilan ettiğini bildiren 1 Mart tarihli açıklaması şu sözlerle başlıyor:

"Önder Abdullah Öcalan'ın 27 Şubat günü yaptığı 'Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı' başlıklı açıklama, tüm özgürlük ve demokrasi güçlerinin yolunu aydınlatan Çağın Manifestosu niteliğindedir. Halkımıza ve insanlığa böyle bir demokratik toplum manifestosu kazandırdığı için Önder Apo'yu saygıyla selamlıyoruz."

Resmi adı "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" olan ve Kürtlerden öte tüm insanlığa bir çıkış ve kurtuluş yolu hazırladığı iddia edilen "Çağın Manifestosu"na daha yakından bakabiliriz artık.

TARİHSEL DÖNÜM NOKTASI VE YOL AYIRIMI

En kısa biçimiyle formüle edilmiş tespitlerden oluşan Çağrı'nın birbirini tamamlayan ilk iki paragrafı, PKK'yi doğuran ve zaman içinde de "anlam yoksunluğu"na düşüren tarihsel koşullar üzerinedir:

"PKK; tarihin en yoğun şiddet yüzyılı olan 20. asrı, iki dünya savaşı, reel-sosyalizm ve dünya genelinde yaşanan soğuk savaş ortamları, Kürt realitesinin inkârı, başta ifade olmak üzere özgürlükler konusunda yasaklardan kaynaklı oluşan zeminde doğmuştur.

"Teori, program, strateji ve taktik olarak yüzyılın reel-sosyalist sistem ger-

çeğinin ağır etkisinde kalmıştır. 1990’lar-da reel-sosyalizmin iç nedenlerle çöküşü ve ülkede kimlik inkarının çözülüşü, ifa-de özgürlüğünde sağlanan gelişmeler, PKK’nin anlam yoksunluğuna ve aşırı tekrara yol açmıştır. Dolayısıyla ömrünü benzerleri gibi tamamlamış ve feshini gerekli kılmıştır.”

Çağrı’nın gerçek belirleyici etkeni, önemsiz ya da yenilik taşımayan başka etkenlerle iç içe ifade etmesi, PKK’nin doğumunu hazırlayan belirleyici tarihsel koşulları önemsizleştirme çabası sayılmalıdır. “Reel-sosyalizm” olarak kodlanan muazzam önemde tarihsel olay bir an için bir yana bırakılırsa, bugünün dünyası ve Türkiye’si, 20. yüzyıl için tanımlanan tüm öteki etkenler yönünden, hele de PKK’nin doğumunu hazırlayan tarihsel dönemin dünyası ve Türkiye’si ile kıyaslandığında, her bakımdan kıyas kabul etmez ölçüde çok daha kötü, daha olumsuz ve daha yıkıcı koşullar içindedir. Tek gerçek farksa Çağrı’nın “reel sosyalizm” kodlaması içinde önemsizleştirmeye çalıştığı belirleyici tarih olayında yatmaktadır. Bu, Ekim Devrimi’nin açtığı devrimci çığır içinde kendini bulan ve 20. yüzyılın büyük bir bölümüne damgasını vuran devrimci dinamiklerin geçici olarak felce uğramış olması gerçeğidir. 1970’li yılların hemen tümü de kendini marksist-leninist olarak tanımlayan Kürt ulusal akımları, elbette Türkiye’nin kendine özgü koşulları içinde, ama bu tarihsel çığırın ürünü oldular. Ekim Devrimi’nden, onun teorik ve tarihsel devrimci birikiminden esinleniyor, kendi sınıfsal ve ulusal istem ve özelemlerine uyarlanmış biçimiyle bu tarihsel kaynaktan besleniyor olmaları onların ortak özelliği idi.

Ekim Devrimi’nin açtığı tarihsel çığırın sona erdiğinin Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla birlikte biçimsel yönden kesinleşmesi, ‘90’lı ilk yıllar, dünya devrimci hareketi için olduğu kadar devrimci çizgide tutunmaya çalışan ulusal akımlar için de yıkıcı sonuçlar doğurdu. Ulusal akımlar söz konusu olduğunda bu, devrimci çizgiye dayalı bir ulusal özgürlük mücadelesi yürütebilmenin Ekim Devrimi’yle birlikte oluşmuş son derece elverişli tarihi koşullarının ortadan kalkması demektir. Bu tarihi dönüm noktası, sarsıcı bir silahlı direnişle, tam da bu aynı dönemde, 1990’ların başında, Kürt sorununu Türkiye’nin gündemine taşımaya başarmış bulunan PKK’yi de köklü bir yol ayrımına getirdi.

Dolayısıyla ‘90’lı yılların başında PKK hiç de gereksizleşmedi; yalnızca eski konumuyla, yani devrimci bir ulusal akım olarak, yaşamını sürdürebilmek olanağını yitirdi. O sıralar artık Amerikan emperyalizminin sadık bir işbirlikçisi olan Celal Talabani bunu bütün açıklığı ile saptayarak,

PKK’yi de kendileriyle aynı yolu tutmaya çağırdı. Abdullah Öcalan’ın buna ilk tepkisi, bu daveti içeren mektubu “ihanet çağırısı” olarak niteleyip mahkûm etmek oldu (Temmuz 1992). Fakat daha aradan bir yıl bile geçmeden PKK bu doğrultuda sancılı biçimde seyredecek olan bir değişim sürecine girmişti bile. Bu, toplumsal iddiaları da olan devrimci ulusal bir akım konum ve kimliğinden salt ulusal istemlere daralan reformist bir akım olmaya bir geçiş süreciydi. Devrimci dönemin sembolleri terkedildi, anti-emperyalist söylem bir yana bırakıldı, devrime değil siyasal uzlaşmaya dayalı çözüm yolu formüle edildi ve başlıca emperyalist kurumlar bu doğrultuda destek ve yardıma çağrıldı vb. Emperyalist dünya sistemini kabule, kurulu toplumsal düzenle barışıp bütünleşmeye, ulusal soruna da artık bu “yeni paradigma” içinde bir çözüm aramaya dayalı bir köklü yeni yönelim söz konusu olan. 1990’ların sonunda Öcalan’ın emperyalist bir komplo ile esir alınıp Türk devletine teslim edilmesinin ardından bunun İmralı teslimiyetine ve PKK’nin biçimsel feshine kadar vardığını biliyoruz.

Sürecin İmralı teslimiyetini izleyen yeni dönemini (2005-25) daha sonraya bırakarak, Çağrı’dan aktardığımız ilk iki pasajın ikincisi üzerinden birkaç noktayı en kısa biçimde ifade ederek sonraki pasajlara geçmek istiyoruz.

Çağrı, PKK “Teori, program, strateji ve taktik olarak yüzyılın reel-sosyalist sistem gerçeğinin ağır etkisinde kalmıştır” derken, olumsuz bir tını içinde de olsa, kuşkusuz yukarıda altını çizmiş bulduğumuz aynı gerçeği dile getirmiş oluyor. Sözü edilen etkilenme dönemi, PKK’nin kuruluşundan ‘90’lı ilk yıllara uzanan kabaca ilk onbeş yıllık dönemdir. Ve PKK, Kürt ulusal özgürlük mücadelesi alanında gösterdiği büyük tarihsel başarıyı işte tam da bu döneme borçludur. Sonraki otuz yıl boyunca ne yapılmışsa, bu ilk onbeş yılın birikimi ve kazanımları üzerinden yapılmıştır. Bugün kaba bir inkara konu ediliyor olabilir; ama tarihsel süreçlerin tanıklığından biliyoruz ki, 20. yüzyıl devrimci çığırının olmasaydı, oynamış bulunduğu tarihsel rolle ne PKK’den, ne de onun önderliğinde Kürt özgürlük mücadelesinin elde ettiği tarihsel başarıdan söz edilebilirdi.

Ekleme istediğimiz ikinci nokta; devrimci bir ulusal hareket olarak var olabilmenin tarihsel zeminini yitiren PKK, hiç de bundan dolayı gereksizleşmemiştir. Dolayısıyla da genel manada bir anlam kaybına değil, fakat yalnızca devrime dayalı bir çözüm arayışından boşluğa düşmüştür. Devrim yolunda yürüyebilmek konusunda Türkiye işçi sınıfından ve emekçilerinden bulamadığı desteği,

uzlaşmaya dayalı siyasal çözüm arayışı içinde kendi mülk sahibi sınıflarından almaya yönelmiştir. Bunun mantıksal bir dış uzantısı olarak, dünya devrimci hareketinden umudunu kesmenin yaratmış olduğu büyük boşluğu, ulusal sorunun çözümünde emperyalist dünyanın desteğini almaya yönelerek gidermeye çalışmıştır. Daha 1992 yılı Nisan’ında açıklıkla saptadığımız gibi, PKK eksenli Kürt hareketinin gelip dayandığı “yol ayrımı”nda, girdiği yeni yönelimin anlamı buydu. Oadaki köklü konum ve kimlik değişimi bu yeni yönelimde ifadesini buldu. Dolayısıyla PKK hiç de anlam yoksunluğuna düşmedi, yeni tarihi koşullarda buna uygun yeni bir anlam kazanmaya çalışarak yoluna kendince devam etti.

Bunun uzantısı olan üçüncü nokta ise şudur: “Reel sosyalizm”in geride kalması PKK’de “aşırı bir tekrar”a değil, fakat devrime dayalı çözüm arayışlarını bir yana bırakarak düzenle uzlaşmaya dayalı çözüm arayışlarına yol açtı. Ama Türk sermaye devletinin katı inkarcı sistemi ‘90’lı yıllar içinde buna geçit vermedi. PKK daha 1993 ilkbaharında buna yönelik ilk büyük adımını attı. Ama kurulu düzen bunu, yıllara yayılan ve Kürt halk kitleleri için çok büyük acılara ve yıkımlara yol açan bir kirli savaş politikası ile yanıtladı. Dolayısıyla, Çağrı’nın anlam boşluğu tezine dayanak olarak ileri sürdüğü “ülkede kimlik inkarının çözülüşü” ve “ifade özgürlüğünde sağlanan gelişmeler” hiç de tarihsel gerçekleri değil fakat Kürt özgürlük mücadelesinin tarihine ilişkin inkarcılık içeren çarpıtılmış bir yorumu yansıtır.

Son bir nokta: 1993’ten itibaren, yani uzlaşmaya dayalı çözüm yönelimi boyunca, PKK’nin temel önemde yapısal zaafı, ancak devrimle elde edilebilir olanı ciddi ciddi düzenle uzlaşmaya dayalı olarak elde edebileceğini ummasıdır. Yılları bulan kısır döngü aynı zamanda bunun bir ürünü olmuştur. PKK’de “kendini aşırı tekrar”dan söz edilecekse eğer, o işte tam da bu alandadır.

“BİN YILLIK TÜRK-KÜRT KARDEŞLİĞİ”

“Bin yıllık Türk-Kürt kardeşliği” Türk egemen sınıflarının bayatlamış bir eski demagogik söylemidir. Onyıllar boyunca Kürtlerin ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesinin karşısına hep de bununla çıkmıştır. “Din kardeşliği” referansı ile özellikle ilişkilendirilerek ulusal özgürlüğe yönelik her mücadele “bin yıllık kardeşliği” bozmaya yönelen “dış kaynaklı” bir fesat hareketi olarak damgalanmıştır. “Yeni sürece” uyarlanmış biçimiyle Tayyip Erdoğan ile Devlet Bahçeli’nin dilinde hala da bu aynı söylem var ve aynı amaca yönelik olarak kullanılıyor.

Fakat ‘90’lı ilk yılların o aynı tarihsel

dönemecinde, bu aynı söylem, Abdullah Öcalan tarafından bu kez siyasal çözüm arayışının tarihsel bir dayanağı olarak kullanılmaya başlandı. Bu yeni tarih yorumuna göre, geride kalan bin yıllık tarihsel sürecin en kritik tarihsel dönemlerinde, “Türkler ile Kürtler” ittifakı yaptıkça birlikte kazanmış, ilişkileri bozuldukça da birlikte kaybetmişlerdir. Bu yeni tarih teziyle amaçlanansa, bir “Kürt reformu” karşılığında, Kürtlerin bölgesel düzeyde Türkiye’ye entegrasyonu ve Türk sermaye devletine desteği idi.

“Tarihi Çağrı”nın buna ilişkin pasajlarına geçebiliriz:

“Kürt-Türk ilişkileri; 1000 yılı aşan tarihler boyunca Türkler ve Kürtler, varlıklarını sürdürmek ve hegemonik güçlere karşı ayakta kalmak için gönüllülük yönü ağır basan, hep bir ittifak içinde kalmayı zorunlu görmüşlerdir.

“Kapitalist modernitenin son 200 yılı, bu ittifakı parçalamayı esas gaye edinmiştir. Etkilenen güçler, sınıf temelleriyle birlikte buna hizmeti esas bellemişlerdir. Cumhuriyetin tek tipçi yorumlarıyla birlikte bu süreç hızlanmıştır. Günümüzde çok kırılğan hâl alan tarihsel ilişkiyi, kardeşlik ruhu içinde inançları da göz ardı etmeden yeniden düzenlemek esas görevdir.”

Bizi burada bu tarihsel atıfların en can alıcı noktası ilgilendirmektedir. Bu, “bin yıllık kardeşlik” söylemi üzerinden gerçekte Türk ve Kürt egemen sınıfları arasındaki tarihsel ilişkiye ve ittifaka yapılan vurgudur. Devrimci konumunu koruduğu sürece PKK bu tarihsel ilişkiyi, Kürt egemen sınıfları yönünden bir ihanet ve işbirlikçilik ilişkisi olarak niteleyip mahkûm ediyordu. Öylesine ki Yavuz Sultan Selim döneminin ünlü işbirlikçisi İdris-i Bitlisi’nin çağdaş temsilcisi ya da uzantısı olmak, PKK tarafından bir siyasal hasma yöneltilebilecek en ağır itham ve suçlama değerindeydi.

‘90’lı ilk yılları izleyen köklü konum ve kimlik değişiminden itibaren, bu ilişkiler artık hep de olumlu bir tarihsel referans olarak kullanılmaya başlandı. Hele de İmralı sonrasında, bu tarih tezi ve güncel anlamı üzerine söylenenlerin ölçüsü iyiden iyiye kaçtı. Türkiye burjuvazisini bir tür bölgesel liderlik ve egemenlik hedefine özendirme söylemi halini aldı. Yeter ki kurulu düzenin egemenleri bir “Kürt reformu” yoluyla, “bin yıllık Türk-Kürt ilişkileri”ni yeniden onarmak basiret ve iradesini gösterebilsinlerdi!

Bu tarih tezinin dayandığı argüman en özet biçimiyle şöyledir: Büyük Selçuklu İmparatorluğu sultanı Alparslan, Kürt beyleriyle kurduğu ittifak sayesinde, 1071’de Malazgirt’te Bizans ordularını ezmış ve böylece Anadolu kapıları Türklerle ardına kadar açılmıştır. Daha sonraki

bir evrede, 15. yüzyıl boyunca, Osmanlı İmparatorluğu Balkanlar'dan Avrupa'ya doğru hızla yayılmak imkanı bulmuş, buna mukabil Doğu'ya fazlaca açılmamış, hele de Ortadoğu'ya tümünden uzak kalmıştır. Oysa 16. yüzyılın başlarında, Osmanlı sultanı 1. Selim Kürt aşiret beyleriyle sağlam bir ittifak kurunca, hemen ardından İran Safevileri ezilmiş, Suriye'den Mısır'a ve Arabistan'a kadar tüm Ortadoğu'nun kapıları Osmanlı İmparatorluğu'na ardına kadar açılmıştır. Nihayet 1919'da, bu kez Mustafa Kemal, emperyalist işgale karşı tarihsel çıkışı Erzurum ve Sivas kongreleriyle, yani bir kez daha feodal Kürt beyleri, aşiret reisleri ve tarikat şeyhleriyle kurduğu ittifakla başlatmış, bu ise Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın bilinen başarısını hazırlamıştır.

Özetle bütün bu bin yıllık dönemde Türkler ile Kürtler, biz bunu Türk egemen sınıflarıyla Kürt egemen sınıfları olarak anlamalıyız, ittifak kurdukça hep kazanmışlardır. Ama ne zaman ki Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte bu ittifak bozulmuş, Kürtlerin hakları inkar edilmiş, işte o andan itibaren de hem Türkler hem Kürtler kaybetmeye başlamıştır. Öcalan'ın Çağrı'sının ilgili bölümünün daha örtük bir biçimde söylemeye çalıştığı da budur. Bu örtük söylemde, 19. yüzyıl için Türk egemen sınıflarının sorumluluğu es geçilmekte, 20. yüzyıl içinse cumhuriyetin kuruluşunu izleyen tutum mahkûm edilmektedir. Bir arada bu tercih bugünkü dinci-faşist iktidarın beklentilerine tamamen uygundur.

Bu aynı tarih tezinin güncel anlamına ilişkin olarak Öcalan ile Kürt hareketi temsilcilerinin yıllardır yineleyip durdukları temel argümana, aldatıcı "demokrasi" cılasından arındırıldığında, özü itibarıyla şöyledir: Türkiye kapitalizminin ulaştığı bir gelişme düzeyi, biriktirdiği önemli bir potansiyel var. Artık Türkiye'nin sınırlarına sığamayan bu potansiyeliyle onu, tüm bölgede, özellikle de Ortadoğu'da ve İç Asya'da, yeni tarihi fırsatlar beklemektedir. Ama Kürt sorununun varlığı, bunun yol açtığı çatışma, bu çatışmanın yarattığı sürekli kanama, zaman, enerji ve kaynak kaybına yol açmakta, Türk burjuvazisini ve devletini bu tarihi fırsatları gereğince değerlendirmekten alıkoymaktadır. Türk devleti sağduyu gösterir de kendi içindeki Kürt sorununu çözerse eğer, onu kendisini çevreleyen bölgede artık hiçbir güç tutamaz.

Bu muhteva ve hedefiyle "bin yıllık kardeşlik" söyleminin yöneldiği hedef, Türk ve Kürt egemen sınıfları arasındaki ittifakın yeni bir düzeyde pekiştirilmesidir. Pekiştirilmesidir diyoruz, zira halen bu ittifak gerçekte zaten vardır. Ne var ki Cumhuriyetin kuruluşunu izleyen Kürt isyanlarının bastırılıp ezilmesiyle birlikte

bu artık dayatılmış, zorla kabul ettirilmiş bir ittifak halini almıştır. Fakat daha da önemlisi şudur: 1960'lardan 1990'lara Kürt halk kitlelerinin büyük ulusal uyanışı, bu dayatılmış ittifakın Kürt halk kitleleri üzerindeki denetimine büyük bir tarihsel darbe vurmakla kalmadı, Kürt sorununu modern toplumsal-siyasal muhtevasıyla ortaya da koydu. Ne var ki sorun kendi mecrasından ilerleyerek devrimci çözümünü ortaya çıkaramadı. Bunun için Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerinin desteği, bunun gereği olarak da halkların birleşik devrimci mücadelesi olmazsa olmaz koşulu. Kürt halk hareketinin kendi tercih ve iradesi dışında bundan yoksun kaldığını biliyoruz. Bu da bizi yeniden PKK eksenli Kürt hareketinin '90'lı yılların başında karşı karşıya kaldığı büyük tarihsel açmaza, buradaki yol ayırma ve dolayısıyla da girilen yeni yola bağlıyor. Bunu izleyen son otuz yıllık dönem Kürt hareketi için, devrimci çizgide yaratılan büyük ulusal birikimin kurulu düzenle uzlaşma temelinde ama mümkün olan en iyi kazanımların karşılığında değerlendirilebilmesiydi. Bunda bugüne kadar başarısız kalındığını biliyoruz.

Yeni Çağrı, bugüne kadar başarısız kalınan bu arayışta çok sınırlı da olsa bir başarı elde etmeye yönelik yeni bir umudun ifadesidir. "Günümüzde çok kırılğan hâl alan tarihsel ilişkiyi, kardeşlik ruhu içinde inançları da göz ardı etmeden yeniden düzenlemek esas görevdir" cümlesinde dile getirilen de budur. Tarihsel referanslar da bir kez daha aynı amaca yönelik olarak kullanılmaktadır. İlişkileri onarmak, gerçekte zaten sürmekte olan ama "gönüllülük" ögesinden de yoksun

bulunan tarihsel ittifakı böylece sağlam bir zemine oturtacak ve yeni bir düzeyde pekiştirecektir. Çağrı'nın temel mesajlarından biridir bu.

"Yeni süreç" sürdüğü sürece "bin yıllık kardeşlik" söyleminin de etkili bir biçimde kullanılacağı anlaşılıyor. İktidar çevrelerince olduğu kadar, Kürt hareketi temsilcilerince de. Elbette her biri için kendine göre, kendi bakış açısıyla. İktidar çevreleri yönünden bunun ne anlama geldiğini görebilmek için, Devlet Bahçeli ile Tayyip Erdoğan'ın Çağrı'yi izleyen açıklama ya da konuşmalarına bakmak yeterlidir. Her ikisi de "bin yıllık kardeşlik" söylemini vurgulu biçimde kullanmakta ama "son iki yüzyıl" içinde zedelenmesinden sonuçta "dış güçlerin kışkırtmaları"na alet olanları, yani açıkça Kürtleri sorumlu tutmaktadır. Elbette Cumhuriyet dönemi inkarcılığının Kürtler üzerinden suçlanması bilinen nedenlerle işlerine gelmektedir. Yine de, gerici milliyetçiliğin kudurgan temsilcileri olarak, egemen ve ezen ulusa toz kondurmamaya özen göstermektedirler. "Bin yıllık kardeşlik" söylemini cömertçe kullanmakta ama "iki yüzyıllık dış kışkırtmalar" ve buna alet olan "bölücülük" temaları sınırlarında da özenle durmaktadırlar.

Fakat hiçbir demagojik söylem, "bin yıllık kardeşlik" üzerine hiçbir peri masalı, tüm çıplaklığı ile orta yerde duran tarihi gerçeği karartamaz. Kürt sorunu, Türk egemen sınıflarının Kürtlerin ulusal kimliğini inkar etmekten ve bundan kaynaklanan haklarını ayaklar altına almaktan doğmuştur. Nesnel ihtiyaç ve çıkarlar yönünden gerçekten de "kardeş" olan iki halkın tarihsel ilişkileri de bundan dola-

yı bugünkü tahribatla yüz yüze kalmıştır. Türk halk kitleleri yönünden bu tahribat, kendi burjuvazilerinin şırına ettiği inkarcı bir şovenizmle zehirlenmiş olmalarıdır. Kürt halk kitleleri yönündense, temelde buradan gelen derin bir güvensizlik ve bunun da kaçınılmaz olarak beslediği ezilen ulus dar görüşlülüğü, bunun ürünü milliyetçi eğilimlerdir.

İki halkın ilişkilerindeki tahribat tarihsel sürecin seyri üzerinden yeterince açıktır. Aynı şekilde, bu tahribatın giderilmesinin, iki halk arasında gerçek özgürlüğe, tam eşitliğe, gönüllü birliğe ve kaynaşmaya dayalı yeni ilişkilerin kurulabilmesinin biricik olanaklı yolu da... Bu yol içi boş demagojik söylemlerden, "bin yıllık kardeşlik" üzerine aldatıcı masallardan değil, fakat tam da Kürt ve Türk işçi ve emekçilerinin birleşik devrimci mücadelesinden geçmektedir. Tarih bugüne kadar bu konuda gerçekten başarılı olmuş başkaca da bir yol ortaya koymuş değildir. Derinlere kök salmış önyargılardan, düşmanlıklardan, güvensizliklerden arınmanın, kardeşçe bütünleşip kaynaşmanın bunun dışında bir yolu yoktur.

İDEOLOJİK SİLAHSIZLANDIRMA!

"Demokratik toplum ihtiyacı kaçınılmazdır. Cumhuriyet tarihinin en uzun ve kapsamlı isyan ve şiddet hareketi olan PKK'nin; güç ve taban bulması, demokratik siyaset kanallarının kapalı olmasından kaynaklanmıştır.

"Aşırı milliyetçi savruluşunun zorunlu sonucu olan; ayrı ulus-devlet, federasyon, idari özerklik ve kültüralist çözümler, tarihsel toplum sosyolojisine cevap olamamaktadır.

“Kimliklere saygı, kendilerini özgürce ifade edip, demokratik anlamda örgütlenmeleri, her kesimin kendilerine esas aldıkları sosyo-ekonomik ve siyasal yapılanmaları ancak demokratik toplum ve siyasal alanın mevcudiyetiyle mümkündür.”

Devlete bir uyarıyı olduğu kadar devletten bir beklentiye de ifade eden ilk paragrafı geçiyoruz. Bununla; PKK demokratik siyaset kanallarının yokluğunun bir ürünü oldu, bu kanallar açılırsa bu türden bir partiye zaten ihtiyaç kalmaz, gelecekte benzer yollara heveslenenler de bu durumda zaten güç ve taban bulamazlar, denilmiş oluyor.

Asıl önem taşıyan paragraf ikincisidir. Abdullah Öcalan buradaki formülasyonu, ulusal bir sorunun tarihte ortaya çıkmış olanaklı çözüm biçimlerini kategorik olarak reddediyor. Bunu da “tarihsel toplum sosyolojisine cevap olamamak”la gerekçelendiriyor. Toplumsal, iktisadi, siyasal ya da kültürel bir soruna neyin cevap olup olamayacağına ancak tarihsel sürecin verilerinden gidilerek bilimsel bir yanıt verilebilir. Kapitalist gelişme ve dolayısıyla burjuva uluslaşma sürecinin ya da onu izleyen ve aşan toplumsal devrimler döneminin bugüne kadarki verileri bize, ulusal sorunun, tam da reddedilen biçimler içinde şu veya bu oranda çözülebildiğini göstermektedir. “Kültüralist” olarak tanımlanan muğlak biçim bir yana bırakılırsa, öteki biçimler, hiç de “aşırı milliyetçi savrulmaların” değil fakat tarihsel uluslaşma süreçlerinin ya da ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelelerinin ortaya çıkardığı somut biçimler olmuşlardır. Tarih halen de esası yönünden başka bir çözüm biçimi ortaya çıkarmış değildir. (Bu biçimlerin kurulu kapitalist düzen tabanı üzerinde ortaya çıkması ile onun aşılması anlamına gelen bir toplumsal devrimin ürünü olarak ortaya çıkması arasındaki temel önemde farkı burada bir yana koyuyoruz.)

Gerçekte tüm bu açıklamalar gerekli de değildi. Zira Öcalan’ın düşüncesinin gerçek kaynağını, bu ülkede yaşayan ve son kırk yılın çatışmalı sürecini az çok bilen herkes anlamakta bir güçlük çekmeyecektir. Sorunun özü, Türkiye’nin mevcut kapitalist devlet düzeninin Kürtlerin ulusal inkarına dayanan “üniter yapı”sını korumakta gösterdiği çok özel dirençtir. Abdullah Öcalan’ın o çok orijinal “tarihsel toplum sosyolojisi” formülasyonunun tarihsel-toplumsal bir karşılığı varsa eğer, o işte tam da budur. Öcalan bunu dosdoğru ifade edip, verilen onca mücadeleye ve katlanılan onca fedakarlığa rağmen yazık ki bu direncin kırılmadığını, bugünkü tarihsel-sınıfsal güç dengeleri içinde görünür bir gelecekte kırılacak gibi de görünmediğini, dolayısıyla bu katı

gerçekliği gözetken bir çözüm yoluna yönelmenin bugün için daha tercih edilebilir olacağını söylemiş olsaydı, daha açık sözlü davranmış ve daha açık yürekli bir tutum sergilemiş olurdu. Ama o böyle yapacağına, bugün olanaklı olamayan, ama yarının farklı tarihsel koşullarında pekâlâ olanaklı olabilecek olan çözüm biçimlerini kategorik olarak red ve mahkûm ediyor. Bugünün açmazını yarını da bağlayacak bir ilke düzeyine yükseltiyor.

Faşist MHP’den dinci-faşist iktidar yamağı Perinçek guruhuna kadar, kurulu düzenin tüm gerici temsilcilerinin Çağrı metni üzerinden büyük bir memnuniyetle karşıladıkları en önemli pasajın bu olması bir rastlantı değildir. Bunu ezilen ulus hareketinin ideolojik silahsızlandırılması sayıyorlar. Bu yönüyle PKK’nin fiziki silahsızlandırılmasından bile çok daha önemli buluyorlar.

Devamındaki üçüncü paragraf, bugünkü katı inkârcı “üniter devlet” biçiminin kabulü temelinde, Kürt kültürel kimliğinin korunması ve geliştirilmesine ilişkin sözde çözüm önerisini dile getiriyor. Bu, basitçe demokrasi, ya da orijinal ifadeyle, “demokratik toplum”dur! Buradaki demokrasinin, “radikal” etiketi içinde sunulsa da gerçekte bildiğimiz biçimsel burjuva demokrasisi olduğunu biliyoruz. Ama eğer bu gerçekten bir nebze olsun bir çözüm reçetesi olabilseydi, İngiltere gibi burjuva demokrasisinin beşiği bir ülkede İrlanda sorunu neredeyse dört yüz yıldır sürünegelmezdi. Öte yandan, burjuva demokrasisinin gerçekte hiçbir toplumsal, siyasal ya da kültürel sorunu çözmediğini, en iyi durumda bu sorunları denetim altında tutup yönetebilmekte belirli bir başarı gösterebildiğini biliyoruz. Burjuva demokrasisinin geçici istikrarını olanaklı kılan koşullar değişir değişmez de tüm bu sorunların tüm ağırlıklarıyla sökün ettiklerini de... Burjuva demokrasisinin beşiği sayılan batı dünyasının günümüzdeki tablosu bu bakımdan gözler önündedir.

Abdullah Öcalan’ın İmralı’dan beri bu konularda, özellikle de devlet ve demokrasi (“1 devlet + 1 demokrasi”) bahsinde geliştirmeye çalıştığı ve 2004 tarihli Bir Halkı Savunmak kitabında da en geniş ve tam biçimiyle ortaya koyduğu görüşlerinin eleştirisini daha o zamandan yapmış bulunuyoruz. Belli bir fikir vermesi kapsamında burada bu eleştiriden sorunun özünü sunan bazı pasajlar aktarmakla yetineceğiz:

“İmralı teslimiyetinin ürünü ‘demokratik cumhuriyet’ programı, siyasal özü ve esası yönünden tamı tamına bir ‘demokrasinin sınırlarını genişletme’ programıdır. Yani bildiğimiz o klasik sosyal-demokrat programın ulusal soruna uyarlanmış (ve işin aslında onunla sınır-

landırılmış) bir versiyonundan öte bir şey değildir.

“Abdullah Öcalan’ın marifeti, aslında son derece sade ve pratik olan bu programa tarihsel ve felsefi bir kılıf giydirmeye, böylece kendince ona teorik-felsefi bir cazibe kazandırmaya kalkmasıdır. Neolitik dönemden günümüze geniş bir tarihsel çerçevede devlet ve demokrasi üzerine ortaya konulan onca karışık, çelişik, tutarsız ve eklektik düşünce yığınının gelip bağlandığı sonuç, devletle demokrasinin uzlaşmaya dayalı birlikteliği, yani ‘1 devlet +1 demokrasi’ formülü olmaktadır. Emekçileri ve ezilenleri kurulu devlet düzenini yıkmak ve kendi devrimci iktidarlarını kurmak amaç ve hedefinden ilelebet men eden bu formüle göre, ikisi de sınıflar üstü olan devlet ile demokrasi hep bir arada var olacaklar, birbirinin varlığına karşılıklı olarak saygı duyacaklar, gerektiğinde ilkel uzlaşmalar temelinde işbirliği halinde hareket edecekler ve elbette bu arada, ‘ne kadar az devlet o kadar çok demokrasi’ formülü gereğince demokrasi devlet aleyhine kendi varlık ve etki alanını genişletmeye çalışacaktır.

“Bu düşünce çizgisi, göz boyamaya yönelik teorik-felsefi süslemelerinden arındırıldığında, mevcut burjuva sınıf devletini dayandığı sınıf ilişkileri ile birlikte esası yönünden benimsemek, fakat tekelsiz, keyfi ve despotik niteliğini siyasal reformlar yoluyla sınırlandırmak anlamına gelmektedir. Türkiye’nin reformist solu üzerinden de çok iyi bildiğimiz ‘demokrasinin sınırlarını genişletme’ programı da gerçekte bundan başka bir şey değildir, ya da daha doğru bir ifadeyle, mantığı yönünden temelde bu olmakla birlikte gerçekte bunun çok daha fazlasıdır.” (Demokrasi mücadelesi ve Kürt sorunu- 4 / “Demokrasinin sınırlarını genişletme” programı, 15 Ekim 2005)

KURULU DÜZENİN İCAZET ALANI!

“Cumhuriyetin ikinci yüzyılı ancak demokrasiyle taçlandırıldığında kalıcı ve kardeşçe bir sürekliliğe sahip olabilecektir. Sistem arayışları ve gerçekleştirmeler için demokrasi dışı bir yol yoktur. Olamaz. Demokratik uzlaşma temel yön-tendir.”

Bu yeni paragrafın ilk cümlesi, İmralı’dan itibaren formüle edilen program ve stratejiye yeni bir anıştırmadır. Buna göre, “Türkler ve Kürtler”in birlikte kurduğu Cumhuriyet “ortak” tarihsel kazanımdır. Ama Kürtlerin ulusal inkarını da içeren baskıcı yeni düzen, Cumhuriyeti demokratik nitelikten yoksun bırakmıştır. Cumhuriyet’i demokrasiyle tamamlamak, böylece demokratik cumhuriyet niteliğine ulaşmak, Kürt sorununu çözenin de temel koşuludur.

İlgili ifade bugün hala aynı anlamda

mı kullanılıyor, bunu şu an için bilmiyoruz. Zira son yirmi senedir toplumun üzerine çökmüş ve son on yıldır onu adeta nefes alamaz duruma düşürmüş bir dinci-faşist iktidarla yüz yüzeyiz halihazırda. Bilindiği gibi bu iktidar Cumhuriyet dönemini bir “parantez içi” ya da “reklam arası” sayıyor ve kendi tercihiyle uygun bir yeni biçimle değiştirmek istiyor. Bu doğrultuda halen önemli bir yol da almış durumda. Kazandığı mevzileri sağlamlaştırmak ve kalıcılaştırmak, bunu bir de siyasal başarısının hukuksal ifadesi olacak yeni bir anayasasıyla taçlandırmak istiyor. Hemen herkesin iyi kötü bildiği gibi bu hedef, “yeni süreç”in gündeme getirilmesinin içe dönük ana nedenidir. Çağrı’nın sözleriyle, “günümüzde çok kırılan hâl alan” “bin yıllık Kürt-Türk ilişkileri”ni “kardeşlik ruhu içinde inançları da göz ardı etmeden yeniden düzenlemek” üzere gündeme getirilecek bir yeni anayasal düzenlemeye Kürt hareketinin desteği de kazanılırsa eğer, böylece yeni rejim nihayet görünür bir gelecek için az çok kalıcı bir temele oturma olanağı elde etmiş olacaktır. “Çözüm” tanımlaması içermeyen “yeni süreç”in halen en tehlikeli yanı budur ve işlerin nereye varacağı şu aşamada henüz belirsizdir.

Sonraki ifadeye geçiyoruz: “Sistem arayışları ve gerçekleştirmeler için demokrasi dışı bir yol yoktur. Olamaz.” Bu, özünde kurulu düzenin yasal çerçevesine kölece boyun eğmeye bir çağrıdır. Türkiye’nin egemen sınıfları, cumhuriyetin hemen ardından toplumsal-siyasal muhalefet için her türden yasal imkanı yok etmiş, Tarihsel TKP’yi legalitede adım atamaz duruma sokmak ve illegalitede ise boğmak için herşeyi yapmışlardı. ‘60’lı yılların sosyal uyanışını izleyen ‘70’li yılların büyük devrimci yükselişi, illegal temele dayalı devrimci örgütlenmelerin legaliteyi de etkin bir biçimde kullanabildikleri bir dönem başlattı. Bunda elde edilen başarı 12 Eylül karşı-devrimi ile ezildi. Onu izleyen dönemde, Türk burjuvazisinin devlet katındaki temsilcileri, bu kez solu bir bütün olarak legal alana sürmek ve böylece burjuva legalitesi içinde onun elini kolunu bağlamak yolunu seçtiler. Legaliteyi devrimci bir biçimde kullanmayı olanaklı kılmak devrimci illegal temeli yok etmek hesabı ve hedefiydi bu. Bu alanda gösterdikleri başarı bugün gözler önündedir ve muazzam boyutlardadır.

Tarihi Çağrı’nın aktardığımız belirlemesi, bunu ilke düzeyine çıkarıyor ve ötesini gayrı-meşru ilan ediyor. Düzen legalitesine hapsolan bir konumun tercih edildiği her durumda, “demokratik uzlaşma”nın temel yöntem olması, her durumda bunun mantıksal bir tamamlayıcısıdır. Bir fikir edinebilmek için, ta-

rihsel bir ihanet akımı olan sosyal-demokrasinin tarihine bakmak yeterlidir. Çağrı bu açıdan tümüyle gerçekçi ve kendi içinde tutarlıdır: “Demokratik uzlaşma temel yöntemdir.” Bu, “ayrı ulus-devlet, federasyon, idari özerklik ve kültüralist çözümler” kategorik olarak geçersizdir belirlemesinin tamamlayıcısıdır ve ideolojik silahsızlandırma çabasının temel önemde bir başka ögesidir.

Böylece en önemli noktaya gelmiş oluyoruz: Tarihi Çağrı’nın “yeni süreç”-ten en temel beklentisi, “üniter” yapısı tartışmasız olarak kalacak biçimde, Kürt ulusal hareketinin kurulu devlet düzeninin legalitesi içine kabulü/geçiş ve bu yeni zeminde, “demokratik uzlaşma”ya dayalı siyasal yaşam olanağının elde edilmesidir. Bugüne kadar bunun önünde iki temel önemde engel vardı: “Cumhuriyet tarihinin en uzun ve kapsamlı isyan ve şiddet hareketi olan PKK” ve onun varlık nedeni olarak da “ayrı ulus-devlet, federasyon, idari özerklik” türünden çözüm formları. Örgüt olarak PKK’nin feshi, Kürt sorununda program ve strateji olarak “üniter devlet”i aşan her türden çözüm formunun reddi, bu yapısal engellerin köklü bir biçimde aşılması anlamına gelmektedir. Böylece Tarihi Çağrı’nın yöneldiği temel amacı özetlemiş ve somut çağrının kendisine gelmiş oluyoruz.

“DEVLET VE TOPLUMLA BÜTÜNLEŞME İÇİN”!

“Sayın Devlet Bahçeli’nin yaptığı çağrı, Sayın Cumhurbaşkanının ortaya koyduğu iradeyle diğer siyasi partilerin malum çağrıya dönük olumlu yaklaşımlarıyla oluşan bu iklimde silah bırakma çağrısında bulunuyor ve bu çağrının tarihi sorumluluğunu üstleniyorum.

“Varlığı zorla sona erdirilmemiş her çağdaş cemiyet ve partinin gönüllü olarak yapacağı gibi devlet ve toplumla bütünleşme için kongrenizi toplayın ve karar alın; tüm gruplar silah bırakmalı ve PKK kendini feshetmelidir.”

Açıklamanın buradaki ilk paragrafında tümüyle olumlu bir anlam yüklü olarak sözü edilen “iklim”in gerçekte ne olduğu konusu yeni sürecin hala da en karanlık yanıdır. Çağrıyı faşist partinin kaba, buyurgan ve saldırgan üslubuyla bilinen lideri Ekim ayı başında yapmıştı. Bu kayıtsız şartsız bir teslimiyet çağrısıydı ve tüm süreç boyunca da bu tutum korundu. Başından itibaren Saray ve AKP sözcüleri aynı çizgideydiler ve halen de öyledirler. Çağrıya tam da daha baştan tanımlanan çerçeve içinde olduğu gibi uyulduğunun altını özellikle ve memnuniyetle çiziyorlar. Sürecin yayıldığı dört aylık dönemdeki uygulamalar ise gözler önündedir. Baskı ve terör rejimi en ufak bir hız kesmeden ya da esneme belirtisi

göstermeden süregeldi.

Bunun ötesindeki gizli pazarlıkların ne olduğu, Öcalan’a ne vaat edildiği hakkında halen hiçbir şey bilinmiyor. Sürece aracılık eden, bu nedenle de bir şeyler bilmeleri umulan DEM Parti temsilcileri de “sürecin yol haritası” konusundaki bilgisizliklerinden yakınıyorlar. DEM temsilcilerinin yarattığı tek açıklık, Abdullah Öcalan’ın çağrısının bir devlet heyetiyle birlikte uzun pazarlıklar sonucunda hazırlandığı üzerinedir. Bunu da tartışmalı “Ek”e ilişkin zorunlu açıklamalar üzerinden öylesine öğrenmiş oluyoruz. Geriye, bu koyu belirsizlik tablosuyla bir karşıtlık içinde, Abdullah Öcalan’ın lideri olduğu partiye yapığı açık ve net çağrının kendisi kalıyor.

Bu konuda ise üç önemli noktanın altını çizmek istiyoruz.

Bunlardan ilki, “varlığı zorla sona erdirilmemiş her çağdaş cemiyet ve partinin gönüllü olarak yapacağı gibi” ifadesidir. Öcalan bununla, yenilmediniz ve yıkılmadınız, atacağınız adımı kendi tercihinizle gönüllü olarak atmış olacaksınız demiş ve böylece de partisini onore etmiş oluyor. Fakat bu, yenilmemiş bir partinin neden buna rağmen buyurgan istem ve dayatmalara koşulsuz olarak uymak yolunu tercih etmesi gerektiğine herhangi bir açıklama getirmiyor doğal olarak.

İkinci nokta, bu gönüllü adımın yönelmesi gereken ana hedefe ilişkindir: “Devlet ve toplumla bütünleşme için”! Toplumla bütünleşmeyi genel mahiyette masum bir istek sayabiliriz. Peki ya “devletle bütünleşme”? Bu, açık ve net bir çağrının, denebilir ki en karanlık yönüdür. Tüm tarihi tümüyle haklı ve meşru nedenlerle devlete karşı isyanla anlamını bulmuş bir parti, neden ortada anlaşılabilir bir uzlaşma bile yokken, düne kadar savaştığı “devletle bütünleşme”ye çağırır? Sözü edilen “bütünleşme”nin anlamı, somut mahiyeti nedir, ne olacaktır? Yanıtı açıklık bekleyen önemli sorulardır bunlar.

Üçüncü ve son nokta ise, “tüm gruplar silah bırakmalı” çağrısının kapsamıdır. MHP, Saray ve AKP sözcüleri ısrarla buna, Öcalan çizgisindeki tüm grupların, dolayısıyla Rojava’daki örgütlerin de dahil olduğunu yineleyip duruyorlar. Rojava temsilcileri başta olmak üzere Kürt hareketi çevreleri ise bunu reddediyorlar. Oysa gerçeğin ne olduğunu öğrenmek güç olmasa gerek. Abdullah Öcalan’a yeni bir ziyaret, tartışmalı konuyu açıklığa kavuşturmak için yeterlidir.

İki noktaya şimdiden açılır.

Bunlardan ilki, heyetin kamuoyu önündeki sözcüsünün konuya ilişkin açıklamasıdır. Buna göre; Öcalan’ın ilkel ve ideolojik belirlemeleri, dolayısıyla

ulusal sorunda statü talebinin anlamsızlığı, doğal olarak Rojava’daki hareket için de geçerlidir, farklılık pratik durumlardan kaynaklanmaktadır.

İkincisi ise, Rojava’da işlerin nereye varacağı, Trump Amerika’sının nasıl bir tavır alacağı, hangi taraftan yana ağırlık koyacağı ile sıkı sıkıya ilintili olması gerçeğidir. Aylar süren pazarlıklara rağmen açıklamada sorunun bu yanının bulanık kalması, muhtemeldir ki aynı zamanda halen bu alanda süren belirsizliğin bir yansımasıdır.

Yeni sürecin bu en zayıf noktasının muhtemel akıbetini bekleyerek görebileceğiz.

Eksik bırakmamak için Çağrı’nın “barış ve demokratik toplum döneminin dili de gerçekliğe uygun geliştirilmek durumundadır” temennisine de değinmiş olalım. Halen bütün kollarıyla PKK eklenli Kürt hareketinin tüm söylemi buna uygundur. Ama temennideki beklentinin asıl iktidar çevrelerine yönelik olduğu, onların hiç değilse şu sıra bunu hiçbir biçimde umursamadığı, tersine buyurgan, aşağılayıcı ve terbiye edici bir dili özellikle kullanmaya devam ettiği görülmektedir.

III

İKİNCİ İMRALI TESLİMİYETİ! TALABANI’NİN ÇAĞRISINDAN İMRALI’YA...

Oğul Talabani, “yeni süreç” ve Abdullah Öcalan’ın çağrısına desteğini dile getiren heyecanlı açıklamasında, atılan adımı “Başkan Mam Celal’in 1993’te temelini attığı bu tarihi fırsat” olarak nitelendi. Kuşkusuz bununla Baba Talabani’nin özel gayretleriyle Mart 1993’te gündeme getirilen ateşkesi kastediyor. Oysa Celal Talabani’nin siyasal çözüm doğrultusundaki bu ilk başarısız adımdan da önemli olan katkısı, o süreci de hazırlayan bakış açısı planındaydı. Abdullah Öcalan’ın Temmuz 1992 tarihli yazısında açıkladığı ünlü mektubunda Talabani, PKK liderine şunları söylüyordu: “Devrimler dönemi bitmiştir, artık tarihe karışmıştır. Yeni dünya düzeni, siyasi görüşmeler yoluyla, ABD’nin himayesinde, serbest piyasaya dayalı, burjuva demokrasiler sistemi hakim tek nizamdır. Sizin de bunu kabul etmekten başka bir çareniz yoktur.”

Öcalan’ın ‘92 yazında cepheden reddettiği bu davet, ‘93 yılı ilkbaharından itibaren PKK’nin yeni yöneliminin temelini oluşturacaktı. Bunun gerektirdiği köklü dönüşüm sürecinin yıllara yayılarak sancılı biçimde seyretmesi anlaşılabilir bir durumdu. Ekim Devrimi’nin açtığı tarihsel devrimci çığır içinde ulusal devrimci bir hareket olarak doğmuş PKK’nin geçmiş devrimci kimliğinden bir anda sıyrılması öyle kolay olmadığı gibi, Kürtlerin

ulusal inkarına dayalı olarak şekillenmiş burjuva cumhuriyetinin bu dönüşümü anlayıp kabul etmesi de kolay değildi. Nitekim İmralı duruşmalarındaki savunmalarında Öcalan, Sovyetler Birliği’nin yıkılıp dağılmasıyla birlikte, devrimci çizgide ısrarın anlamını artık yitirmiş olduğunu görmekte çok da gecikmediğini, ama bu konuda yeterince açık ve kararlı davranmadığını, zira bunu PKK’ye olduğu kadar devlete de anlatmanın çok kolay olmadığını dile getiriyor, bu nedenle yılların kaybedilmiş olmasına hayıflanıyordu.

Şimdiki çağrısının ilk iki paragrafını tam da bu gerçeğin dile getirilmesine ayırması ve son otuz küsur yılı PKK açısından bir anlamsızlık ve kendini aşırı tekrar olarak nitelemesi bu çerçevede rastlantı değildir. Ama bunun ortaya çıkardığı ciddi ve sorumluluğu ağır bazı sorular var. PKK’nin konum ve kimlik değişiminin sancılı bir biçimde seyretmesi ve İmralı sürecine kadar uzanması her şeye rağmen anlaşılabilir. Fakat İmralı’da ortaya konulan ve tam da Talabani’nin zamanında çizdiği çerçevenin geniş bir gerekçelendirilmesi olan teslimiyet çizgisine ve bunun bir parçası olarak PKK’nin biçimsel tasfiyesine rağmen, neden 2005 ilkbaharında bir “PKK Yeniden İnşa Kongresi”nin toplandığı, burada ciddi bir soru ve sorumluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Zira bunun bir yirmi yılı daha kaplayan ve çok ağır bedellere mal olan bir büyük bilançosu var orta yerde.

YENİDEN İNŞA VE YENİ STRATEJİ

Türk sermaye devletinin, İmralı’daki kolay teslimiyetin rehaveti içinde, Kürt sorununda herhangi bir adım atmaması, sorunu bir parça yatıştırabilecek herhangi bir reforma girişmemesi, PKK’nin yeniden kendi adıyla sahneye çıkmasının iç ana nedeni oldu. İmralı’da gösterilen teslimiyet, gerçekte bu Kürt reformu beklentisini de yeterli açıklıkta içeriyordu. Kürt isyanlarının haklı nedenleri bile es geçilerek burjuva cumhuriyetinin sahiplenilmesi, geline yerde onun artık demokratikleştirilmesi gerektiği istemiyle bir arada ortaya konuluyordu. Tam da şu son çağrıda yapıldığı gibi. O zaman da yeni çizgi, düzenin meşruiyet sınırları içinde, bir “demokratik cumhuriyet” beklentisi ve elbette mücadelesiydi. (Şimdiki Çağrı bunu, muhtemeldir ki şimdiki iktidarın cumhuriyetle olan sorununu da gözeterek, “demokratik toplum ihtiyacı” biçiminde formüle ediyor.)

Yeniden etkin biçimde sahneye çıkışın dış nedeni ise, Amerikan emperyalizminin Büyük Ortadoğu Projesi girişimi ve bu kapsamda Irak’a karşı 2003 Mart’ında gündeme getirilen yeni emperyalist savaş oldu. İsim değiştirmiş biçimiyle

PKK de dahil hemen tüm Kürt grupları, bu emperyalist müdahaleyi olumlu karşıladılar ve açıkça desteklediler. Çünkü bundan Kürtler için önemli kazanımlar bekliyorlardı. Bu beklentinin ilk karşılığı, Güney Kürdistan fiili devleti oldu. (O sıra bunu çok geçmeden Suriye'ye müdahalenin izleyeceği ve bunun da Suriye Kürtleri için sonuçlar yaratacağı bekleniyordu. PYD'nin 2003 sonbaharında kurulması bu beklentinin dolaysız bir ürünüydü.)

İmralı teslimiyetinin yarattığı büyük moral kırılma ve dağınlılığın yeni bir toparlanmayla giderilmesi, bu gelişmeler, özellikle de Güney Kürdistan'da elde edilen fiili devlet statüsü ve bunun Kürt kitlelerinde yarattığı büyük moral etki sayesinde olanaklı olabildi. Öcalan'ın bu gelişmelere yanıtı, Haziran 2004 tarihli Bir Halkı Savunmak kitabında geliştirdiği yeni görüşler, isim değiştirmiş PKK'ninse 2005'te ilkbaharında toplanan "PKK Yeniden İnşa Kongresi" oldu. İkincisi, ilkinin dolaysız bir uzantısı idi. Öcalan'ın kitabında ileri sürdüğü yeni düşünceler, yeniden kuruluş kongresinde ortaya konulan programın da temel tezlerini oluşturuyordu. Bu yeni düşüncelerin özü ve amacı, bölgesel düzeyde emperyalizmle ve içerde ise kurulu devlet düzeniyle uzlaşmanın yeni söylemlerle teorize edilmesinden öte bir şey değildi. Böylece Kürt hareketi içinde devrimci dönemden kalma Marksizm kaynaklı ideolojik etkinin kökü iyiden iyiye kazanmış, PKK ulusal sorun eksenli yeni türden bir sosyal demokrat parti olarak yeniden şekillendirilmiş oluyordu.

2005'te PKK'nin yeniden sahneye çıkmasıyla kesin biçimini alan yeni stratejinin iki önemli unsuru vardı. Bunlardan ilki, Abdullah Öcalan'ın anılan kitabında yer alan şu sözlerde ifade bulmaktaydı: "Kürtlerin bundan sonra stratejik rollerini başta ABD, İsrail olmak üzere her devlet ve güçle değerlendirebilecekleri gözden uzak tutulmamalıdır." Bununla amaçlanan, ABD-İsrail ikilisinin bölgeyi kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirme çabasının "bin yıllık Türk-Kürt kardeşliği" için yarattığı tehdit ve riskleri, Türk sermaye devleti üzerinde ölçülü bir baskı aracı olarak kullanmak, böylece onu bu dış baskı üzerinden bir "Kürt reformu"na razı etmektir. Bu aynı amaca yönelen ikincisi ise, bizzat PKK Yeniden İnşa Kongresi'nin kendi sözleriyle, "düşük ya da orta yoğunluklu" bir silahlı savaşıyla, devleti uzlaşmaya ve dolayısıyla masaya oturmaya zorlamaktır. Bu ölçülü stratejiyle elde edilmek istenen ise, yeni PKK programındaki ifadeyle, "Kürt kimliğinin anayasal kabulü. Devletin Kürtleri ulusal-kültürel varlık ve siyasal hak sahibi olarak tanıması" olacaktır.

Yani Kürt sorununa düzen içi anayasal çözüm!

ACILIMLAR KISIR DÖNGÜSÜ VE TERKEDİLEN STRATEJİ

Bu hazırlıklar 2005 yılına denk düşüyordu. Ama bu aynı yıldan itibaren Türkiye'nin gündeminde artık bir başka temel önemde gelişme vardı. 2002'de hükümet olan ama henüz iktidar olamayan AKP, "eski Türkiye" ile baş edebilmek için ABD başta olmak üzere batılı emperyalistlerin tam hizmetindeydi. ABD'deki siyonist lobiyle çok iyi ilişkiler içindeydi ve tam desteğine sahipti. Bunun bir gereği olarak da bölgede siyonist İsrail'in güven veren müttefikiydi.

Tüm bu ilişkilerin sonuçlarından biri de, sorunu bir parça olsun yatıştırmak amacıyla, Kürt sorununda Amerikancı çözüm politikasının gündeme gelmesi oldu. ABD için asıl sorun, Güney Kürdistan konusundaki sözde "kırmızı çizgileri" kırıp atmaktır. Ama bu, Türkiye'deki Kürt sorunu konusunda da belirli adımlar atılmaksızın olamazdı. 2005-15 döneminde birbirini izleyen "Kürt açılımları" bunun ürünü oldular. Tayyip Erdoğan AKP'si, tam da bu sayede bütün bu dönem boyunca Kürt hareketinin desteğinden de en iyi biçimde yararlanarak (Öcalan bunu, 2009 üzerinden, "dört kez kandırılmak" olarak ifade etmişti) "eski Türkiye"yi alt etmeyi başardı ve hükümet olmaktan çıkıp tartışmasız bir iktidar gücü haline geldi.

Ama bütün bunlara rağmen Kürt sorununda belli sınırlar içinde olsun bir ilerleme sağlanamadı. Birbirini izleyen açılımlar herhangi bir sonuç yaratmadı. Büyük umutlar yaratan bu aldatıcı süreç, 2015 yılında binlerce Kürt gencinin kırımı ve Kürt kentlerinin yakılıp yıkılmasıyla noktalanmış oldu.

Dinci gericiliğin çatı partisi AKP'nin sorunu, hiç de "demokratik açılım"lar yoluyla Kürt sorununu çözmek değil, fakat kendi gerici hedefleri doğrultusunda ilerlemektir. Bu doğrultuda işlevli ve yararlı olduğu ölçüde ve sürece, Kürt sorununda çözüm beklentisinden de en iyi biçimde yararlanmaya çalıştı ve bunda bir hayli başarılı da oldu. Kürt sorununda çözüm vaadinin bir imkan olmaktan çıkıp artık bir handikaba dönüştüğünü gördüğü andan itibaren, "masayı devirdi" ve bu kez kudurgan bir şovenizmden yararlanarak aynı hedef doğrultusunda ilerlemeye devam etti. Sonuç Türkiye toplumunu nefessiz bırakan bugünkü dinci-faşist hükümlerinin az çok bir kolaylıkla kurulması oldu.

AKP'nin ortaçağ artığı bir ideolojik-politik kimliğe dayalı demokrasi düşmanı karakteri konusunda dayanaktan yoksunluğu daha baştan belli hayaller

içinde hareket etmek, Kürt hareketinin buradaki en temel zaafiydi. AKP'nin askeri vesayete son vereceği, demokrasiyi geliştireceği ve bunun bir parçası olarak da Kürt sorununu çözeceği iddiası, emperyalist merkezlerin ve sermaye medyasının tam desteği ile dönemin sağlı-sollu liberalleri tarafından tüm topluma pompalanıyordu. Bu temelsiz iddiayı inandırıcı bulanlardan biri de PKK eksenli Kürt hareketiydi.

Fakat "açılım" çıkmazının bir de Kürt hareketinin bizzat kendi konum ve tutumundan kaynaklanan bir handikabı vardı. Partimiz buna, büyük umutlarla gündeme getirilen ilk açılımın daha başlangıç anında aşağıdaki pasajlardan yansıyan bir açıklıkta işaret etmişti:

"Kürt hareketi devrime dayalı programını çoktan bir yana bırakmıştır. Düzenle barışmaya ve bütünleşmeye dayalı bir strateji izlemektedir ve yürüttüğü mücadelenin bunun önünü açacağına inanmaktadır. Ama tutarsızlığı, bir yandan düzenle barışma çizgisi izlerken, öte yandan gerçekte ancak o aynı düzenin aşılması ile elde edilebilecek bir ulusal istemler bütünüyle hareket etmesindedir. Bu halen Kürt hareketinin akıl almaz çelişkisidir. Devrimle elde edilebilir olanı kurulu düzenle pazarlıkların ürünü anayasal reformlarla elde edebileceğini sanmak, ham hayallerle oyalanmaktır.

"Kürt hareketi tutarlı olmak istiyorsa iki şeyden birini seçmek zorundadır. Ya ulusal eşitliğe dayalı siyasal istemlerden vazgeçmeli, ya da bunun gerici burjuva düzeni ile pazarlıklarla, dolayısıyla anayasal reformlarla elde edilebileceği hayalinden. İkisinden de vazgeçmemek, bir çıkmaza saplanıp kalmakla aynı anlamda gelmektedir." (Devletin Kürt Açılımı, Ekim, Başyazı, Ekim 2009)

Daha 2009 yılında yapılan bu uyarının teorik ve tarihsel anlamını tam olarak değerlendirebilmek için, Abdullah Öcalan'ın son Çağrısı'nı göz önünde bulundurmak gerekir. Tarihi Çağrı, yukarıda sözü edilen "ham hayaller"den vazgeçmek, seçilen "çözüm" yolunun sınırları konusunda gerçeklerle nihayet yüzleşmek demektir. Şu farkla ki, her bakımdan daha olumsuz, her yönüyle Kürt hareketinin aleyhine olan yeni koşullar altında ve ilişkiler içinde. Ne yazık ki!

ÖZGÜRLÜK, EŞİTLİK GÖNÜLLÜ BİRLİK!

Ortaçağ artığı dinci gerici kimliği ile AKP'nin her türden demokratik gelişmeye ve dolayısıyla da Kürt sorununda demokratik bir çözüme yapısal olarak kapalı olması yanıltıcı olmamalıdır. Sorun temelde kurulu sermaye düzenin Kürt sorununa ilişkin tarihsel kodlarıyla ilgilidir. AKP, kendi yeni rejiminde sürdürmek üzere, Kürtlerin ulusal inkarına dayalı o

katı "tekçi" anlayışı "eski" Türkiye'den devralmıştır. 2009'daki ilk "devlet açılımı"nı konu alan değerlendirme, buna da aynı açıklıkla işaret etmektedir:

"Kürt sorunu derin tarihi kökleri ve kapsamlı toplumsal boyutları olan siyasal bir sorundur. Çimentosu inkarla karılmış ve tüm dokusu buna göre şekillenmiş gerici burjuva sınıf düzeni ayakta kaldıkça, iki ulusun tam eşitliğine ve gönüllü kardeşçe birliğine dayalı bir çözüm ummak ham hayalden öte bir şey değildir. Öteki her şey bir yana, bu tür bir çözüm, iki halktan emekçilerin uzun süreli bir devrimci mücadele içinde kaynaşmasına, ancak bu tür bir mücadelenin sağlayabileceği köklü bir demokratik eğitimden geçmesine, bu yolla inkarcı düzenin aşıladığı her türden zehirli düşünce, eğilim ve davranıştan arınmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu ise yalnızca devrimle dayalı bir mücadele programı ve stratejisi ile sağlanabilir." (Devletin Kürt Açılımı, Ekim, Başyazı, Ekim 2009)

Partimizin Kürt sorununa olduğu kadar "çözüm" adına (ki gündemdeki resmi söylem planında böyle bile değildir!) gündeme getirilen süreçlere bakışını da aynı dönemin (2009 sonbaharı) bir başka temel metninden aktararak, yeni sürecin bu ilk aşamasına ilişkin söyleyebileceklerimiz noktalama istiyoruz:

"Derin tarihi ve toplumsal köklere sahip Kürt sorununun gerçek, tam ve kalıcı çözümü kesin olarak bir devrim sorunudur. Bu sorunun düzenle pazarlıklar içinde ve anayasal düzenlemeler yoluyla çözülebileceği iddiası, olayların seyrinin döne döne kanıtladığı gibi, her türlü dayanaktan yoksundur. Bu yolla, Kürt halkının birikmiş devrimci enerjisini sınırlı bazı kazanımlar karşılığında düzen çarkları içinde eritmekten başka bir yere varılamaz.

"Partimiz Kürt halkının özgürlük ve eşitlik yolunda her sınırlı kazanımını destekleyecektir. Fakat özgürlük mücadelesinin devrimci döneminin birikimi sayesinde elde edilebilen bu sınırlı kazanımların çözümün kendisi olarak sunulması aldatmacasına karşı da aynı kararlılıkla mücadele edecektir. Kürt sorununu genel demokrasi mücadelesinden ve demokrasi mücadelesini de devrim mücadelesinden koparan, her biçimiyle oportünist-kuyrukçu sol eğilime karşı mücadele de bunun bir parçasıdır." (Parti Sınıf Devrim / TKİP III. Kongresi Belgeleri, Eksen Yayıncılık, s.14-15)

Gerçek özgürlük, tam eşitlik, gönüllü birlik!

Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

Almanya ve AB'den silahlanmaya devasa bütçe

“Burjuvazi, dünyanın savaşlarla daha güvenli hale geleceğini iddia ederken, aslında kendi mezarını kazmaktadır”

Rosa Luxemburg

Görev süresinin bitmesine üç hafta kalan Başbakan Olaf Scholz ile halefi Friedrich Merz, Almanya'nın silahlanma bütçesinde mutabık kaldıklarını 4 Mart Salı akşamı Berlin'de ilan ettiler. Anlaşmaya göre, 900 milyar avroluk devasa bir bütçe silahlanma ve altyapı projelerine ayrılacak. Bu bütçenin mevcut federal meclis tarafından hızla onaylanması bekleniyor. Zira yeni hükümetle birlikte görev başlayacak mecliste üçte iki çoğunluğun sağlanması pek olası görünmüyor. Almanya'nın bu adımına paralel olarak, Avrupa Birliği de 800 milyar avroluk silahlanma bütçesi için tartışma başlattı.

Avrupa'nın en büyük ekonomisi Almanya ile birlikte yaşlı kıta tarihinin en büyük silahlanma hamlelerinden birine hazırlanıyor.

Almanya'nın mevcut hükümeti, yüz milyarlarca avroluk yeni savaş bütçesini hayata geçirmek için Anayasa'daki borç frenini gevşetmeye karar verdi.

Bu adım, yalnızca askeri harcamaların artması anlamına gelmiyor. Geniş çaplı altyapı projeleriyle “ekonomik büyüme”yi teşvik etmeyi de hedefleyen bir planın parçası. Yollar, köprüler, demiryolları ve limanlar öncelikle ordunun hareket kabiliyetini artırmak için onarılacak.

Almanya'nın yeniden militaristleştirilmesi, sadece bir “güvenlik” politikası değil; aynı zamanda kriz içindeki kapitalist sistemin kendini yeniden üretmesi de hedefleniyor.

SINIRSIZ BORÇ VE SİLAHLANMA

Berlin'de yapılan görüşmelerin ardından açıklanan plana göre, Almanya'nın savunma bütçesi üzerindeki kısıtlamalar kaldırılarak, silahlanma harcamaları için devletin sınırsız borçlanabilmesi sağlanacak. Teorik olarak, ekonominin “büyümesiyle” birlikte bu borcun çevrilebileceği iddia ediliyor. Fakat bu, büyük ölçüde kamu harcamalarına ve altyapı yatırımlarına dayalı bir model. Bu model (üretken sektörlerde gerçek bir genişleme sağlanmadan borçlanmanın artırılması), bugüne kadar her büyük kriz döneminde kapitalist devletler tarafından uygulanan bir yöntem oldu.

Almanya'da iktidar sahipleri bu yönemi bir zorunluluk olarak sunuyor. Müstakbel Başbakan ve CDU lideri Friedrich Merz, “Özgürlüğümüzü savunmak için ne gerekiyorsa yapmalıyız” derken, CSU lideri Markus Söder, “Almanya burada. Almanya geri çekilmiyor” sözleriyle geniş çaplı silahlanmayı meşrulaştırmaya çalışıyor. Ancak burada sorulması gereken temel soru şu: Gerçekten amaç “ülkeyi korumak mı”, yoksa savaş ekonomisi üzerinden birikim rejimini yeniden yapılandırmak mı?

SAVAŞA YATIRIM EKONOMİK CANLANMA SAĞLAR MI?

Almanya'nın izlediği yol, tarihte birçok kez benzer biçimde uygulanmış bir stratejiye dayanıyor. Devlet, doğrudan askeri harcamaları artırarak, kriz koşullarında sermayeye yeni bir genişleme alanı yaratmayı hedefliyor. Savaş sanayii, diğer sektörlerdeki durgunluğa rağmen yüksek kâr oranlarını garanti eden bir alan olarak öne çıkıyor. Özellikle büyük tekeller, devletten aldıkları ihalelerle, risksiz bir şekilde büyüyebiliyorlar.

Bu modelin tarihsel bir örneği 1930'lar Almanya'sında görüldü. Nazi rejimi, “işsizliği azaltmak ve sanayiye yeniden canlandırmak için” geniş çaplı silahlanma projelerine yönelmişti. Benzer şekilde, 20. yüzyılın ortasında Amerika Birleşik Devletleri, krizden çıkış yolu olarak askeri yatırımlara ağırlık verdi. Bugün

de benzer bir yönelim söz konusu: Rheinmetall gibi büyük Alman silah tekelleri, otomotiv sanayiindeki fabrikaları devralarak savaş araçları üretmeye başlıyor. Osnabrück'teki Volkswagen (VW) otomobil fabrikası artık savaş araçları üretiyor. Devlet eliyle yaratılan bu yapay talep, ekonomiyi canlandırmanın bir aracı olarak sunuluyor. Ancak bu, sürdürülebilir bir büyüme değil, savaş ekonomisine bağımlı hale gelen bir sistem yaratıyor.

Silah sistemleri ne doğrudan tüketim mallarıdır ne de üretken sermayeyi artıran araçlardır. Bunlar, kullanıldıkları takdirde doğrudan imha edilen ve yeniden üretimi zorunlu hale getiren ürünlerdir. Yani, kısa vadede bazı sektörler için kâr getirici olabilirler, ancak uzun vadede üretici güçlerin gelişimini sınırlandıran bir etkiye sahiptirler.

FATURA KİME KESİLECEK?

Bugün Almanya, devasa askeri yatırımlara yönelirken, bu harcamaların bedelini kimlerin ödeyeceği konusu binçinli bir şekilde belirsiz bırakılıyor. Resmi söyleme göre, altyapı yatırımları ve ekonomik büyüme sayesinde borç yükü yönetilebilir olacak. Ancak gerçek şu ki, devletin borçlanması arttıkça, kaçınılmaz olarak sosyal harcamalar kısıllacak, eğitim, sağlık ve kamu hizmetleri gibi alanlara ayrılan bütçeler azalacak; işçi ve emekçiler daha yüksek vergiler ve kemer sıkma politikalarıyla bu yükü taşımak zo-

runda bırakılacak ve yoksulluk kitleselleşecek.

Bugün Almanya'nın devasa askeri siparişleri arasında binlerce insansız hava aracı, yüzlerce tank ve binlerce füze bulunuyor. Ancak aynı Almanya, düşük gelirli kesimler için sosyal yardımları arttırmaya yanaşmıyor. Silah sanayii için sınırsız borçlanma mümkünken, kamu hizmetleri için kaynak olmadığı söyleniyor. Bu çelişki, silahlanmanın sadece askeri bir strateji olmadığını, aynı zamanda sermayenin sınıfsal bir tercihi olduğunu ortaya koyuyor.

Tarih, militarizmin her zaman ekonomik krizlerin faturasını emekçi sınıflara kesmek için kullanıldığını gösteriyor. Georges Clemenceau'nun sözleriyle, “Barış, savaşa hazırlanmak için verilen bir aradır”. Almanya ile birlikte yaşlı kıta Avrupa'nın hızla savaş ekonomisine yönelmesi, sadece küresel güç dengelerindeki değişimle açıklanamaz. Savaş, kapitalizmin içinde debelendiği krizlerden çıkış yolu olarak da görülmektedir. Ancak tarihsel deneyimlerin de gösterdiği gibi, bu politikanın sonuçları emekçiler için hep felaket olmuştur. Bugün de farklı olmayacaktır. Bu felaketten en ağır darbeyi yine işçiler, emekçiler ve toplumsal kaynakları silahlanmaya peşkeş çekilen halklar alacaktır. Savaş baronlarının dayattığı bu karanlığa karşı tek gerçek alternatif ise, işçi sınıfı, emekçiler ve halkların örgütlü mücadeleyi yükseltmesidir.

Yemen saldırganlığına karşı direniyor!

E. Bahri

İsrail'deki dinci-faşist rejimin Gazze'de soykırım yapmasına cepheden tutum alan Sana'daki Yemen hükümeti, kuşatma ve saldırılara rağmen bu ilkeli duruştan geri adım atmadı. Sana hükümetiyle koordineli hareket eden Ansarullah hareketi ve lideri Seyyid Abdülmelik Bedreddin el-Husi, ne pahasına olursa olsun kıyıma maruz bırakılan, açıklıkla/susuzlukla sınıranan Gazze halkına destek vermekten vaz geçmeyeceklerini pek çok kez dile getirdi.

ABD-İngiltere emperyalist saldırganlık ittifakı, 7 Ekim Aksa Tufanı eyleminden geçtiğimiz ocak ayına kadar Yemen'e 900'den fazla hava saldırısı gerçekleştirdi. Kendi gücü ve imkanları ölçüsünde emperyalist saldırılara karşılık veren Husiler, bir milim bile gerilemediler. Soykırımcı İsrail'i korumak vazifesini üstlenen ABD-İngiltere ittifakı yenilgiyi kabul etmemek için geçtiğimiz hafta bir kez daha Yemen kentlerini bombaladı. Küstahça bir açıklama yapan Trump, Ansarullah hareketini yok etmekle tehdit etti. Ansarullah'a destek verdiği iddiasıyla İran'ı da tehdit eden Trump, gangsterlik yaparak herkese diz çöktürebileceğini sanıyor.

"AMERİKAN SAVAŞ GEMİLERİ HEDEF ALINACAK..."

ABD-İngiltere bombardımanından sonra ortalığa çıkan Trump, küstahça tehditler savurduğu açıklamasını yap-

tı. Açıklamanın ardından daha geniş bir bombardıman yapıldı. Bombardımanı izlerken çekilmiş bir fotoğrafı medyaya servis eden Trump, Yemen kentlerine bomba yağdırılmasını eğlenerek izlediği mesajını verdi. Başkent Sana'nın yanı sıra Sayda, el-Bayda (orta Yemen), Hamar kentler de bombalandı. Bu saldırılarda kayıpların sayısının 150'ye yaklaştığı belirtildi. Kuşatma altındaki yoksul Yemenliler için saldırıların yıkıcı etkileri de oldu. Ancak bunlar Yemen halkı için yeni değil. Zira Trump başa geçene kadar Biden yönetimi döneminde bombardımanlar sık sık tekrarlanmıştı. Yemen, öncesinde de Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri gibi orta çağ artığı Amerikancı rejimler tarafından yıllarca bombalanmıştı.

Bu vahşi saldırılara maruz kalan Yemen halkı hem büyük kayıplar verdi hem derin bir yoksulluğun içine itildi. Ancak ağır bedeller ödemesine rağmen direnmeyi başaran Yemen, son saldırı ve tehditlere de tok bir yanıt verdi.

Trump'ın küstahça tehditlerine karşılık veren Abdülmelik Bedreddin el-Husi, kendilerinin sadece İsrail'e giden gemilerin geçişini engellediklerini, ABD-İngiltere saldırganlığının Siyonist rejimi korumak için yapıldığını ve buna karşılık vereceklerini belirtti.

"Amerikan, savaş gemileri, uçak gemileri ve donanma gemileri hedef alınacak ve daha önce yalnızca İsrail'e uygulanan seyrüsefer yasağına tabi tu-

tulacaklar" ifadelerini kullanan el-Husi, "Ülkemize yönelik saldırganlık devam ederse, halkımızla birlikte daha sert karşı adımlar atacağız" dedi.

Ansarullah liderinin açıklamasından bir süre sonra adı geçen Amerikan askeri hedeflerine yönelik saldırılar başlatıldı. Ansarullah'ın hem askeri hem siyasi sözcüleri, işgalci Amerikan ordusuna bağlı savaş gemilerine yönelik saldırıların başlatıldığını duyurdu. Özel bir operasyon düzenleyen Yemen Silahlı Kuvvetleri, ABD uçak gemisi USS Harry Truman'ı ve onun Kızıldeniz'de bulunan savaş gemilerini birkaç saat içinde iki kez hedef aldı. Çatışmaların saatlerce sürdüğünü açıklayan hareketin sözcüleri, saldırıların hedefine ulaştığını ve ABD tarafından hazırlığı yapılan bir saldırının boşa düşürüldüğünü söylediler.

EMPERYALİST HAYDUTLUĞA KARŞI DİRENERLER DE VAR

Emperyalist ABD'nin dümenini elinde tutan Trump yönetimine kafa tutmak kolay değil. Zira ABD, hali hazırda yaşanan hegemonya krizine rağmen emperyalist sistemin en güçlü aktörü konumunda. Nitekim büyük kapitalist devletler bile Trump'ın küstahlığı karşısında ne yapacağını şaşırıyor. Hal böyleyken Yemen Silahlı Kuvvetleri, Ansarullah hareketi ve Yemen halkı, bir bütün olarak bu sömürgeci kibre karşı durdu. Bu duruş, ABD'ye

askeri alanda büyük kayıplar verdirmediği olabilir. Ancak bu olayın politik önemi askeri öneminden çok daha değerlidir. Yemen'in ikirciksiz, net duruşu, haklı davaları olan halkların emperyalistlere karşı direnebileceğini, bunun ise sessizce boyun eğmekten çok daha onurlu olduğunu dünyaya göstermesi bakımında büyük bir değer taşıyor.

Yemenli liderler büyük zorluklarla karşı karşıya bulunduklarının farkındalar elbette. Zira savaşların en vahşisine maruz kaldılar, o zor koşulların çemberini yarıp geçtiler. Kendilerine göre ilke ve değerleri var. Ondan hiçbir koşulda vaz geçmeyeceklerini gösterdiler. Bu saatten sonra faşist bir başkanın tehditleri karşısında diz çökmeleri de beklenmiyor. Nitekim son saldırılara karşı yaptıkları politik/askeri misillemeler, Yemen halkının direniş iradesinin kırılmasının Trump'a aşan bir olay olduğunu göstermiştir.

Emperyalistler yenilecek, direnen halklar kazanacak!

ABD'nin Ukrayna politikası ve sonuçları

Ukrayna, Rusya ile süregelen savaşı nedeniyle ABD ve AB devletlerinden büyük destekler almıştı. Bu desteğin en önemli ayaklarından biri de ABD'den gelen askeri ve mali yardımlardı. Ancak ABD'nin Ukrayna'ya yönelik yardımları durdurma kararı alması hem Ukrayna'da hem uluslararası arenada büyük yankı uyandırdı.

Donald Trump'ın talimatıyla, Ukrayna'ya yapılan askeri destek geçici olarak askıya alındı. Bu karar, Trump ile Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski arasında Oval Ofis'te yaşanan tartışmanın ardından alındı.

Beyaz Saray yetkilileri, askıya alma kararının, henüz Ukrayna'ya ulaşmamış tüm askeri teçhizat için de geçerli olduğunu belirtti. Trump yönetimi, bu adımın Ukrayna üzerindeki baskı stra-

tejisinin bir parçası olduğunu ifade etti.

Bu gelişme, Ukrayna-Rusya çatışmasında önemli bir dönüm noktası olabilir. ABD'nin askeri desteğinin kesilmesi, Ukrayna'nın savaş kapasitesini zayıflatacaktır. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Ukrayna'ya mali ve askeri desteğinin süreceğini ilan etti. Ancak çöküşün eşğine gelen Ukrayna'nın savaşı devam ettirebilmesi için bu desteği arttırmaya mecbur kalacak. Ukrayna'da savaş kundakçılığına devam eden AB'nin, ABD olmadan savaşın mali ve askeri yükünü taşıyabilmesi ise kolay görünmüyor.

Yaşanan tartışmalar ve ABD'nin aldığı karar, Ukrayna'nın savunma stra-

tejileri ve uluslararası ilişkileri üzerinde önemli etkilere yol açacak. Önümüzdeki günlerde netleşmesi beklenen ABD'nin nihai kararı AB ve diğer müttefik ülkeleri tedirgin ediyor. Zira ABD olmadan bu savaşı sürdürmek onları zorlayacak.

ABD'nin yardımları kesmesi veya azaltması Ukrayna için de ciddi sonuçlar doğuracaktır. Zelenski rejimi, savaşın başından bu yana ABD'den önemli miktarda silah, mühimmat, istihbarat ve eğitim desteği aldı. Yardımların kesilmesi, Ukrayna'nın hem saldırı hem savunma kabiliyetini zayıflatacak ve Rusya'nın ilerlemesini kolaylaştıracaktır. Bu durum cepheye gönderecek asker bulmakta zorlanan Ukrayna ordusunda moral çö-

küntüye de yol açabilir.

ABD'nin Ukrayna'ya desteğini kesmesi, Avrupa ülkelerinin Ukrayna savaşının tüm yükünü taşımalarını zorunlu hale getirecek. Bu ise ekonomik krizle boğuşan birçok Avrupa ülkesi için Rusya'ya karşı hem ekonomik hem siyasi hezimet anlamına gelecek ve savaşın seyrini ciddi şekilde etkileyecektir.

Bu gelişmeler hem Ukrayna savaşının seyri hem dünyada devam eden çatışmalar açısından önem taşıyor. Önümüzdeki süreçte ABD'nin alacağı nihai karar savaşın hem gidişatına hem Avrupa'daki dengelerin yeniden şekillenmesine etki edecek. Hegemonya çatışmaları devam ederken yeni dünya düzeninin şekillenme sürecinin sancıları da şiddetleniyor.

Z. ROSA

Emperyalist savaşlara ve faşizme karşı,

Newroz'un isyan ve direniş çağrısına yanıt verelim!

İşçi sınıfı, emekçiler, yoksul halklar, kadınlar ve gençler örgütlü militan mücadelede yöneldiklerinde, emperyalist-kapitalist barbarlık karşısındaki yegane seçeneğimiz olan devrim ve sosyalizm davası kendi ordusuna kavuşacak, bu vahşet düzeninin ölüm çanları çalmaya başlayacaktır...

İşçiler, emekçi kardeşler,

Kürt halkının isyan, direniş ve özgürlük bayramını, Ortadoğu halkları içinse baharın ve dirilişin müjdecisi Newroz'u savaşı ve katliamların gölgesinde kutluyoruz. AKP-MHP yönetimindeki Türk sermaye devleti, Kürt halkına yönelik kirli savaşı hız kesmeden sürdürüyor. Güney Kürdistan ve Rojava'da çatışmaları tırmandırırken, Türkiye'de de "süreç" manevrası eşliğinde kayımlarla, gözaltı ve tutuklamalarla terör estiriyor. Silahlı Kürt direnişini tasfiyeden başka bir hedefi olmadığı halde, Kürt hareketinde bir kez daha büyük umutlar ve hayaller yaratan bu son "süreç", gerici-faşist iktidar tarafından düzen muhalefeti dahi tüm düzen yasalarını ve işleyişini altüst ederek ezmenin fırsatı olarak değerlendiriliyor.

Öte yandan başta ABD, İsrail ve Türkiye olmak üzere emperyalistler ve bölgesel işbirlikçilerin desteğiyle Suriye'de başa getirilen HTŞ, Aleviler ile azınlık durumundaki halkları kıyımdan geçiriyor. Mazlumlar karşı Dehakarın zulmüne rahmet okutan bu cihatçı vahşet çeteleri, emperyalist ve siyonist efendileri karşısında ise "el pençe divan" vaziyetindedir. Siyonist savaş makinası, yine ABD ve Avrupalı emperyalistlerin sınırsız desteğiyle Filistin'de soykırım savaşına devam ederken ya da Suriye topraklarını dilediğince işgal edip bombalarken sözle bile itiraz edemiyorlar.

ABD emperyalizmi ve Batılı ortakları, Irak, Suriye, Libya, Lübnan gibi ülkeleri dilediklerince paramparça etmenin güveniyle, şimdi de tüm askeri güçleriyle yoksul Yemen halkının üzerine çullandılar. Yıllardır Suudiler gibi bölgesel uşakları aracılığıyla yürüttükleri savaşı, "Yemen'i cehenneme çevirme" aşamasına taşıyorlar. Dinci-faşistlerin yönetimindeki siyonist devletin istediği gibi insanlık suçları işlemesi, dilediğince terör estirip işgallerini genişletmesi uğruna tüm bölge halklarına dehşet yağdırmakla tehdit ediyorlar. Alenen sıranın İran'da olduğu

Çekiciyle zalim Dehak'ın zulüm düzenine son veren Kawa'nın yaktığı Newroz ateşi, biz işçi ve emekçilere her yıl bu mücadelenin, isyan, diriliş ve özgürlüğün zorunluluğunu hatırlatıyor. Biji Newroz! Newroz pîroz be!

nu dillendirip, parmak sallıyorlar.

ABD'nin başını çektiği Batılı zorbaların gemi iyice azya almaları, aslen emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı çok yönlü bunalımın şiddetlenmesinin yansımasıdır. Her yönüyle tıkanan ve savaşız nefes alamayan emperyalist-kapitalizmin halklarından her biri kendi cephesinden topyekûn bir emperyalist savaşa hazırlanıyor. Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkeleri bile silahlanma ve militarizme yüz milyarlar ayırıyorlar. Dünyayı toptan kıyamete sürükleyecek iklim ve çevre sorunlarıymış, nükleer savaş riskiymiş artık umurlarında değil. Savaş harizirliğinin gerektirdiği devasa kaynaklar, haliyle işçi ve emekçilerin elinde ne varsa almayı zorunlu kılıyor. İşçi ve emekçilerin tüm ekonomik ve sosyal haklarının budanması, çalışma ve yaşam koşulların giderek ağırlaşması, gençliğin geleceğinin karartılması vb.nin arkasında bu var.

Toplumlara buna razı etmek içinse ellerinde baskı ve zorbalığın yanı sıra lağım akıtan sermaye medyaları, sendikal bürokrasileri, sermayenin arkasında hizalanan sol maskeli tatlı su çevreleri var. Düzeni aşan örgütlü militan mücadelelerin zayıflığı egemenlerin hala da en büyük avantajını oluşturuyor. Bu sayede, çoktandır her türlü mücadele ve eylemi bastırmanın, demokratik-siyasal hak ve özgürlükleri yok etmenin, polis şiddetini yaygınlaştırmının adımlarını atıyorlar. Biliyorlar ki kitleleri örgütsüzlüğe ve çaresizliğe mahkum ettiklerinde, kültürel-moral çürümeyi yaygınlaştırdıklarında, manipüle etmek daha kolay. Örneğin yerinden yurdundan ettikleri göçmenleri her şeyin günah keçisi haline getirip tepkileri onlara yöneltmek işten bile sayılmaz hale geliyor. Toplumu zapturapt altında savaşa hazırlayacak faşist partilere destek yine bu zeminde büyütülüyor.

Kardeşler,

Emperyalist dünya burjuvazisinin dayattığı bu karanlık gidişat ve barbarlık karşısında çaresiz ve seçeneksiz değiliz. İşçi sınıfı, emekçiler, yoksul halklar, kadınlar ve gençler örgütlü militan mücadelede yöneldiklerinde, emperyalist-kapitalist barbarlık karşısındaki yegane seçeneğimiz olan devrim ve sosyalizm davası kendi ordusuna kavuşacak, bu vahşet düzeninin ölüm çanları çalmaya başlayacaktır. Çekiciyle zalim Dehak'ın zulüm düzenine son veren Kawa'nın yaktığı Newroz ateşi, biz işçi ve emekçilere her yıl bu mücadelenin, isyan, diriliş ve özgürlüğün zorunluluğunu hatırlatıyor.

Biji Newroz! Newroz pîroz be!

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

BİR-KAR

Cihatçı çetenin geçici anayasası...

Sahte vaatler ve gerçekler

Suriye'yi "birleştirdiği" ve "geleceği için çok önemli bir adım" olduğu ileri sürülen, "coşkulu kutlamalara" konu edilen HTŞ-SDG anlaşmasının inandırıcılığı kısa sürdü. Özerk Yönetimin danışmanı Bedran Çiya Kurd'un sözleriyle "Büyük umut ve heyecanla karşılanan anlaşma", şeriatçı Şam yönetiminin yayınladığı anayasa taslağıyla yerini hayal kırıklığına bıraktı. Zira, Kürt hareketinin de kabul ettiği gibi anayasa "tek taraflı olarak islamcı ideolojiye dayanmaktadır."

Alevilere yönelik katliamların ortasında, cesetlerin hala toplanmadığı bir kritik evrede alelacele yapılan anlaşma, Alevi katliamıyla birlikte bir kez daha meşruiyetini yitiren şeriatçı çeteyi uçurumun kenarından almış bulunuyor.

Bu şeriatçı-katliamcı güruh, orta çağ artığı kimliğini ve özünü ilk fırsatta ortaya serdi. Suriye'de sağlanan mutabakatın Bahçeli, Erdoğan ve Öcalan inisiyatifi sayesinde Suriye, Türkiye ve bölge için yeni ufuklar açacağı, barışın, eşitlik ve kardeşliğin sağlanacağı gibi ölçsüz iddialar ileri sürülüyordu. Bu anlaşma, Suriye Anayasa Yazım Komitesi Üyesi Ahmed El-Kurbi'nin de ifadesiyle, Kürtlere kültürel ve dilsel hakları da içeren göstermelik vaatlerde bulunuyordu. Uygulanıp uygulanmayacağı ve nasıl uygulanacağı merak ve kaygı konusuydu. Kürtlere bazı kazanımlar sağlayan bu anlaşma, sömürgeci Türk sermaye iktidarı tarafından önce temkinli bir iyimserlikle karşılandı, sonra Tayyip Erdoğan üzerinden dosdoğru desteklendi.

Anlaşmanın imzalanmasından iki gün sonra Dışişler bakanı Hakan Fidan, MİT Başkanı İbrahim Kalın ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler Şam'a gittiler. Fidan "iyi ve verimli" bir ziyaret gerçekleştirdiklerini belirtti. "Şam yönetimi ile YPG arasında varılan anlaşmanın üzerinden geçtik. Özellikle Türkiye olarak bizim ne türden endişelerimiz var, ne türden sorularımız var, onları kendileriyle görüşme imkânımız oldu" açıklamasının ardından "endişelerine" ilişkin olarak şunları söyledi: "Bizim için hassas olan güvenliğe ilişkin konular var. Özellikle YPG ile ilgili olan konularda ileriye yönelik tezgahlar başta olmak üzere her şey gündemde olabilir. İyi niyetle imzalanmış olan bir anlaşma varsa gereği yapılsın. Fakat orada ileriye yönelik döşenmiş mayınlar

olabilir."

Bakanların Suriye çıkarmasının ardından geçici anayasa metni yayınladı. Metindeki kritik noktalar, Suriye'nin teslim edildiği cihatçı çetenin ve Türk sermaye devletinin hedeflerini ve nasıl bir Suriye arzuladıklarını ortaya koyuyor.

Geçici anayasaya ilişkin olarak Fidan, Ankara'nın yeni Suriye hükümetine tavsiyesinin "Suriye Kürtlerine haklarını vermek" olduğunu vurguladı. Bu meselenin hem Erdoğan hem de Türkiye için çok önemli olduğu türünden ikiyüzlü açıklamalarda bulundu. Geçici anayasada Kürtlerin haklarının verildiğini ve buna sevindiğini duyuran bu Kürt düşmanı, öte taraftan da "Bizim en baştan beri söylediğimiz şeydi: Yeni Suriye yönetiminin YPG işgaline ve korsanlığına son verecek inisiyatifi ele alması gerekiyor" dedi. Suriye ve Rojava'da Kürtlere özerklik tartışmalarına ilişkin de konuşan Fidan, "... otonomi veya özerklik arayışına ilişkin bir taviz olduğunu düşünmüyoruz. Bu, çağdaş ve iyi bir şey de değil. Bizim coğrafyamızda hiç iyi değil" sözleriyle Rojava'da özerkliğe karşı duracaklarını vurgulamış oldu.

"Suriye'nin içinde bulunduğu şartları suistimal eden terör örgütleri vardı. O konuları görüşmek, mevcut gelişmeleri gözden geçirmek..." için bu ziyareti yaptıklarını söyleyen Fidan, neyi hedeflediklerine açıklık getiriyor. Yayımlanan anayasa da bunun belgesi niteliğinde. Bu geçici anayasa SDG-HTŞ arasındaki anlaşmayı boşa çıkarmaktadır. Nitekim Özerk Yönetim, "Suriye'nin çeşitliğinin gerçekliğiyle çelişiyor", "çeşitli toplulukların taleplerini yansıtmıyor" ve "tek taraflı

olarak islamcı ideolojiye dayanmaktadır" itirazıyla, geçici anayasayı reddetti. Dürziler ve diğer etnik-toplumsal gruplar da aynı tutumu aldılar. Aleviler, Dürziler, Hristiyanlar ve Kürtlerin temel haklarını inkar eden ve şeriatı öngören bu geçici anayasa, cihatçı yönetimin "herkesi kucaklayan ve demokratik dönüşümü sağlayan" Suriye vaadinin nasıl bir yalan olduğunu ortaya serdi.

İSLAMCI İDDEOLOJİYE DAYANAN ANAYASA

Şeriatçı güruhun "demokrasi" maskesini düşüren geçici anayasanın en kritik hükümleri, ülkenin şeriat kanunuyla yönetilmek istendiği gösteriyor. Anayasası 53 maddeden oluşuyor ve "islami devlet düzeni" kurmayı hedefliyor. "İslam hukuku (fıkıh), yasaların temel kaynağıdır" ve "Cumhurbaşkanının dini İslam'dır" deniliyor. Cumhuriyetin adı "Suriye Arap Cumhuriyeti" olarak kalıyor. Ülkede 5 yıllık bir geçiş dönemi öngörülüyor. Böylece 5 yıl boyunca seçim olmayacak, bu süreçte Colani Suriye'yi yönetecek. Siyasi partiler kanunu yürürlüğe girene dek ülkedeki tüm siyasi parti faaliyetleri askıya alınacak. Colani MGK'yi tek başına kuracak, kabine üyesi bakanları ve milletvekillerini atayacak.

"Cumhurbaşkanının dini İslam" olacağı için Aleviler, Şiiler, Dürziler, Hristiyanlar, Ermeniler, Süryaniler ve Yahudiler cumhurbaşkanı olamayacak. Buna rağmen "İrk, din, cinsiyet veya soy farkı gözetilerek ayrımcılık yapılamaz" sahte vaadi yer alıyor. Öyle ki, "inanç hürriyeti" tanınacak maddesinin yazıldığı dönemde, ülkede oluk oluk alevi kanı akıtılıyor-

du. "Mezhep ve etnik temelde bölünme yasak. İsteyen istediği dili istediği zenginlikte kullanabilir, yaşayabilir" vaadini de Arapça dışında resmi ve eğitim dili olmayacak maddesi izliyor. Anayasanın "Devlet, kadının toplumsal konumunu ve aktif rolünü korumayı ve her türlü şiddet ile ayrımcılığa karşı korunmasını taahhüt eder" maddesi ise, şeriatçı güruhun kimliğine, ideolojisine ve değerlerine tümüyle yabancıdır. Onların bugüne kadarki pratiği kadının köleleştirilmesi ve mal gibi pazarlanması olmuştur.

SDG-HTŞ anlaşması üzerine "yeni Suriye"ye dair yapılan güzellikler, yerini kaygılara bırakmış görünüyor. "Suriye'nin ulusal, etnik ve mezhepsel çeşitliliğini de kucaklayan yeni bir demokratik yönetim modelinin hayata geçirileceği"ne dair yalan propagandanın havada uçuştığı bir evrede "geçici anayasa" çıkışı, önemli bazı gerçekleri yerli yerine oturttu. Emperyalist efendilerinin telkin ve baskılarıyla "herkese eşitlik sağlayan demokratik bir Suriye" vaadinin şeriatçı bir yönetim altında olanaklı olamayacağı görüldü.

Suriye'deki farklı milliyet, inanç ve mezheplerden halklar arasındaki sorunların çözümü, onların "uzun süreli bir devrimci mücadele içinde kaynaşmasına, ancak bu tür bir mücadelenin sağlayabileceği köklü bir demokratik eğitimden geçmesine, bu yolla her türden zehirli düşünce, eğilim ve davranıştan arınmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu ise yalnızca devrime dayalı bir mücadele programı ve stratejisi ile sağlanabilir."

Halklar arasındaki sorunların çözümü, "Laik, demokratik ve kapsayıcı bir Suriye'nin olup olmaması, ABD başta olmak üzere gerici bölge devletlerinin umurunda değildir. Zira onları ilgilendiren, farklı halk topluluklarının demokratik hak ve özgürlükleri temelinde eşit ve özgürce bir arada yaşamaları değil, öncelikli çıkarlarıdır. Bizzat emperyalistlerin müdahaleleri halkların barış içinde bir arada yaşamalarını olanaksız kılmaktadır. Onların müdahale ettiği her yerde ulusal, etnik ve dinsel boğazlaşmalar içinde halklar tüketilmektedir.

SDG-HTŞ anlaşmasından yansıyanlar

A. Engin Yılmaz

ABD, İngiltere, İsrail ve Türkiye tarafından Suriye’de iktidara taşınan Colani ve onun cihatçı katiller sürüsünden oluşan devşirme HTŞ çetesi, ilk baştan itibaren Suriye halklarına karşı terör estirdi. Özellikle de Alevilere yönelik şiddeti tırmandırdılar. Artan şiddete karşı başlayan protestoları ve silahlı direnişi bahane ederek Alevilere karşı büyük bir kıyım giriştiler. Lazkiye, Tartus, Cebile ve Humus kentlerinde “Esad yönetimi artıklarına” karşı operasyonlar adı altında Alevi köylerini bombalandılar, evleri ve araçları yıktılar, toplu infazlarla binlerce kişiyi katlettiler. Hiçbir meşruiyeti olmayan, yirmi yıl boyunca katliamlarla ün ve nefret kazanan orta çağ artığı HTŞ sürülerinin, “Esad kalıntıları” ifadesiyle Alevilere yönelik gerçekleştirdiği barbarca katliam, onların insanlık düşmanı zihniyetine yeni bir kanıt oldu. Batılı emperyalistlerin bugüne kadar cihatçı çeteleri meşrulaştırma çabalarına rağmen, bu katliamla HTŞ’nin meşruiyeti hemen tümünden çöktü.

HTŞ’nin katil lideri Ahmed Şara, protestoları “Esad rejiminin artıklarının güvenlik güçlerine saldırıları” olarak lanse etti ve işlenen toplu cinayetleri, katliamı savundu. AKP ise “Esad rejiminin kalıntısı, artığı olan ve Esad rejimini diriltmek üzere birileri tarafından kullanılan birtakım güçler” diyerek Alevileri suçladı ve katliamı destekledi. Katliam karşısında emperyalist ülkeler de HTŞ çetelerini sorumlu tutmadan açıklamalar yapmak zorunda kaldı. “Çok sayıda sivilin öldürüldüğüne dair haberleri korkunç” buldular, “Kadınlar, çocuklar ve tüm ailelerin öldürüldüğüne dair son derece endişe verici raporlar aldık” dediler. Katliamı “şoke edici” olarak nitelediler ve “Sorumluların hesap vermesini sağlama” çağrılarını yaptılar. Katliama ilişkin açıklama yapan SDG Komutanı Mazlum Abdi de “sorumluların hesap vermesini sağlamak gerekiyor” dedi. Katliamın baş sorumlusu HTŞ’yi muaf tutarak “Türkiye ve İslamcı köktencilerce desteklenen grupların sorumlu olduğunu” savunup katliamı “mahkum” etti.

Alevi halkına karşı gerçekleştirilen katliamın ortasında ve tam da bu kritik aşamada ABD ve batılı emperyalistlerin desteklediği şeriatçı katiller çetesi HTŞ ile SDG arasında bir anlaşma imzalandı. ABD ve koalisyon güçlerinin yönettiği, tarafları karşılıklı tavize zorladığı ve içeriğini belir-

lediği anlaşma, HTŞ ve Colani’ye “meşruiyet” kazandırdı ve konumunu güçlendirdi. Dünyanın gözleri önünde insanlığa karşı suç işlemesinin ardında HTŞ gibi katliamcı cihatçı bir çeteye “devletin ortağı olmak” gibi bir anlaşma imzalamak ise SDG’ye yönelik bazı tepki ve kuşuklara neden oldu. Anlaşmanın “Esad’ın artıklarına ve ülkenin güvenlik ile birliğine yönelik tüm tehditlere karşı mücadeleye destek verilecek” maddesi, kaygı ve kuşuklara farklı bir boyut kazandırdığı gibi, bu madde HTŞ’nin Alevi katliamına SDG tarafından verilen dolaylı destek olarak algılandı. Nitekim anlaşmadaki bu madde, vahşi katliamlar için HTŞ’ye aradığı “meşruiyeti” sunmuş oldu. SDG ise, anlaşmayı aynı zamanda “Alevi katliamını durdurma girişimi” diye sundu. İlham Ahmed’in, anlaşmadan hemen sonra “Mevcut mutabakat, sahil şeridindeki katliamları durdurmak için imzalandı” demesi, samimiyetten uzak ve ilgili maddeye açıklık getirme ihtiyacının yansımasıydı. Zaten ciddi bir meşruiyet ve yönetim kriziyle yüz yüze olan HTŞ, Alevilere yönelik başlattığı katliamla El Kaide’ci-İŞİD’ci kimliği bir kez daha ifşa oldu. HTŞ ile SDG arasında varılan anlaşmadan bir gün sonra, HTŞ ile Dürziler arasında ikinci bir anlaşmanın yapılması, emperyalistlerin dayattığı bir zorunluluk olarak gündeme geldi ve çetelere büyük bir meşruiyet kazandırdı. Ahmed Şara ile Mazlum Abdi tarafından imzalanan anlaşma 8 maddeden oluşuyor. ABD’nin taraflara dayattığı bu anlaşmayla Colani, Suriye’nin “meşru” cumhurbaşkanı, HTŞ’de merkezi yönetimin “meşru” sahibi oldu. Rojava’daki fiili özerk yapının Şam yönetimine entegre edilmesini amaçlayan ve katliamın ortasında beklenmedik bir anda imzalanan anlaşma, elbette ki ABD ve siyonist İsrail’in bölgedeki çıkarlarının bir gereği ve sonucu olarak gündeme geldi. Öte tarafta bu anlaşma aynı zamanda Abdullah Öcalan’ın “tarihi” çıkışıyla da doğrudan bağlantılıdır. Salih Müslim bunu “Biz o mektupta söylenenlerin dışında değiliz. Yani Önderliğin belirttiği noktaların dışına çıkmış değiliz... Biz bu devletin bir parçası olmayı kabul ediyoruz. Tabii kendi haklarımızı, özgünlüklerimizi korumak şartıyla...” ifadeleriyle dile getirdi.

Konuya dair ikinci açıklamasında ise HTŞ ile varılan anlaşmayı “Öcalan’ın çağrısı ile de uyumlu ve paralel” olarak nite-

lendirdi:

“Biz Türkiye düşmanlığı ekilerek bir yere varılacağına inanmıyoruz... Suriye’de bir özerklik talebimiz yok. Siyasi hiçbir ön şart da sunmuyoruz. Eşit temelde adil bir yönetim istiyoruz.”

Bu durumda 8 maddelik anlaşmaya göre Kürtlerin Rojava’daki özerk yapılarını koruyup korumayacakları netlik kazanmış görünmüyor. SDG ile HTŞ anlaşmasının Türkiye’den bağımsız olmadığı da kesin. Nitekim Erdoğan’ın “imzalanan mutabakat eksiksiz olarak uygulanmalıdır” demesi anlaşmanın tarafı olduğunu gösterdiği gibi, memnuniyetin de dile getirilişidir. Sömürgeci Türk devleti tarafından ezilmemek ve yazık ki batılı emperyalistlerin korumasına mahkum hale gelmek, Rojava’lı Kürtleri hiç değilse kimi kazanımlarını koruma çizgisi ve pratiğine yöneltmiştir. Kürt özerk bölgesi için anlaşılan ve yadırganmaması gereken bu durumun, özerk bölge için hangi bedellere mal olduğu/olacağı ise ayrı bir konudur.

Genel bir çerçeve oluşturan anlaşmanın ikinci maddesine göre “Kürt toplumu, Suriye devletinin asli bir unsuru olarak kabul edilecek ve vatandaşlık hakları ile anayasal hakları güvence altına alınacaktır.” (Ortada bir anayasa olmasa da), Kürt halkının haklarının anayasal güvence altına alınacağı vaadi içeren bu madde, elbette ki Kürt halkı için meşru bir kazanımdır. “Suriye’nin kuzeydoğusundaki tüm sivil ve askeri kurumların, sınır kapıları, havaalanları, petrol ve gaz sahaları da dahil olmak üzere, devlet yönetimine entegrasyonu” maddesi ise “Kürtler Suriye “devletinin” ortağı olacak” biçiminde savunuluyor ve öyle de olacak gibi görünüyor. Demokratik Birlik Partisi’nin (PYD) Dış İlişkiler Sözcüsü Salih Müslim, verdiği bir röportajda, “Rojava statü kazandı mı” sorusunu, “Biz bu kadar savaştık ve bu kadar mücadele ettik. Sonuçta artık her şeye ortak oluyoruz, bunu diyebiliriz. Bu devletin her şeyine ortak oluyoruz. Yönetimine, anayasasına, yaşamına, ekonomisine, her şeye ne ortak oluyoruz” sözleriyle yanıtladı.

Yukarıda aktarılan maddeler ve açıklamaların yanı sıra “Suriye topraklarının tamamında ateşkes sağlanacaktır.”, “Bölünmeye yönelik çağrılar, nefret söylemi ve toplumdaki ayrışmayı körükleyen girişimler reddedilecektir.” maddeleri de SDG yöneticilerine Rojava’nın geleceği

için “umutluyuz” dedirtiyor. Salih Müslim’ün “ABD ya da başka bir ülkenin yönlendirmesi veya talimatı ile masaya oturmamak. İç yapımıza ve nihai kararlarımıza kimsenin karışmasına izin vermeyiz” gibi gerçeğe hiçbir alakası olmayan sözleri bir yana bırakılırsa, Suriye Kürtleri uzun yılları bulan büyük mücadeleleri ve bedellerinin bir ürünü ve aynı zamanda “Koalisyon ortaklarımız” dedikleri ABD, İngiltere, Almanya, Fransa emperyalistlerinin desteği ile iğreti de olsa birtakım kazanımlar elde edecekler.

“Anlaşmanın uygulanması için komiteler, yıl sonuna kadar çalışarak anlaşmayı hayata geçirecek” deniyor. Ancak dünya olaylarının hızlandığı, emperyalist çelişki ve hegemonya mücadelesinin sertleştiği ve Ortadoğu’nun bunun en istikrarsız, kanlı sahnesi olduğu bugünkü koşullarda yıl sonu gibi uzun bir süreçte mutabakat metninin ne kadarı ve nasıl uygulanabileceği belirsizdir. Uluslararası ve bölgesel güç ilişkileri, bunlar arasındaki çelişki ve çatışmalar, sürecin ve varılan anlaşmanın seyrini belirlemede önemli etkenler olacaktır. Dolayısıyla çok şey belirsizliğini korumakta ve katliamcı cihatçıların yönettiği bu ülkenin “huzura erişeceği” söyleminin gerçek durumla hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. Yağmacı, farklı mezhep ve inançlara, kadına, insanlığın tüm ilerici değerlerine ve kendi dışındaki hemen herkese düşman olan katliamcı, orta çağ artığı şeriatçı HTŞ ile laik, ilerici, demokrat ve “kadın devrimi” gerçekleştirmiş olmakla övünen SDG arasında varılan anlaşmanın nasıl uygulanacağı, önemli bir soru ve sorun olarak orta yerde duruyor. Farklı halkların yaşadığı Suriye’de Suriye’nin “birliğini, barışını ve kardeşçe bir arada yaşamını” sağlayabilecek birleştirici zemin vahşi cihatçılarla ittifak değil ancak laik, demokratik ve devrimci bir program olabilir. Böyle bir birleştirici programın ve bunun taşıyıcısı bir siyasal odağın olmadığı koşullarda ideolojik kimlikleri, talepleri ve gelecek “projeleri” ayrı olan halk toplulukları arasında tam hak eşitliğine ve özgürlüğe dayalı birlik ve kardeşlik sağlamak, ütopyadır.

20. yüzyıl devrimler tarihi, halkların ulusların-azınlıkların eşitlik ve kardeşliğe dayalı gönüllü birliğinin ancak gericiliğe ve emperyalizme karşı ortak mücadelenin ateşi içinde inşa edilebileceğini göstermiş ve kanıtlamıştır.

8 Mart'ın ardından...

Kadınlar baskılara, yasaklara boyun eğmiyor!

Geride bıraktığımız 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde ülkenin dört bir yanında kadınlar sömürüye, baskıya ve eşitsizliklere karşı alanlara çıktı. Kadınlar, yaygın ve kitlesel bir şekilde gerçekleştirilen eylemlerde, kokuşmuş düzene karşı biriken öfke ve tepkilerini alanlarda ortaya koydular.

2025 yılı 8 Mart eylemlerinde AKP iktidarının kadın düşmanı politikalarına, her geçen gün artan şiddete ve kadın cinayetlerine, krizin faturasının sistematik olarak emekçi kitlelere ödetilmesine ve bu tablonun kadınlar üzerinde yarattığı çok yönlü yıkıma tepkiler öne çıktı.

Kadınların haklarını ve yaşamlarını yok sayarak sermaye sınıfının ve gerici AKP iktidarının "kutsal aileyi" esas alan politikalarının ifadesi olan "Aile yılı" ikiyüzlülüğüne tepki ise neredeyse tüm 8 Mart eylemlerinin ortak teması oldu. "Aile yılı" adı altında izlenen politikalar kadınların eylem alanlarında verdiği yanıt ise 2025 yılını "mücadele yılı" yapma çağrısı oldu.

Gerçekleştirilen pek çok eylemde kadın işçilerin direnişleri selamlanırken, Suriye'deki Alevilere dönük katliamlar da protesto edildi.

Kürt illerinde ise kayyım saldırılarına karşı tepkilerin yanı sıra "yeni süreç" bağlamında barış çağrıları öne çıktı.

KADINLAR YASAKLARI TANIMADI!

Sistemin ekonomik ve siyasi krizini yönetebilmek için baskı ve zoru esas alan AKP-MHP iktidarı kadınların hakları ve gelecekleri için taleplerini yükselttiği, özelemlerini dile getirdiği 8 Mart eylemlerine de tahammülsüzdü. Bunun en somut örneği 23 yıldır gerçekleştirilen Taksim Feminist Gece yürüyüşü oldu. Son 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde olduğu gibi Taksim eylemi yasaklanmakla kalmadı, Taksim ve çevresinde adeta OHAL uygulandı. Buna rağmen binlerce kadın Sıraselviler Caddesi'nde buluşarak yasakların bir hükmü olmadığını bir kez daha ilan etti. Benzer bir tablo Ankara'da da yaşandı. Yürüyüşü engellemek için barikatlar kurulmasına rağmen, kadınlar kararlı duruşlarından bir adım bile geri adım atmadı.

İktidar, "yasaklı" meydanlara çıkmak isteyen kadınların fiili eylemini engellemeye dönük saldırgan müdahalelerle ye-

tinmedi. İstanbul, Ankara, Bursa, Kocaeli başta olmak üzere bir dizi kentte "Jin, jıyan, azadî!" ve tek adam rejimine dönük sloganlara, LGBT+ların pankart ve sloganlarına dönük saldırılar gerçekleştirdi ve engelleme girişiminde bulundu.

Bu saldırı furcasını, önümüzdeki günlerde hayata geçirmek istedikleri yeni düzenlemelerin ön adımı olarak görmek gerekir. Zira basına yansıdığı kadarıyla, iktidarın gündeminde Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması-na Dair Kanun Teklifi taslağı var. Bu yasa teklifi Ailenin Korunması ile Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve IV. Yargı Reformu Strateji Belgesi'yle uyumlu olarak aile kurumu için gördükleri "tehditlere" karşı yeni düzenlemeler içeriyor.

KADIN İŞÇİLER TALEPLERİNİ YÜKSELTİ!

Ülkenin dört bir yanında gerçekleştirilen 8 Mart eylemlerine heterojen bir katılım oldu. Ancak daha sınırlı olmakla birlikte sendikali fabrikalarda kadın iş-

çilerin katılımıyla 8 Mart kutlamaları da gerçekleştirildi. Sendika bürokratlarının göstermelik programlarını saymazsak, Birleşik Metal-İş, Genel-İş, Tez-Koop İş, Petrol-İş gibi sendikaların örgütlü olduğu ve kadın işçilerin çalıştığı fabrikalarda 8 Mart kutlamaları gerçekleştirildi. Bu programlarda kadınlara dönük kapsamlı saldırılara tepkiler dile getirildi, yanı sıra eşit işe eşit ücret, ücretlerin artırılması, kreş hakkı, İLO sözleşmesinin imzalanması vb. talepler yükseltildi.

Kuşkusuz ki bu etkinliklerin en anlamlı örnekleri direniş alanlarında gerçekleştirilenlerdi. TKİS Perde işçileri, İzmir'de grevde olan tütün işçileri, Temel Conta işçileri direniş alanlarını 8 Mart etkinliklerine dönüştürdü ve direnişlerinin ruhunu 8 Mart etkinliklerine taşıdılar. Aynı günlere denk gelen DİSK'in "kadın grevi"ni de bu etkinliklere eklemeliyiz. DİSK'in çağrısıyla gerçekleştirilen, ancak "grev" olmaktan uzak kalan kitle eylemlerine ise çoğunlukla belediye, sağlık ve metal işçileri katıldı.

KADINLAR MEYDAN OKUMAYA DEVAM EDİYOR!

2025 8 Mart eylemleri geçtiğimiz yıllara nazaran daha yaygın ve kitleseldi. Buna rağmen yapısal sorunlarıyla bağlantılı olarak kadın hareketinin tablosunda esaslı bir değişiklik görülmedi.

Ancak toplumsal muhalefetin çok yönlü bir kuşatma altına alındığı, baskı ve terörün tırmandırıldığı, toplumsal baskının derinleştiği bir süreçte kadınların sesinin gür bir şekilde çıkmaya devam etmesinin önemli olduğunu vurgulamak gerekiyor. Kadınların 8 Mart'ta baskı ve yasaklara boyun eğmemesi, kadın hareketinin toplumsal mücadelenin önemli bir dinamiği olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Öte yandan, sınıfsal konumları gereği kadın mücadelesinde sürükleyici bir rol oynaması gereken kadın işçilerin, yazık ki bu misyonu yerine getirmekten uzak oldukları da görüldü.

“Kadın grevi” ve sınıf mücadelesi

S. Soysal

8 Dünya Emekçi Kadınlar Günü ülkenin dört bir yanında kitlesel eylemlerle gerçekleştirildi. Kadın işçilerin çalıştığı kimi fabrikalarda ve kadın işçilerin yer aldığı direnişlerde de 8 Mart etkinlikleri yapıldı. DİSK yönetiminin kararıyla DİSK Kadın Komisyonu ise 7 Mart'ta ülke çapında tüm kadınlara “kadın grevi” çağrısı yaptı; kadınları “fabrikadan, atölyeden, ofisten, plazadan, belediyeden, hastaneden, okuldan, evden” çıkararak alanlarda buluşmaya davet etti. Aynı zamanda kadın hareketinden ve emek örgütlerinden “kadın grevi”ni destekleme talebinde bulundu. Bu söylemlere rağmen DİSK'in “kadın grevi” ancak birkaç bin kadın işçinin katılımıyla gerçekleştirildi.

DİSK'in “kadın grevi” çağrısı ve 7 Mart günü pratiğine geçmeden önce, geçtiğimiz yıllarda farklı ülkelerde yaşanan “kadın grevi” deneyimlerine kısaca göz atmakta fayda var.

Dünya ölçeğinde her geçen gün derinleşen krizlerin kadınlar üzerindeki baskıyı, eşitsizliği ve şiddeti artırmasının sonucu olarak bundan 10 yıl önce Polonya'dan Arjantin'e, İsviçre'den Amerika'ya kadar pek çok ülkede kadınlar kitlesel eylemler gerçekleştirdi.

Bu protesto ve eylemlerden yola çıkarak feministlerin çağrısıyla ilk önce 2016'da ardından 2017 yılında 60 ülkede “kadın grevi” gerçekleştirildi. Grevlerde, kadınların özellikle çalışma yaşamındaki sömürü ve eşitsizliklere karşı iş bırakma, başta ev işleri olmak üzere hane içindeki tüm işlerin ve erkeğe karşı yükümlülüklerin boykot edilmesi çağrısı öne çıktı. 2017 yılında bir dizi ülkede erkeklerin de katıldığı kitlesel grevler gerçekleştirildi.

Tüm bunlara İspanya'da 2018 yılında sendikaların da desteğiyle 6 milyon kişinin katıldığı kadın grevini, İsviçre'de ise 2023 ve 2024 yıllarında gerçekleştirilen ve “eşit işe eşit ücret” gibi somut taleplerin öne çıktığı daha özgün örnekleri de eklemek gerekir.

Türkiye'den ise, 2017 yılında dünya çapında yapılan kadın grevi çağrılarının sınırlı düzeyde de olsa protesto, eylem ve etkinliklerle yanıt verildi.

Dünya çapında kadınların büyüyen öfkesi ve mücadelesi, talepleri daha fazla görünür kılabilmek, mücadeleyi yaygınlaştırabilmek ve ortaklaştırabilmek açısından kadın grevi ilediğer kitlesel

eylemlerin elbette ki bir anlamı var.

Ancak her şeye rağmen bu eylem biçimlerinin, somutta “kadın grevinin” ne anlam ifade ettiğini yerli yerine oturtabilmek gerekiyor. Bu ise eylemleri, geniş kadın kitlelerine önderlik eden feminist hareketin açmazları, kadın sorununa baskısı ve çözüm önerileriyle birlikte ele almayı zorunlu kılıyor.

Yekpare bir feminist hareketten bahsedemiyoruz. Ancak 2017, 2018 yıllarında gerçekleştirilen kadın grevlerini örgütleyen ve beraberinde “grevi” gündellediklerini ifade eden feminist gruplar, kadınların ezilmesi ve sömürülmesine karşı mücadelede, kapitalist sömürü düzeninin yanı sıra hane içindeki erkeği de hedeflediler. Böylelikle cinsiyet eşitsizliğine kaynaklık eden toplumsal yapıyı yok sayarak kadınların yaşadıkları baskı ve eşitsizliği, kadın ile erkek arasındaki bir çelişki olarak ele aldılar. Çözüm olarak ise “tüm kadınların” birleşerek “yeni üretim” sorumlulukları kapsamında hane içindeki erkeklere ve erkek egemen düzene karşı mücadele etmeleri gerektiğini savundular. Sırf bu nedenlerle “kadınlar sınıfı” gibi tanımlamalara gidenler de var. Buna dayanarak “kadın grevi”nin hedefleri kapsamında üretimi durdurup evdeki tüm yükümlülükleri boykotla birleştirerek, sorunların öznesi olarak gördükleri erkeklerin kadın grevinde yer alamayacaklarını ifade ettiler.

Oysa “grev”, 200 yılı aşkındır işçi sınıfının sermaye sınıfına karşı mücadelesinde öne çıkan en etkili silahlarından biri... Tam da sistemin can alıcı noktası olan “üretimi durdurmayı” hedefleyen bu eylem biçimi, kadınıyla erkeğiyle işçi-

lerin birleşik bir güç olarak kapitalistlerin saldırılarını püskürtebilmesi için önemini korumaya devam etmektedir.

Sınıf mücadeleleri tarihine baktığımızda, sermaye sınıfına kök söktüren, 8 Mart'ı yaratan kadın işçi grevlerinden günümüze kadar kadın işçilerin ön saflarda yer aldığı grevlerde, erkek işçilerin kadınların en temel müttefiki olarak yer aldığını görmekteyiz. Grev, asıl gücünü kadınıyla erkeğiyle “sınıfa karşı sınıf” mücadelesinden almaktadır.

DİSK'İN İŞSİZ GREVİ!

Buradan DİSK'in 7 Mart'taki “grev” çağrısına gelecek olursak... DİSK “Atölyede, fabrikada, şantiyede, belediyede, hastanede, okulda, ofiste, tarlada, plazada, evde, sokakta... Kadınlar yaşamı durdurmak için grevdeyiz” dedi. 7 Mart “Kadın grevi” kapsamında İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere bir dizi il ve ilçede basın açıklaması gerçekleştirildi. Belediye, sağlık ve metal işçilerinin sınırlı katılımıyla gerçekleştirilen “grevden” yansıyanlara bakılırsa, DİSK'e bağlı bazı sendikaların kadın üyeleri çok az bir katılımı eylemler gerçekleştirirken, grev, bazılarının gündeminde dahi yer almadı.

Bir “sınıf örgütü” olan DİSK, baştan beri erkek işçileri grev sürecinin dışında tuttu. Kadın işçilerin somut talepleriyle gerçekleştirilen grevde erkek işçilere biçilen rol, “grev kırılcılığından” öteye geçemedi.

Bir sınıf örgütünün kadın işçilerin sorunlarını gündeme taşıması, kadın işçileri tam da bu talepler uğruna eyleme çağırması elbette ki anlamlıdır. Günümüzde sendikalar tarafından yapılmayan ancak

mutlaka yapılması gereken en temel grevlerden biri de kuşkusuz ki budur.

Greve çıkmanın gerekçesi olarak ifade edilen tüm sorunlar ve beraberindeki tüm talepler, bizzat kapitalist sömürü düzeninden kaynaklanmaktadır. Eğer kadınları doğrudan etkileyen bu kapsamlı saldırılar püskürtülmek, buna karşı etkili bir mücadele örgütlenmek isteniyorsa, yapılması gereken kadın işçilerin inisiyatifi ile “sınıf örgütünün” bünyesindeki tüm güçlerin seferber edilmesi olmalıydı.

DİSK yönetimi, “emek ve kadın mücadelesinin bulunduğu bir kavşakta yeni bir yol açmak” iddiasını taşıyan “kadın grevi” için ne etkin bir çalışma ortaya koydu ne de emek ve kadın mücadelesiyle ortaklaştırmak için ciddi bir çaba gösterdi. 7 Mart kadın grevini ilan ettiğinde, kadın örgütlerini kadın grevini desteklemeye çağırarak dışında...

Bu tutum DİSK'in yakın dönem pratiklerinden bağımsız değil. Tıpkı, ekonomik krizin işçilerin belini iyiden iyide büktüğü, alım gücünün düştüğü, vergi soygununun arttığı bir dönemde tabanın mücadelesine istediğini göstermek için birkaç eylemle geçiştirmesi, insanca yaşam koşulları için baskı, yasak ve tutuklamalara rağmen fiili grev ve direnişler gerçekleştiren işçilerin yanında yer almaması gibi... Birleşik mücadeleden bahsedip, tek başına karar alıp, “gelen gelsin” diyerek sonrasında kendi üyeleri de dahil olmak üzere toplumsal muhalefetin en diri güçlerini 1 Mayıs'ta Saraçhane'de ortada bıraktığı gibi...

Tüm bu pratiklerin kaynağında DİSK'e hâkim uzlaşmacı-bürokratik sendikal anlayış yer alıyor. Bu anlayışın bir sonucu olarak DİSK yönetimi, emek mücadelesinin ve aynı zamanda kadın mücadelesinin birikimine yaslanmayı “hedeflemesine” rağmen bu mücadelenin birikimlerini boşa düşürmekten başka bir şey yapmadı! Bu ise, kadın işçilerin talepleri için mücadeleyi, uzlaşmacı bürokratik sendikal anlayışa karşı mücadele ile birleştirmesi gerektiğini bir kez daha gösterdi.

Newroz piroz be!

**Kürt halkına
özgürlük, eşitlik,
gönüllü birlik!**